

MANNA

QUOTIDIANUM SACERDOTUM

DR. IACOBUS SCHMITT

Z latinského jazyka preložil:

Mons. ThDr. Alojz FRANKOVSKÝ, PhD.

V roku 1903 vo Freiburgu Brisgoviae vyšlo štvrté vydanie diela *Manna Quotidianum sacerdotum sive preces ante et post missae celebrationem cum brevibus meditationum punctis pro singulis anni diebus*, t.j. Každodenný pokrm kňazov i modlitby pred a po slávení svätej omše, ako aj krátke body pre meditáciu na všetky dni roka.

Jeho autorom je Dr. Jakub Schmitt, prelát a kanonik Katedrálnej kapituly vo Freiburgu.

Sú isté veci, ktoré sú nemeniteľné, neprechodné, ale v každej dobe rovnako aktuálne. Medzi takéto skutočnosti patrí aj život kňaza. Nech sa akokoľvek menia životné okolnosti, kňaz a jeho pastoračia sa nemôže zaobiť bez modlitby, či už slovnej alebo meditatívnej, bez štúdia, bez cvičenia sa v čnostiach, bez pokánia, bez platného a hodného vysluhovania a prijímania sviatostí. Aj keď to platí pre každého pokrsteného človeka, pre kňazov je to oveľa väčšia povinnosť a omnoho naliehavejšia (Kán. 276).

Rozhodol som sa preložiť z latinčiny do slovenčiny aspoň body na rozjímanie tohto diela. Poradie dní, sviatkov, slávností, nediel bude také, aké je v liturgickom roku 2016/2017. Body na rozjímanie viac berú ohľad na každodenné potreby a povinnosti kňaza, než na obsah liturgického tajomstva jednotlivého dňa, i keď o vzťahu k liturgii a jej vykonávaní bude tu toho viac než dosť.

Ak táto knižka pomôže čo len v niekoľkých spôsoboch alebo prehľbiť s pomocou Božej milosti povýšenie Ježiša Krista na prvé a najvyššie miesto v kňazskom živote, splní svoje poslanie.

Mons. ThDr. Alojz FRANKOVSKÝ, PhD.,
farár vo výslužbe

KRÁTKY NÁVOD K MEDITÁCI

Príprava

a) Vzďialená:

Odstráň prekážky, ducha tohto sveta, roztržitosť mysle, atď. Použi protikladné čnosti, poníženosť ducha, sebazaprenia, modlitby, atď.

b) Blízka:

Prečítaj alebo priprav si body meditácie deň predtým a stanov si úvod a cieľ meditácie. Keď ráno vstaneš, najprv uvažuj o vykonávaní meditácie, zveľaďuj pripravené myšlienky. V stanovený čas pristúp v pokojnom duchu.

I. Vstup:

a) Prípravná modlitba:

Živo si uvedomuj Božiu prítomnosť a klaňaj sa, pros o milosť dobrej meditácie. (Otče náš, Zdravas).

b) Počiatky meditovania:

1. To tajomstvo, o ktorom uvažuješ, tak si predstav pred očami, ako keby sa konalo pred tebou.
2. Pros, aby si dosiahol z meditácie patričné ovocie.

II. Postup:

a) **Pamät** nech privolá obsah meditácie do mysle (jasne, rozlíšene, v krátkosti, ale nie bez citu).

b) **Rozumom** uvažuj:

1. O ktorej pravde uvažujem?
2. Aký konkrétny uzáver mám urobiť z tejto pravdy?

3. Aké pohnútky ma vedú k tomu, aby som zachovával praktický uzáver? (Sluší sa to, je to veľmi počestné, užitočné, ľahké, príjemné, nevyhnutné?).

4. Ako som to zachovával doteraz?

5. Čo mám robiť do budúcnosti?

6. Ktorú prekážku mám odstrániť?

c) Vôľa:

1. Cez celú meditáciu vzbudzuj city viac srdcom než vôľou, napr. cit poklony, chvály, vďaky vzdávania, obetovania sa, zahanbenia sa, ľudskosti, prosby, lásky, túžby, dôvery, atď.

2. Urob si konkrétne predsavzatia, praktické, vhodné na terajšie okolnosti, postavené na vážnych pohnútkach, pokorné.

III. Zakončenie:

a) **Rozhovor** s Pannou Máriou, anjelom strážcom, s tvojim nebeským patrónom, so svätcom dňa, s Ježišom Kristom (ako priateľ s priateľom, chorý s lekárom, ovca s pastierom, atď.), s nebeským Otcom (ako syn s Otcom, služobníci s Pánom, atď.). Slovná modlitba.

b) **Reflexia** (prieskum) čiže spytovanie si svedomia ohľadom meditácie.

c) Zo Svätého písma alebo z Otcov vybrať si vhodné výroky (tessera) atď. a cez deň si ich opakovať, aby sa uchovalo ovocie mojich meditácií.

PRVÁ ADVENTNÁ NEDEĽA

Cirkev v adventnom čase nám predkladá: **1.** prvý Kristov (Spasiteľov) príchod, aby sme sa na neho dôstojne pripravili **a)** skrze spoznanie našej zaslepenosti (neznalosti o Božích veciach – nedostatku živej viery – nesprávnosti úsudku o stave našej duše, ako aj o veciach mimo nás), skrze spoznanie svojej zloby (hriechov proti Božím a cirkevným prikázaniam - proti povinnostiam nášho stavu- hriechov, ktoré sa volajú cudzie), slabosti (veľkosti žiadostivosti, ktorej sotva odporujeme, či to už pre slabosť našich síl alebo nadobudnutie zlých náklonností, záhaľku a lenivosť), biedy (tak na tele ako aj na duši); **b)** skrze pravé pokánie (úprimnú ľútosť – silné predsavzatie- užívanie takých účinných a trvanlivých prostriedkov, ktoré sú nevyhnutné k našej náprave); **c)** skrze vrúcnu túžbu po Spasiteľovi. **2.** čím horlivejšie využijeme prvý príchod vo vzťahu k druhému Kristovmu príchodu (ako Sudcu). **a)** aký hrozný bude druhý príchod (uvažuj o predchádzajúcich znameniach – zjavení sa Sudcu, rozsudku a jeho uskutočnení); **b)** pre všetkých, ktorí nebudú využívať prvý príchod, t. j. svetlo a milosť Spasiteľa, alebo nechcú sa vzdať hriechov, príležitosti k hriechom, nebezpečenstva alebo vlašnosti.

Pondelok po 1. adventnej nedeli

Aby Ťa Boží lekár uzdravil, **1.** uvažuj a ponížene vyznaj, akou chorobou si zasiahnutý (hriechom, nevedomosťami, žiadostivosťou, atď.), aká je táto choroba škodlivá, nebezpečná a už pristará. **2.** vzbud' úprimnú túžbu po uzdravení, pričom si budeš uvedomovať biedu, že keď sa neuzdravíš a zotrváš vo svojej chorobe – potom sa nevráti šťastie, ktoré plynie z opravdivého a úplného uzdravenia, tak pre tento život ako aj pre budúci, i pre teba samého a tých, ktorých spása závisí od teba. **3.** vzbud' úplnú dôveru voči lekárovi, ktorý ako najmúdrejší úplne pozná tvoju chorobu a prostriedky, ktoré vedú k uzdraveniu; ako najsilnejší prekoná všetky prekážky; ako najdobrotivejší sa nad tebou zmiluje a je ochotný ti zaobstarať a poskytnúť všetko nevyhnutné; ako najvernejší celkom iste to, čo prisľúbil, že poskytne pomoc, aj splní. **4.** buď čo najviac pripravený použiť všetky lieky, ktoré sú predpísané, alebo ti predpíše, napr. vyhýbanie sa zlého, modliť sa, vyznávať sa z hriechov, pestovať sebazaprenie, konať skutky milosrdenstva. **5.** daj si vážne predsavzatie, že sa budeš chrániť príležitosti a nebezpečenstiev upadnutia do predošlých chorôb, ktorých sa máš viac obávať, ako všetkých pozemských ziel, ich nenávidieť a od nich utiekať.

Utorok po 1. adventnej nedeli

1. Ježiš je náš učiteľ **a)** slovom, ktoré bolo čerpané zo samého prameňa pravdy – samo v sebe najhlbšom, ale hlásané najjednoduchším a najjasnejším spôsobom – najúčinnéjšie. (Toto slovo máš počúvať, čítať, uvažovať o ňom a čoraz viac si ho prisvojovať). **b)** príkladom, čiže životom, ktorý nemal ani najmenšiu škvŕnu a podozrenie, čo najpresnejšie zodpovedal jeho náuke a žiaril každým druhom čnosti. (Tento príklad si máš všímať, uvažovať nad ním, prenášať na seba, na svoje potreby, funkcie, atď. a ho nasledovať.) **c)** milosťou, ktorá odstraňuje prekážky, osvecuje rozum, posilňuje a povzbudzuje vôľu. (Po tejto milosti máš túžiť, vyprosovať si ju a s ňou spolupracovať.)

2. ale aj ty zadostučíš svojmu učiteľskému poslaniu **a)** slovom, ktoré budeš čerpať z Božieho slova, ktoré budeš usilovne študovať a často o ňom meditovať, ohlasovať najjednoduchším a najjasnejším spôsobom, ale vhodným na povzbudenie duší; **b)** príkladom, t.j. útekom pred každým hriechom a pred každým podozrením z hriechu, svoju náuku budeš žiť sám ako prvý a budeš zveľaďovať svojich poslucháčov skrze opravdivé kňazské čnosti; **c)** milosťou, ktorú máš podriadeným vyprosovať sebazapieraním, modlitbou, trpezlivosťou a obetou.

Sv. Ondreja, apoštola

Pripomeň si svoju vysviacku: **1.** Akú si prijal hodnosť a moc. **a)** Kňazská hodnosť je podivuhodná sama v sebe – kňaz je vyslancom Otca, Kristov zástupca, spolupracovník a nástroj Ducha Svätého - ; istým spôsobom nekonečne prevyšuje aj tie najvznešenejšie stavy medzi ľuďmi (napr. učiteľov, lekárov, sudcov, umelcov, vojenských veliteľov a vôbec s kýmkoľvek sa ju prirovnáva). Má moc nad reálnym Kristovým telom (skrže konsekráciu, skrže starostlivosť o dôstojné udržiavanie, skrže rozdávanie), a tiež aj mystickým (skrže jurisdikciu, učiteľský úrad, sviatosti), moc, ktorá vysoko prevyšuje moc vládcov a kráľov zeme). **2.** svoje záväzky, ktoré si prisľúbil. Sľúbil si **a)** že budeš šíriť slávu Boha, udeľovať účinky Kristovho vykúpenia, že budeš šíriť účinnosť Ducha Svätého, a to všetko podľa svojich síl; **b)** viesť mravný život, ktorý zodpovedá tejto tvojej hodnosti; **c)** usilovne užívať svoju moc na spásu duší; **d)** zachovávať a preukazovať biskupovi úctu a poslušnosť. **3.** na udelené úlohy a ich zodpovedné plnenie. **a)** ako si slúžil Bohu a odpovedal na jeho úmysly? **b)** vykonával si zodpovedne najsvätejšie funkcie? **c)** využíval si pre hojnosť milostí? **d)** poslúchal si biskupa, pomáhal si mu a robil si mu radosť, alebo si ho zarmucoval? **e)** zverené duše si učil, napomínal, usmerňoval, strážil a obhajoval? Ďakujem ti, že z neučených rybárov si urobil rybárov ľudí a učiteľov celého sveta. Svätý Ondrej, oroduj za nás! (Mann.I.Ed.4., strana 266)

Štvrtok po 1. adventnej nedeli

Uvažuj o láske, ktorú má k nám Pán Ježiš, ktorý **a)** sa narodil a dal sa nám za priateľa, a to tým, že prijal našu prirodzenosť, vstúpil do nášho väzenia, ním sa obkľúčil, stal sa účastníkom našej biedy, voči nám si počínal ako učiteľ, lekár, priateľ, potešovateľ, pomocník, atď. **b)** stoluje s nami, keď dáva za pokrm svoje telo a svoju krv spolu so svojou dušou a božstvom, úplne a celostne nám najbiednejším ľuďom – za účelom najúplnejšej pamiatky na seba, najsladšieho potešenia, najúčinnnejšej obety, trvalej pomoci a k dokonalému spojeniu našich duší dáva viatikum ako zálohu budúcej slávy. **c)** zomrel ako výkupná cena; uvažuj z akého otroctva a biedy nás vykúpil, čo nám za to dal a urobil, ako trpel na tele, duši, dôstojnosti – a to len z čistej a nesmiernej lásky. **d)** keď kraľuje dáva sa nám za odmenu tým, že nás preniká svetlom svojej slávy, krásy a dobroty a napája nás nebeskou slasťou. **2.** Nasleduj túto lásku. **a)** počínaj si voči kňazom ako verný spoločník, pomocník, priateľ, potešovateľ; **b)** voči chudobným ako štedrý dobrodinca; voči hriešnikom ako vykupiteľ z ich najbiednejšieho stavu a voči dušiam v očistci ako horlivý zadosťčiniteľ; **d)** voči sebe ako usilovný pracovník na získavanie večnej odmeny skrze horlivú a častú modlitbu, skrze dobré skutky konané z lásky, čo najhodnejšie prijímanie a vysluhovanie sviatostí. Odstráň odo mňa to, čo mi škodí a sa ti nepáči. (sv. Aug., M. I., str. 24)

Piatok po 1. adventnej nedeli

Pri druhom príchode bude Kristus sudca. **1.** vševediaci, **a)** naj dôvernejšie spoznáš milosti, ktoré si prijal; nebezpečenstvá a príležitosti ktorým si sa nevyhýbal; hriechy, ktoré si konal rád a úmyselne, pred ktorými si bol toľkokrát varovaný a prísľuby, že sa ich budeš chrániť; škody ktoré si spáchal dušiam. **b)** pred ním sa nebudeš môcť ospravedlniť: nebudeš môcť svoje hriechy poprieť alebo zmierniť, ani umenšiť pod zámienkou nevedomosti, slabosti atď. **2.** všemohúci, **a)** v jeho rukách si celý a úplný; Boh svojou vôľou vykoná čo len chce a čo si zaumienil ustanoviť; nikto mu v tom nemôže prekážať. **b)** z toho dôvodu nebudeš mať proti nemu nijakú pomoc alebo útek – či môžeš utiecť na také miesto, kde by on nebol? Budeš sa môcť odvolať na vyššieho sudcu? Použiť pomocníkov alebo prosebníkov? **3.** Prísny a odmeraný, **a)** ktorý ku hriechu má vzťah nekonečnej nenávisti; preto urobil nespočítateľné a nevyspytateľné veci, totiž najnehodnejšie a najpotupnejšie trpel; duše, ktoré si zavrhol, on tak veľkým dielom a cenou vykúpil; tak dlho ťa trpel dokiaľ ti poskytol odpustenie. **b)** preto nebudeš mať v ňom odpustenie, lebo čas odpustenia sa pominul, pohrdol si milosrdenstvom a nevyužil si ho.

Sobota po 1. adventnej nedeli

Uvažuj o tom, čo treba urobiť, aby si hodne slávil svätú omšu a prijímal: **1.** Kto prichádza k tebe. **a)** Boh nekonečnej vznešenosti, nesmiernej krásy a najvyššej svätosti. **b)** Boh, ktorý ťa stvoril, všetko ti daroval a v ktorého ruke a moci si celý teraz i aký budeš. **c)** Sudca, ktorý si ťa vždy všima, bude ťa súdiť s konečnou a neodvolateľnou platnosťou a rozhodne, či to bude pre teba blaženosť alebo večná bieda. **d)** Spasiteľ, ktorý sa stal pre teba človekom, podivuhodnou láskou túžil po tebe, tak veľa pre teba vykonal a tak veľa vytrpel. (Vzbud' vieru, obdiv, poklonu.) **2.** Ku komu prišiel: **a)** k tebe, ktorý si najbiednejšie stvorenie, ktorý sa od neho nekonečne vzdaluješ, sám od seba nevlastníš žiadne dobro, nič nezmôžeš a k ničomu nemáš sily. **b)** ošklivému hriešnikovi, ktorý pohŕdaš láskou, lebo si ho mnohokrát urazil, zarmútil a tak obnovil jeho utrpenie. (Vzbud' poníženosť, zahanbenie, ľútosť.) **3.** prečo prichádza. **a)** aby ťa zachránil od hriechov, trestov a úkladov diabla; **b)** aby sa spojil s tebou najpodivuhodnejším, najúprimnejším a najvznešenejším spôsobom; **c)** aby ťa naplnil osvietením, posilnením, pokojom a radosťou; **d)** aby ti dal záloh večnej blaženosti a slávneho vzkriesenia a aby ťa bezpečne priviedol do neba. (Vzbud' nádej, lásku, túžbu.)

DRUHÁ ADVENTNÁ NEDEĽA

Aby si silno vzbudzoval túžbu po Spasiteľovi, **1.** odstráň zo srdca pozemskej túžby, t. j. túžby po poctách, rozkošiach, bohatstve, pohodlnosti, rozptyľovaní a uvažuj, **a)** aké sú prázdne samy v sebe a nemôžu ťa nasýtiť, uspokojiť a urobiť blaženým; **b)** aké sú škodlivé, lebo ťa vzdávajú od cieľa, alebo aspoň prekážajú ti ísť k cieľu, koľko milostí ti zabránili prijať, svetla, potešeni, koľké zlé náklonnosti podporujú, vovádzajú ťa do hriechov, poškvŕňujú dušu, tvojej pastorácii sú na prekážku alebo ju robia menej účinnou. **2.** uvažuj o svojej mnohorakej biede **a)** minulej: hriechy, ktoré si spáchal; možno na pohoršenie, ktoré si zapríčinil; škodu, ktorú si spôsobil; dobrá, ktoré si stratil; tresty, do ktorých si upadol; **b)** prítomnej: neprekonateľné utrpenia, zaslepenie rozumu, zoslabenie vôle, zlé návyky, nedostatok čností, málo zásluh, vlažnosť. **c)** budúcej: hrozivé nebezpečenstvá, blížiaci sa smrť, súd a obávanie sa pekla. **3.** uvažuj o tom, že v Kristovi a jeho zásluhách sa nachádza všetko, po čom môžeš túžiť, čo ťa môže uzdraviť a urobiť blaženým: **a)** odpustenie hriechov a trestov, **b)** prekypujúce bohatstvo Božích milostí a čností, **c)** požehnanie a akúkoľvek ochranu a pomoc proti akémukoľvek zlu.

Pondelok po 2. adventnej nedeli

1. Kňaz sa má cvičiť v čnosti nádeje viac než ktokoľvek iný: a) ponajprv preto, lebo si ju môže ľahšie vzbudiť, nakoľko jasnejšie pozná základy, na ktorých spočíva kresťanská nádej, totiž na božej добрote a milosrdenstve, sile a prísľuboch; predchádzajú ho a zhromažďujú sa v ňom väčšie dobrodenia, ktoré vyvolávajú nádej; k tomu má pomôcť častejšie prijímanie milostí. b) preto lebo si ju môže a má častejšie vzbudiť. Je viacej povinný vynúť sa k Bohu a ho uctievať – čo preukáže dôverou a synovskou nádejou; je postihovaný pokušeniami, prenasledovaniami, úzkosťami; často je bez ľudskej pomoci a môže sa utiekať len k Božiemu milosrdenstvu; bez silnej nádeje upadá na duchu, ľahko stráca horlivosť pri plnení povinností, lebo je obklopený ťažkosťami; je povinný iných potešovať a posilňovať. 2. Preto a) nech si často pripomína pohnútky k nádeji a s vzbudzuje si ju; b) v modlitbách nech ostáva v ňom vedomie svojej nehodnosti a nech dôveruje, že pre zásluhy Krista všetko dostane; c) v pokušeniach a ťažkostiach nech sa rýchle a dôverne utieka k Bohu; d) ale ak zhrešil, nech nikdy neupadne do zúfalstva a malomyseľnosti; e) nech napomína a pomáha, aby aj iní takto konali.

Utorok po 2. adventnej nedeli

1. Ježiš je Otec **a)** budúceho veku, t. j. Nového zákona, ktorý ustanovil, zahájil a zavŕšil; nového nadprirodzeného života, ktorý sa páči Bohu a ho zjavil svojou náukou, potvrdil svojim príkladom a umožnil ho svojou milosťou; večnej blaženosti, ktorú nám pripravil, zaslúžil, prisľúbil a dal do dedičstva. **b)** náš Otec, lebo nás splodil, na kríži nám spôsobil nadprirodzený život, udeľuje nám ho v krste a pokání; miluje nás najväčšou, zadarmo dávajúcou a účinnou láskou; vychováva nás náukou, príkladom a životnými zásadami; riadi skrze príkazy, skrze prozreteľnosť a predstavených; žíví slovom, milosťou, telom a krvou. **2.** Prejavujme mu teda synovskú **a)** úctu, predbehujme sa v jeho oslavovaní, kráčajme v jeho prítomnosti, uctievajme jeho chrám; **b)** dôveru, ktorá vylučuje ľudské ohľady, vždy túži a ide za Ježišom a nepoddáva sa ťažkostiam; **c)** lásku, ktorá často myslí na neho, radi sa s ním rozprávajme, radi sa zdržujme v jeho dome a horíme za jeho slávu; **d)** poslušnosť pri zachovávaní jeho prikázaní, plnení povinností, vyhýbaní sa hriechov a znášaní námah pri prácach.

Streda po 2. adventnej nedeli

1. Dobrí kňazi sú služobníkmi pokoja **a)** vonkajšieho, keď ohlasujú, preukazujú a povzbudzujú k vzájomnej láske, vľúdnosti, trpezlivosti, k láske k nepriateľom a k zmiereniu sa s nimi; **b)** vnútorného, keď odpúšťajú hriechy, odstraňujú výčitky svedomia, učia odporovať žiadostivostiam a ich premáhať, napomínajú, aby časné zlá, choroby, urážky, neprávosti trpezlivo znášali pre Boha, pomáhali získať pokoj a radosť Ducha Svätého; **c)** večného, lebo učia zdravých, aby boli pripravení na smrť, chorým pomáhajú a udeľujú sviatosti, modlia sa za mŕtvych a slúžia sväte omše, starajú sa o to, aby aj veriaci im láskavo pomáhali. **2.** Pozri, **a)** aká to záslužná činnosť, ktorou sa iných pripodobňuje Bohu; **b)** naproti tomu, aké je to smutné, zhubné a škodlivé, ak kňaz žije v nesvornosti s predstavenými, spolubratmi, podriadenými, vyvoláva a udržiava spory pre svoju pýchu, netrpezlivosť, neústupnosť vo vlastnom úsudku, tvrdohlavosť, chamtivosť, atď.; ak mu chýba vnútorný pokoj pre neskrutené vášne a iných oberá o takýto pokoj skrze pohoršlivé a zvrátené vedenie; ak sa vylučuje z večného pokoja a odvracia od neho iných.

Štvrtok po 2. adventnej nedeli

V tajomstve vtelenia **1.** Boží Syn **a)** rovný Otcovi vo velebe, vedomostiach, sile – stal sa človekom, nie anjelom, teda malé nevládne dieťa; **b)** aby nás bezcenných ľudí, ktorí sme upadli skoro na úroveň zvierat – urobil Božími deťmi, účastnými na jeho živote, ktorí majú jeho podobu a dostali nebeské dedičstvo. **2.** Bohatý **a)** ktorého je celý svet a jeho bohatstvo, ktorý nič nepotrebuje, všetko má v sebe – stal sa chudobným, úbohým dieťaťom, zavinutý do plienok a položený do jasiel; **b)** a to preto, aby my, chudobní, zafašení vinou, na koho má vlastnícke právo diabol, bez akéhokoľvek dobra – stali sa bohatými na základe pokladu Kristových zásluh, bohatými na množstvo milostí a schopnými zhromažďovať zásluhy. **3.** Svätý **a)** najčistejší, najvzdialenejší od akejkolvek škvrny a nedokonalosti, v najvyššej miere plný všetkých dokonalostí – stal sa hriešnikom čo do vonkajšieho vzhľadu, upodozrievania a trestov; **b)** aby my hriešnici, poškrvnení toľkými a takými zločinmi – sa stali svätými, oslobodenými od hriechov, ozdobenými čnosťami, a tak odzrkadľovali Božiu svätosť. **4.** blažený **a)** sám sebe dostačujúci, vlastníaci nekonečnú radosť – stal sa mužom bolesti, od jasiel až po kríž a pochovanie; **b)** aby nás ľudí, ktorí sme obklopení toľkými bolesťami, gniavení toľkými biedami, súženiami, utrpeniami – urobil blaženými, tu skrze Boží pokoj a lásku, tam skrze účasť na Božej blaženosti.

Slávnosť Nepoškvrneného počatia Preblahoslavenej Panny Márie

Uvažuj o trojakom privilegii Panny Márie, o jej trojakej sláve a o našej trojakej potupe. **1.** Ohľadom hriechu: **a)** Panna Mária bola uchránená od akéhokoľvek hriechu (dedičného, smrteľného, ľahkého) – a predsa bola kajúcnica, viedla ťažký a chudobný život, ako keby jej bolo treba robiť pokánie za mnohé hriechy. **b)** my sme preplnení hriechmi rôzneho druhu – a kde je pokánie? Tak vlažná naša ľútosť, málo účinné predsavzatia, zriedkavé a nepatrné skutky kajúcnosti. **2.** Ohľadom nebezpečenstva k hriechu: **a)** Mária bola oslobodená od každého nebezpečenstva, t. j. slobodná od žiadostivosti, ozbrojená zvláštnou ochranou, silná v milosti – a predsa tak veľmi ostražitá, že keď priniesla dieťa do chrámu, tak sa vyhýbala spoločstvu s ľuďmi a usilovala sa o samotu. **b)** na nás doliehajú zovšadiaľ nebezpečenstvá, pokušenia – a zriekame sa ostražitosti, nevyhýbame sa príležitostiam k hriechu a sami sa podriaďujeme pokušeniam. **3.** Ohľadom milostí: **a)** Mária je plná všetkej milosti, ozdobená čnosťami, vlastní nespočetné množstvo zásluh – a predsa ponížená, vzdáva slávu len Bohu, pokladá sa za jeho služobnicu a ku každému človekovi prechováva úctu. **b)** my slabí na milosť, biedni v čnostiach, núdzni v zásluhách – a tak pyšní, Božie dary pripisujeme sebe, seba samých vychvaľujeme, túžime po chválach a osobnej úcte, inými pohrdame.

Piatok po 2. adventnej nedeli

K horlivosti za spásu duší nás rozplameňuje **1.** láska k Bohu, ktorá **a)** bez horlivosti predovšetkým u kňaza sotva môže byť; **b)** horlivosť je jej najkrajším znakom, dôkazom a prejavom; **c)** spôsobuje najkrajšie účinky. **2.** hodnota duší **a)** ktoré sú najcennejšie, ktoré si Kristus tak vážil a vykúpil, ktoré sú mu nevysloviteľne drahé (uvažuj, čo urobil pre teba, čo znášal pre teba, ako trpel a doteraz to sprítomňuje v Najsvätejšej sviatosti); **b)** nebezpečné nástrahy zo strany diabla, sveta, vlastnej žiadostivosti, ktorá je dnes mimoriadne rozmnožená. **3.** veľkosť **a)** zla, z ktorého vytrhávame duše: tu toľké hriechy, časné tresty, výčitky svedomia, bieda každého druhu – tam najväčšie a večné utrpenie; **b)** šťastia, ktoré im zabezpečujeme: tu láska a ochrana Boha, zásluhy, práca na spáse iných, pokoj vo svedomí, radosti – tam blaženosť, ktorá prevyšuje akúkoľvek predstavu a je bez konca. **4.** príklad **a)** Svätých: Krista, Apoštolov, svätých Otcov, zakladateľov reholí, misionárov, toľko dobrých a svätých kňazov, laikov; **b)** iba sám diabol robí všetko preto, aby získal duše pre seba, t. j. zatratil.

Sobota po 2. adventnej nedeli

Kňaz je prostredník medzi Bohom a ľuďmi **1.** čo do moci a hodnosti: **a)** aj keď je človek, má istým spôsobom účasť na moci (konsekrovať, odpúšťať hriechy). **b)** Zvláštnym spôsobom odlúčený od sveta, vybraný pre Boha a jemu zasvätený. **c)** kým laici sú v Božom kráľovstve podriadení, vo vojsku vojaci, v stáde ovce – kňaz je predstavený a veliteľ, hlavný správca vojakov, pastier oviec. **d)** Je Bohu nevysloviteľne blízky a s ním spojený. Otec ho má za svojho zverenca, lebo mu zveril svoju slávu; Synovi sprostredkúva sviatostnú prítomnosť, keď konsekruje; tajomnú prítomnosť kedykoľvek skrze krst a sviatosť pokánia privieľuje jeho telu nové údy alebo oživuje mŕtve údy; a Duchu Svätému je nástrojom a spolupracovníkom na diele posväcovania. **2.** Čo sa týka kňazských úkonov: **a)** zastupuje Boha, keď ohlasuje Božie slovo, vysluhuje božie tajomstvá – aká by to mala byť svätosť, keď reprezentuje osobu Boha a vykonáva tak sväté úkony! **b)** prihovára sa u Boha za veriacich – ako má byť plný lásky, páčiť sa Bohu, byť mužom modlitby, aby prijal tak vážne úlohy a zaslúžil si, aby ho Boh vypočul.

TRETIA ADVENTNÁ NEDEĽA

Kňaz, ktorý po svätej omši zanedbáva vzdávanie vďaky (kán. 909) **1.** prevíňuje sa neúctou, pretože Boh, Pán, Sudca ho navštevuje s veľkou láskou a on jeho prítomnosť zanedbáva a ňou pohŕda, obracia sa k pozemským veciam, prázdny a takým, ktoré ho rozptyľujú; **b)** nevďačnosťou, pretože za toto nesmierne dobrodenie a najväčšiu lásku nevzdáva vďaky, pohŕda obetnými darmi a zarmucuje dobrodinco. **2.** Zbavuje veľkých milostí **a)** sebe, pretože Ježiš, ktorý je prítomný v jeho srdci mu daruje najväčšie milosti a mnohoraké dary – ktorými opovrhne; **b)** iným, pretože Ježiš je mimoriadne ochotný vypočuť prosby za iných, blízkych a za zverené duše, atď. – čo nerobí. **3.** Je vlažný **a)** aj keď je tak blízko ohniska Božej lásky, nedokáže ho rozohriať; **b)** keďže zanedbáva tak vznešený prostriedok rozohrievania, postupom času rozmnožuje hriechy a nechce vstať zo spánku; **c)** čím si razí cestu k nehodnému celebrovaniu. **4.** ľahko pohoršuje laikov, ktorí **a)** pochybujú a upodozrievajú jeho úctu a lásku k Najsvätejšej sviatosti a vôbec jeho vieru; **b)** odníma silu svojim slovám a napomenutiam, ktoré adresuje na úctu a lásku k Najsvätejšej sviatosti; **c)** a nasledujú jeho príklad.

Pondelok po 3. adventnej nedeli

1. Uvažuj o Kristovej poníženosti, ktorý **a)** ukryl svoju vznešenosť, všemohúcnosť, totiž zjavil sa ako slabé dieťa – ukryl vševediacnosť, keď sa pýtal učiteľov – ukryl svätosť, keď sa zjavil ako hriešnik, dal sa obrezať a pokrstiť – ukryl v Najsvätejšej sviatosti aj božstvo a človečenstvo; **b)** miluje a túži po samote a opovrhovaní. Pozri, čo si dovoľí pre tento cieľ: pokladanie sa za Jozefovho syna, podriadeného, žobráka, hriešnika, neživú vec vo sviatosti; a ako si on sám počína: uteká, keď ho vyhlasujú za kráľa, zakazuje zverejňovať svoje zázraky, vyberá chudobných rodičov a mesto, ktorým pohrdajú, podstupuje najnehanebnejšiu smrť. **2.** Nasleduj takúto poníženosť, čo bude vtedy, keď **a)** budeš ukrývať také skutočnosti, ktoré môžu v tebe rozhojniť slávu alebo márnosť, t. j. prijaté milosti, vedomosti, prednosti, chvály, uznania, dobré organizačné schopnosti, úspechy v pastorácii. **b)** nikdy nebudeš hovoriť o sebe okrem nevyhnutnosti, skromne budeš mlčať a necháš hovoriť iných; **c)** nebudeš túžiť ale utekať pred oslavujúcimi miestami a úkonmi, ktoré sprostredkovávajú chválu; **d)** pokojne a rád prijmeš od Boha poníženia alebo tie, ktoré ti spôsobia ľudia.

Utorok po 3. adventnej nedeli

Kňaz **1.** je anjel: **a)** lebo ako anjeli sú sprostredkovatelia alebo akoby miestom medzi Bohom a ľuďmi, tak kňaz je prostredníkom medzi Bohom a ľuďmi (pozri sobota po 2.adv. n.); **b)** tak ako anjeli sú Boží poslovia a sprostredkovávajú jeho nariadenia ľuďom, tak kňazi sú poverení namiesto Krista ohlasovať jeho slovo a jeho vôľu; ako anjeli majú zverené duše, tak je zverená kňazovi starostlivosť o duše, za ktoré bude zodpovedať. **2.** V istom zmysle prevyšuje anjelov **a)** čo do hodnosti, pretože skrze kňazský nezmazateľný znak má účasť na Kristovom kňazstve a moci a je mu zverené Kristovo telo a krv a celé vykupiteľské dielo. Je nástrojom Ducha svätého v oblasti podivuhodného posväcovania. **b)** čo do moci, pretože môže premeniť chlieb a víno na Kristovo telo a jeho krv, odpúšťať hriechy, a takto zatvárať peklo a otvárať nebo; **c)** čo do úkonov, ktoré nemôžu vykonať ani anjeli (pozri predchádzajúci bod). **3.** Nech teda kňaz nasleduje anjelov **a)** čistotou mysle a tela (cudnosťou), úmyslom, životom; **b)** zbožnosťou pri vzdávaní chvál Bohu, v úcte Najsvätejšej sviatosti a pri vykonávaní svätých úkonov; **c)** starostlivosťou o duše: bdelosťou, napomínaní a modlitbou za nich.

Streda po 3. adventnej nedeli

1. Uvažuj a obdivuj Božiu múdrosť, **a)** ňou Boh pozná seba samého, najdokonalejšie a najjasnejšie pozná dôvody všetkých vecí, stanovil si najlepšie ciele, ktoré aby dosiahol používa najvhodnejšie prostriedky, nie je hatený žiadnymi prekážkami, tak ich užíva, aby ciele, ktoré stanovil, dosiahol. **b)** ako táto múdrosť sa odzrkadľuje pri stvorení, udržiavaní, a riadení ľudského života (jednotlivých ľudí, rodín, národov a celého ľudského pokolenia), v diele vykúpenia a tajomstvách milostí ponajprv v najpodivuhodnejšej Oltárnej sviatosti, v ustanovení, riadení a obrane Cirkvi. **2.** Rob, aby aj ty **a)** mal si múdrosť, ktorú spoznáš na základe zásad viery a pripisoval veciam pravú hodnotu, stanovil si najlepšie ciele, používal správne a vhodné prostriedky, neobával sa prekážok, ale ich prekonával, teda nakoľko je to možné, aby si to robil na Božiu slávu, na spásu svojej duše i duše iných; **b)** dokážeš to správnym užívaním stvorených vecí, vedením duší, ktoré sú ti zverené, užívaním a vysluhovaním tajomstiev milostí.

Štvrtok po 3. adventnej nedeli

Posväcuj sa! Toto je pre teba úloha **1.** najdôležitejšia, nepripúšťa žiadne ospravedlnenie: **a)** lebo čím vážnejšia a nevyhnutnejšia úloha, tým menej pripúšťa ospravedlnenie; **b)** a predsa úloha tvojho posväcovania je sama v sebe najdôležitejšia (pretože sa tu jedná o večnú blaženosť alebo večné zatratenie), keď ju porovnávame s inými akýmikoľvek povinnosťami, je teda jedine a absolútne nevyhnutná: lebo keď to budeš robiť, nič ti nemôže uškodiť, ak zanedbáš, nič iného nebude môcť pomôcť, aby si získal spásu. **2.** najneodkladnejšia, lebo nestrpí odkladanie: **a)** nejaká úloha je neodkladná, ak sa prikazuje pod hrozbou veľkého trestu alebo veľkej škody; **b)** a tvoja povinnosť posväcovania je takého druhu, ktorá ti je daná pod najväčším trestom a nevieš, či budeš mať ešte čas, sily a milosť, aby si to vykonal. **3.** najosobnejšia, lebo nepripúšťa nijakú náhradu: mnohé úlohy môžeš splniť poverením iných, ale nie tie, ktoré ti boli udelené ako osobe; **a)** povinnosť tvojho posväcovania **b)** ti bola udelená ako najdôležitejšia, ale ako aj najosobnejšia, pretože tu ide o tvoju dušu, ktorá bude spasená len tvojimi čnosťami alebo zatratená len tvojimi hriechmi, začo budeš len ty zodpovedný a súdený.

Piatok po 3. adventnej nedeli

Uvažuj, obdivuj a nasleduj príklad návštevy Preblahoslavenej Panny Márie, **1.** horlivosť Pána Ježiša, **a)** akú zaznamenával ešte v živote svojej matky, teda pred prijatím svojej úlohy, i keď zatažovaný rôznymi neprijemnosťami. Ďalej vedel, že aké narobí práce svojej matke; **b)** akú horlivosť preukazuješ ty po toľkých rokoch kňazstva, po prijatí toľkých milostí a po učinení toľkých prísľubov? **2.** poníženosť Preblahoslavenej Panny Márie, **a)** aké dary milostí ukrývala, vyšší navštevuje a pozdravuje nižšieho, len Bohu vzdáva slávu, s poníženosťou vyznáva, že je jeho služobnica; **b)** ty však milosti a prednosti (ktoré máš alebo si myslíš, že máš) rozhlasuješ, túžiš po povýšeníach, inými pohrdaš alebo pyšne s nimi zaobchádzaš, úspechy tvojich prác pripisuješ sebe, málo sa usiluješ o Božiu slávu. **3.** svätú radosť a vďačnosť svätej Alžbety **a)** z veľkej dobrosrdečnosti a prekvapenia, že mohla prijať tak veľkého hosťa, že prijala milosti a mohla dúfať v ďalšie. **b)** nemáš aj ty podobnú príčinu po svätom prijímaní sa radosť a vzdávať vďaky, keď ti Boh rovnako preukázal dobrosrdečnosť a prekvapenie, že si mohol prijať hosťa ešte podivuhodnejším spôsobom, ktorý dáva podobné milostí tebe i iným?

Sobota po 3. adventnej nedeli

Aby si nadobudol čnosť poníženosti: **1.** často rozmýšľaj, čítaj a medituj o jej **a)** vznešenosti, pretože je Bohu najmilšia, pripodobňuje nás Kristovi, je v istom zmysle základom všetkých čností; **b)** užitočnosti, lebo odvracia od mnohých ziel, nadobúda mnohé milosti a získava množstvo zásluh; **c)** nevyhnutností kvôli ochrane pred hriechom, nadobudnutiu pevných čností a uskutočňovaniu plodnej pastorácie. **2.** často uvažuj nad sebou, že si **a)** čo do tela prach a popol a nečistá nádoba; **b)** čo do vedomostí, že mnoho je takého, čo nevieš a mnohí ťa vo vedomostiach prevyšujú; **c)** čo do čností, že nič nemáš, čo by si nebol dostal, Božej milosti akoby si prekazil, popáchal nespočetné a neospravedlniteľné hriechy, vždy náklonný páchať ďalšie hriechy pre svoju slabosť a neovládané náruživosti. **3.** Pozoruj a nasleduj príklady svätých, ktorí ťa **a)** v čistote, v čnostiach a v živote nekonečne prevyšujú, **b)** a predsa o sebe pokorne zmýšľali, všetky dobrá pripisovali Bohu a za vzor si brali iných. **4.** vzbudzuj si často akt poníženosti **a)** voči Bohu, **b)** voči blíznym, **c)** voči sebe samému. **5.** vyprosuj Božiu pomoc **a)** pre zásluhy najponíženejšieho Spasiteľa, **b)** na orodovanie najponíženejšej Panny, **c)** a tých svätých, ktorí medzi ostatnými zvlášť vynikali v tejto čnosti.

ŠTVRTÁ ADVENTNÁ NEDEĽA

Aby sme sa starali o duše, k tomu nás rozohňuje uvažovanie o tom, čo Ježiš **1.** urobil pre nás: **a)** vtelenie, v ktorom zobral našu prirodzenosť, všetky ľudské biedy, zovňajšok hriešnika; **b)** utrpenie, ktoré bolo tak veľké na tele, duši a na cti; **c)** založenie Cirkvi a ustanovenie sviatosti, kde udeľuje toľké poklady, toľké charizmy a vykonáva toľké zázraky. **2.** urobil a urobí v nás: **a)** okrem spoločných dobrodení, ktoré nám dáva spolu s ostatnými ľuďmi, povolal nás ku kňazskému stavu a k potrebným prípravným milostiam, k hodnosti, ktorá je väčšia nad ktorúkoľvek ľudskú hodnosť, moc, ktorá je väčšia než dar konať zázraky, prekvapujúce množstvo milosti; **b)** ak sa budeme starať usilovne o duše, urobí nás bohatých v milosti a dokonalých v láske, udelí nám vznešené čnosti, množstvo zásluh, sladký pokoj, lásku a úctu podriadených, pokojnú smrť, odmenu, ktorá prevyšuje všetky túžby. **3.** urobí skrze nás: **a)** vyslobodí z biedneho stavu mnohých hriešnikov, odstráni výčitky svedomia a ochráni pred večným zatratením; **b)** mnohých ospravodlivených zdokonalí v milosti, v čnostiach a práci pre iných; **c)** udelí mnohé odmeny.

Pondelok po 4. adventnej nedeli

Uvažuj, **1.** nevyhnutne potrebuješ zástancu (advokáta), ktorý by sa prihováral u Boha za teba, **a)** pretože si toľkokrát Boha urážal, podnecoval si ho k hnevu, a tým spôsoboval dušiam veľkú škodu; **b)** si zaťažený pred Bohom mnohými podlžnosťami, nezadostučinil si svojmu úradu, zanedbal si svoje príležitosti pre prácu, zaslúžil si si veľké tresty; **c)** stúpajú po tebe nespočetné tiesne: v každom okamihu potrebuješ pomoc a milosť, aby si sa uchránil od hriechov, zachoval prikázania, splnil najťažšie povinnosti tvojej úlohy. **2.** ako vynikajúco chce Kristus konať stránku zástancu, **a)** pretože ťa tak miluje, ako otec syna, brat brata, vykupiteľ vykúpeného; **b)** otec ťa tak miluje ako jediného syna, najposlušnejšieho prostredníka, v ktorom má Otec zaľúbenie; **c)** má právo pre svojich klientov všetko žiadať a vyprosiť, čiže všetky nevyhnutne potrebné milosti a potrebné pomoci. **3.** čo potrebuješ urobiť ty, aby sa ťa Kristus ujal a rád a účinne sa prihováral za teba: **a)** opravdivé poznanie a vyznanie svojej biedy, svojich hriechov a nevyhnutných potrieb; **b)** ohnivo túžiť po pomoci; **c)** vytrvalo a usilovne sa modliť; urobiť si čo najsilnejšie predsavzatie, že sa polepíš a urobiť si prísľub, že budeš dobre užívať vyprosené dary a verne spolupracovať s milosťou.

Utorok po 4. adventnej nedeli

Poslušnosť kňaza má byť **1.** čo do pohnútok **a)** jednoduchá, čiže nie so zvedavosťou skúmať osobu, ktorá niečo nariaďuje, kvality, vedomosti a morálnu výšku alebo nedostatky, alebo možno aj nehodnosti; dôvody príkazu, vhodnosť, následky; ťažkosti s vykonaním, nepríjemnosťami a nepohodlím; **b)** čistá, čiže neopiera sa o svoj rozum, neprimiešavať dôvod vlastného pohodlia alebo slávy; **c)** nadprirodzená, vidieť v nariadeniach nie svoju, ale Božiu vôľu, Kristov príklad a v budúcom živote, alebo odmenu, v ktorú treba dúfať, alebo trest, ktorého sa treba obávať. **2.** čo sa týka predpísaných vecí **a)** všeobecná, ktorá sa rozprestiera na ťažké a ľahké veci, na nepríjemné ako na príjemné, na veľké ale i najmenšie, okrem hriechu; **b)** indiferentná ohľadom vlastných náklonností alebo odporu, túžob a obáv. **3.** čo do uskutočnenia **a)** ochotná a bez šomrania, lebo aj tu platí „Veselého darcu Boh miluje“ (2 Kor 9, 7); **b)** pohotová, bez váhania a bezodkladná, ktorá nepodlieha lenivosti; **c)** presná bez umenšenia, pričom sa nič nezanedbá a nepokladá sa niečo z toho za malicherné.

Streda po 4. adventnej nedeli

Kristus nás posilňuje **1.** svojim príkladom, ktorý nám zanechal: oveľa viac, ťažšie, obťažnejšie – vzal na seba, uskutočnil, zniesol a pretrpel – nie z nevyhnutnosti, ale najslobodnejšej lásky – najnevinnejší, ktorý nič nepotrebuje, vodca a kráľ – nie pre seba, ale pre nás; **b)** my nekonečne menej, ľahšie – k čomu sme prísne viazaní vykonať a pretrpieť – budeme odporovať hriešnikom, podriadeným, vojakom v tých veciach, ktoré sú nevyhnutné pre našu a ich spásu? **2.** pomocou, ktorú nám poskytuje: **a)** vierou, ktorá nás uistuje, že všetko dopúšťa a predvída najláskavejší Otec a prispôsobuje našim silám a potrebám – aby sme pod jeho dohľadom konali, bojovali, trpeli – a jeho srdce potešovali; **b)** sviatosťami, ktoré nám poskytujú svetlo, silu a prehojnú útechu, predovšetkým **c)** eucharistia, ktorou prichádza k nám sám Ježiš, v nás koná a bojuje, náš kríž s nami, čiže nosí nás spolu s našim krížom. **3.** odmenou, ktorú nám uchováva: za najkratšiu prácu nám udelí najsladší pokoj, ktorý nikdy nebude narušený, **a)** za malé potupenia, najsvetlejšiu slávu, ktorá sa nikdy neukončí, **b)** za nepatrnú bolesť, nevýslovnú radosť, ktorá nikdy neprestane.

Štvrtok po 4. adventnej nedeli

Aby si rád a najlepšie ako môžeš, vykonával úlohu spovedníka. Uvažuj: **1.** aká to Bohu milá činnosť: **a)** Otcovi, znovu sa mu získava sláva, naplňuje sa jeho spásonosná vôľa, poškodený obraz sa obnovuje; Synovi, ktorého dielo, aby sa uchovalo bez neúčinnosti, udeľuje ovocie umučenia, ožívujú sa mŕtve údy; **b)** Duchu svätému, ktorého spustošený chrám sa zmieruje, ozdobuje a znova Boží hosť v ňom prebýva. **2.** aká spásonosná a nevyhnutná pre blížneho: **a)** privádza hriešnikov k poznaniu svojho biedneho stavu, vzbudzuje ľútosť, oslobodzuje od hriechov a večného trestu, vracia sa k Božiemu synovstvu a nebeskému dedičstvu; **b)** ospravodlivení sa oslobodzujú od ľahkých hriechov, zachraňujú sa pred ich väčšími nebezpečenstvami, prehlbujú sa k láske k Bohu a na ceste dokonalosti, privádzajú sa k väčšiemu stupňu blaženosti. **3.** Aké je to záslužné pre teba samého: **a)** môžeš zadostučiniť za svoje hriechy, pomstiť sa diablu za to, že ťa zvedol; **b)** konáš veľmi znamenité čnosti, ako vieru, lásku, horlivosť, trpezlivosť; **c)** nadobudneš veľmi užitočnú skúsenosť, často sa zahanbíš za svoju vlažnosť, ale sa aj povzbudíš; a tak **d)** pokročíš vo vlastnej dokonalosti a pastorácií a **e)** u kajúcnikov získaš úctu, vďačnosť a modlitby.

Piatok po 4. adventnej nedeli

Kristus trpel vo všetkom: **a)** na tele pociťoval hlad, smäd, námahy, krajné bolesti, ukrižovanie celého tela a jeho jednotlivých údov; **b)** na duši a vo všetkých svojich silách predvídajúc, že bude mu treba podstúpiť všetky utrpenia, že niektorí ľudia budú zatratení, bolestné znášanie nevďačnosti, cítil krajnú hrôzu, odpor, bolesť; **c)** ohľadom cti pretrpel hanebné vyzliekanie, zajatie, posmech a potupovanie, potupný trest smrti, smrť medzi dvoma lotrami. **2.** od všetkých: **a)** od Otca, ktorý ho opustil a pokladal ho ako odsúdeného za hriešnikov; **b)** od matky, ktorej smútok, mimoriadne spolucítenie pri utrpení, ho veľmi trýznilo; **c)** od priateľov, ktorí ho opustili alebo zapreli; **d)** od nepriateľov, ktorí plesaním sa mu vysmievali; **e)** ponajprv od židov, ktorí ho vydali; **f)** od všetkých ľudí, ktorých skazu odstraňoval. **3.** za všetkých: **a)** všetkých našiel v kráždach hriechu, podrobený trestu, zbavený milostí; **b)** všetci sa mohli oslobodiť, len skrze jeho smrť a vrátiť sa k milosti a do neba; **c)** preto „Pre každého dal, koľko dal“ (Sv. Aug.); **d)** všetci mu teda máme ďakovať za jeho utrpenie tak, ako keby trpel za každého osobitne; všetci máme cítiť bolesť a smútok nad jeho umučením, dôverovať v jeho umučenie a čerpať z jeho umučenia a zásluh.

VIGÍLIA NARODENIA PÁNA

Meno Ježiš máme **1.** Obetovať Otcovi, **a)** modlitbou v mene Ježiša, odvolávaním sa na jeho zásluhy, rany, smrť; aby sa zmiloval, t. j. pre jeho poslušnosť, utrpenie, zásluhy, nám odpustil hriechy, prinavrátil milosť, udeľoval pomoc a požehnanie. **2.** ohlasovať ho a vzývať nad ľuďmi **a)** kázaním o Spasiteľovi, jeho osobe, nekonečnej hodnosti, nepochopiteľnej láske, najpodivuhodnejšom živote a príklade, najtrpkejšom utrpení a smrti, o poklade, ktorý získal pre nás, atď. – požehnávaním veriacich, predovšetkým chorých – modlitbami a prosbami za zverené duše; **b)** aby získali spásu, t. j. aby vierou prijali Ježišovú náuku, dúfali v jeho zásluhy, veľmi ho milovali, ľutovali svoje hriechy, získali odpustenie a milosť. **3.** Odporovať skrze neho zlým duchom a pokušeniam **a)** exorcizmami a sprisahaniami, zvlášť vtedy,, keď nás pokúšajú ohľadom viery alebo čistoty, keď v pastorácií prežívame veľké ťažkosti a prekážky, keď v našich protivenstvách nás napadá skľúčenosť a malomyseľnosť; **b)** aby sa od nás vzdialili, lebo zlí duchovia sa boja tohto mena, sú zastrašovaní a utiekajú preč so svojimi lákadlami, hrozbami a pokušeniami; toto meno Ježiš nám vlieva nebeské svetlo, vzmáha nás na silách a udeľuje Božiu pomoc.

NARODENIE PÁNA

Boží Syn sa narodil ako chlapček, **1.** aby už ako chlapček mohol trpieť a zadostučíňovať: **a)** veď preto vlastne prišiel; **b)** nechcel čakať až do času vlastného utrpenia a smrti; **c)** už ako dieťa mnoho trpel, a to neuveriteľnou poníženosťou, hladom, zimou, maštalnými nečistotami, prenasledovaniami, duševnými bolesťami, atď.; **d)** týmito utrpeniami zadostučíňoval predovšetkým za hriechy detí a našej mladosti. **2.** tým s väčšou dôverou a láskou k nemu pristupujme: **a)** keby sa zjavil vo svojej sláve, nikto by nevydržal, všetci by sa báli a rozutekali by sa; **b)** kto by sa bál tak milovaného dieťaťa, kto by ho nemiloval a nepristúpil k nemu s plnou dôverou? („Veľký a chvályhodný je Pán, Pán dieťaťko veľmi milované.“ Sv. Bern.) **3.** aby ukázal, aké milé sú mu deti: **a)** to dokázal veľakrát (porov. Mt 18, 2-6); **b)** najviac však keď sa narodil ako dieťa, čím tento vek akoby posvätil, každé dieťa urobil svojim obrazom (Mt 18, 5); **c)** preto aj my, ak máme Kristovho ducha, vážme si deti, milujme ich a čo najpozornejšie sa o ne starajme. **4.** aby sme sa aj my nazývali deťmi, predovšetkým **a)** čistotou a nevinnosťou, **b)** poníženosťou a poslušnosťou, **c)** dôverou a láskou.

SV. ŠTEFANA, PRVOMUČENÍKA

Sv. Štefan je príkladom kňazov **1.** vo viere, **a)** ktorá bola najpevnejšia a najživšia. Rozmnožoval si ju štúdiom Sv. písma a meditáciou, ohlasoval ju zodpovedne, jasne a s najväčším úžitkom; **b)** aj my sa vždy usilujme o vzrast svojej viery a jej pevnosť, svoj život stvárnime podľa jej normy, usilovne sa venujme čítaniu a meditácii Sv. písma, aby sme čerpali z tohto prameňa pravé, prenikavé a účinné slovo ohlasovania. **2.** v horlivosti: **a)** Sv. Štefan v horlivosti za šírenie Božej slávy, spásy duší, vo vyznávaní Krista, v ochrane Cirkvi, neobával sa žiadnych ťažkostí, ohováraní, prenasledovaní, nešťastí a osobných škôd. **b)** keďže my sme akoby ochrancovia Božej slávy, strážcovia duší, ohlasovatelia Krista, obrancovia Cirkvi, verne kráčajme po stopách sv. Štefana takým spôsobom, ako je tu popísaný. **3.** v láske k nepriateľom, **a)** ktorí proti nemu zúrili falošnými svedectvami, kameňovaním, on sa nehneval, neodplácal sa ničím podobným, ale túžil po ich spáse a modlil sa za nich. **b)** my takýchto nepriateľov a takéto prenasledovania neprežívame: preto sa tým viac chráňme hnevu, škriepok, súdov, odpúšťajme, modlime sa za nepriateľov a túžme po ich spáse.

SV. JÁNA APOŠTOLA A EVANJELISTU

Kňaz nasleduj sv. Jána **1.** čistotu **a)** lebo „Spasiteľ si vybral panica a panicom ostal navždy“ (Hieron.). **b)** Ty, bol si panicom, keď si prijal kňazstvo a ostal si ním doteraz? **c)** Aspoň odteraz, po oplakaní hriechov minulého života a po používaní nevyhnutných a vhodných prostriedkov ostražitosti, do budúcnosti zachovaj si krásu čistoty: to ťa veľmi prispôsobí Spasiteľovi, jeho láske a zabezpečí ti jeho ochranu. **2.** lásku: **a)** Akou nežnou a oblažujúcou láskou miloval Kristus Jána! **b)** Ján ju opätoval čo najúprimnejšie, najúčinnnejšie a najdôslednejšie. **c)** Ak túžiš, aby ťa Spasiteľ tak miloval ako sv. Jána, nasleduj ho podobne, zachovávaj jeho prikázania, miluj ho v blížnych, často a rád s ním rozprávaj skrze meditáciu a modlitbu, navštevuj ho v Najsvätejšej sviatosti, spočívaj na jeho hrudi (skrze sväté prijímanie). **3.** kontempláciu, **a)** ktorú Ján čerpal z Božej hrudi, na ktorej spočíval z pohrdania pozemských vecí, zo samoty, ktorú miloval a z úcty, ktorú mal k Panej Márii; **b)** ale aj ty čerpaj z podobných prameňov, **c)** podobné ovocie získaš pre tvoju spásu a iných.

Svätých neviniatok

Kristov útek do Egypta: **1.** uvažuj o ťažkostiach tohto úteku: **a)** svätá rodina opustila vlasť, dom, priateľov a známych; **b)** utiekla k cudziemu ľudu, nepravého náboženstva, neznámej reči; **c)** a to veľmi rýchle, bez akejkoľvek prípravy, nevyhnutných pomôcok, bez peňazí, bez akejkoľvek batožiny, bez akýchkoľvek pomôcok na cestu, ktoré by ju uľahčili v období zimy, uprostred noci. **2.** uč sa aj ty **a)** neviazať sa príliš na vlasť, miesto, rodičov, známych: lebo toto nie je zlučiteľné s pravou a horlivou láskou k Bohu. Neraz to škodí dokonalosti a pastoračnej činnosti. Vovádza to do mnohých záležitostí, ťažkostí a závistí; spôsobuje zvláštne ťažkosti v záležitosti kňazskej poslušnosti a cirkevných majetkov; **b)** z lásky ku Kristovi všetko zanechať, napr. tebe milé osoby, ale nebezpečné, vyššie príjmy, atď.; všetko pretrpieť ako časné straty, ťažšie práce, menej počestné hodnotenie, pokarhania, atď. **c)** poslúchať každý príkaz, aj keď je nepríjemný; v každom čase, aj keď je nepohoda; za každých okolností, aj keď by sa ti zdalo, žeby si sa mohol ospravedlniť.

SVIATOK SV. RODINY

1. Uvažuj o bolestiach Preblahoslavenej Panny Márie podľa Simeonovho proroctva: **a)** jasne poznala najkrutejšie utrpenie, ktoré bolo prichystané pre jej Syna, ktorého tak milovala, že to nemôže dosiahnuť žiadna ľudská láska; to ju zasiahlo najukrutnejšie, lebo jej srdce bolo veľmi jemné a citlivé a čo najviac schopné prijímať bolesť spolucítania; **b)** predvídala, že mnohým tak veľké utrpenie jej Syna, nebude na ošoh, teda mnohým na „budúci pád“, skazu. **2.** Ty tu **a)** čerpaj útechu vo svojich utrpeniach. Mária bola najnevinnejšia, najsvätejšia a Bohu najmilšia; a predsa znášala nevýslovne viac a ťažšieho, než ty; jej utrpenia boli znakom a zálohou Božej dobroty a budúcej odmeny. **b)** Nasleduj príklad Márie. Nehovor o svojich bolestiach a ťažkostiach medzi ľuďmi, ale hovor o nich samému Bohu, všetko spoj s obetou a utrpením Krista a tak nasleduj príklad Krista a Bohorodičky; obetuj všetko na Božiu slávu a na spásu tebe zverených duší. **c)** vzývaj o ochranu prebolestnú matku, ktorá ťa rada a v najhojnejšej miere buď oslobodí alebo získaš milosť, trpezlivosť, útechu a hojnú odmenu.

Piaty deň Vianočnej oktávy

29. december

Pánove jasle sú **1.** prvým Spasiteľovým oltárom, **a)** na ktorom obetoval vlastnú hodnosť, ukázal sa ako chudobné dieťa, akoby nerozumný, bezmocný, zriekol sa všetkých pohodlností, podstúpil nepriazeň rôznych pohrôm, atď.; svojou vôľou poslúchal Otca, matku, pestúna. **b)** Či odoprieme vážiť si túto obeť tým, žeby sme neznášali trpezlivo utrpenia, nepriazne, čo je späté s našim stavom a našou úlohou a neposlúchali pohotovo Pána Ježiša v jeho zástupcoch? **2.** Prvou katedrou, **a)** kde Pán Ježiš svojou prítomnosťou ohlasuje nekonečnú Božiu lásku, napr. lásku k chudobe, pohrdanie poctami, trpezlivosť v ťažkostiach, vo všetkom poslušnosť. **b)** Aká to nehoráznosť, keby sme nebrali vážne jeho kázne, potom lásku splácame vlažnosťou a nevôľou; od jeho príkladu sa s hrôzou odvraciamy skrze svoje nedostatky. **3.** Prvý trón, z ktorého prúdia dobrodenia: **a)** pozri sa, koľko milostí, koľko pokoja a šťastia daroval matke, pestúnovi, Mudrcom, pastierom; **b)** je najpripravenejší ti dať zmierenie, milosť, pokoj, **c)** pokiaľ budeš mať dobrú vôľu, ako spomínaní svätí.

Šiesty deň Vianočnej oktávy

30. december

Nech je Ježiš Emanuel (t. j. Boh je s nami) **1.** v našom srdci **a)** skrze milosť, ktorá nás robí účastnými na jeho živote a vlieva životnú miazgu ako vinič ratolestiam; synov Otca a jeho dedičov, údmi svojho tela a chrámami Ducha svätého. **b)** skrze čnosti, ktorými nám privádza Božie svetlo, sprostredkúva nadprirodzené schopnosti, robí nás schopnými vykonávať božsko-ľudskú činnosť; **c)** skrze meditáciu, v ktorej o ňom uvažujeme, s ním sa rozprávame, pripravujeme sa na väčšie pripodobnenie a užšie spojenie; **d)** skrze sväté prijímanie, vďaka ktorému v nás prebývaš, udeľuješ nám svoje zásluhy, zdokonaľuješ v nás svoj obraz, ochraňuješ nás a vedieš do večnej blaženosti. **2.** v našich ústach, **a)** modlitbami, ktorými vyslovujeme chvály, vyprosujeme pomoc, privolávame na seba milosti; **b)** v kázňach, ktorými ohlasujeme jeho meno, iných učíme, vyzývame k prijímaniu milosti a nasledovaniu; **c)** v rozhovoroch, v ktorých radi o ňom rozprávame, predkladáme jeho úmysly a povzbudzujeme v láske k nemu. **3.** v skutkoch, mravoch a našich povinnostiach: **a)** skrze dobrý úmysel, ktorým sa podriaďujeme jeho vôli; **b)** skrze vrelú horlivosť, skrze najvhodnejšiu dispozíciu a zbožnosť, nakoľko ako jeho zástupcovia konáme v jeho mene; **e)** skrze nasledovanie, ktorým sa namáhame mu prispôbiť.

Siedmy deň Vianočnej oktávy

31. december

1. Uvažuj, **a)** ako rýchlo prebehol rok, čas radostí, ktoré si prežil – škody, choroby, bolesti, ktoré si pretrpel; **b)** Božie dobrodenia, ktorými si bol tak štedro obdarovaný: prirodzené i nadprirodzené – riadne, čiže každodenné a mimoriadne – spoločné so všetkými a zvláštne, ktoré boli udelené tebe osobitným spôsobom; **c)** za to sa budeme prísne zodpovedať: Čo som tohto roku pre seba a pre podriadených mohol urobiť a získať – urobil a získal – ako si sa poďakoval za tieto dobrodenia a milosti, ako si ich použil – koľko hriechov si spáchal? **2.** Preto **a)** vzbud' vreľú vďaku a obetuj Bohu, lebo je to pre teba prísna povinnosť a podmienka nových dobrodení, ktoré túžiš získať; **b)** zahanbí sa a ľutuj, keď uvažuješ ako málo si si zaslúžil tieto alebo tamtie dobrodenia (teda bol si pozitívne nehodný), ako mnoho si zanedbal, odplatil si sa hriechmi namiesto vďačnosti; **c)** urob si pevné predsavzatie: Tak začnem a využijem tento nový rok, ako keby mal byť pre mňa posledný; tak budem používať Božie dobrodenia a milosti, aby som sa mohol ihneď za ne kladne zodpovedať; tak sa budem chrániť hriechu, ako keby som mal byť ihneď súdený.

BOHORODIČKY PANNY MÁRIE

Ôsmy deň Vianočnej oktávy

Obrezanie Pána

1. Prvý deň v roku ti podsúva otázku, prečo máš s horlivosťou pracovať na svojej spáse. Pamäť ti pripomína: **a)** koľko už máš rokov – ako nedbalo si ich využil, ba možno hriechne zneužil – aký by bol rozsudok nad tebou, keby si ihneď mal byť súdený – akým pokáním sa máš toho zbaviť a odstrániť viacnásobnou horlivosťou; **b)** možno tento rok je pre teba posledným (porov. podobenstvo o neplodnom figovníku); **c)** aj za tento rok (či bude posledný alebo nie) treba sa ti zodpovedať. **2.** Dnešné evanjelium ti ďalej podsúva otázku, ako máš tohto roku pracovať na svojej spáse. **a)** Ježišovi robia obriezku – aj ty sa máš obrezať, amputovať hriechy skrze opravdivú ľútosť a úprimnú spoveď; dočasné tresty skrze skutky kajúcnosti; príležitosti a nebezpečenstvá hriechu skrze útek a iné vhodné prostriedky, tak často pripomínané; neskrotené zmyselné náklonnosti a naruživosti skrze umŕtvovanie. **b)** dávajú mu meno Ježiš. Na svojej spáse máš pracovať v Ježišovom mene, udržať sa stále v milosti, prosiť si Ježiša o pomoc, vykonávať dôsledne skutky zbožnosti, prispôsobovať svoj dobrý úmysel jeho vôli.

2. január

1. Kňaz prijal oveľa viac milostí a oveľa väčšie, než jej prijali laici, **a)** pretože Božské srdce Ježišovo, prameň a pokladnica všetkých milostí, je pre kňazov častejšie a štedrejšie otvorené; **b)** pretože kňaz je Bohu bližší a príbuznejší, keď sa s ním rozpráva; **c)** pretože každý deň prináša obeť, prijíma najzvláštnejšie ovocie a iné ovocie ex opere operantis a tiež sväté prijímanie; **d)** vykonáva modlitbu Liturgie hodín a je účastný na prosbách Cirkvi; **e)** tak často vysluhuje sviatosti, čo keď hodne vykonáva, tak vždy získava pre seba mnohé milosti; **f)** môže vykonať pre Boha mnohé práce, ktoré sú záslužné; **g)** veriaci sa modlia za kňaza. **2.** Boh teda od kňazov **a)** vyžaduje za tieto milosti väčšiu vďačnosť; **b)** očakáva od nich ovocie vo forme väčšej a úprimnejšej svätosti; Boh vyžaduje za tieto milosti zodpovednosť, t. j. o ich využití alebo zanedbaní alebo zneužití. **3.** Veru, mnohí laici ťa ľahko prevyšujú **a)** v úzkostlivom úteku pred hriechmi, aj najľahšími, pred príležitosťami a nebezpečenstvami; **b)** v modlitbách, meditáciách, v návštevách Najsvätejšej sviatosti, v príprave na sv. prijímanie a ďakovaní, čo robia pozorne a horlivo; **c)** v umŕtvovaní, poníženosti, v trpezlivom nadobúdaní čností, dobrých skutkov (predovšetkým skutkov lásky a almužny).

3. január

Najsvätejšieho mena Ježiš

Tri triedy vzťahov k dieťaťu Ježiša: **1.** Židia **a)** mohli a mali vedieť, že sa narodil Spasiteľ. Pre nedostatok citu, svetské starosti a rozkoše nechceli ho hľadať a preto ostali v tmách a biede. **b)** Takto aj mnohí kňazi, ktorí poznajú veľmi dobre eucharistického Ježiša a privádzajú k nemu iných, sú posadnutí lenivosťou a svetskými starosťami, zanedbávajú ho a pohrdajú jeho milosťou: teda zarmucujú ho, strácajú toľké milosti, zotrávajú vo vlačnosti. **2.** Herodes **a)** hľadal Ježiša ale so zlým úmyslom; chcel sa pokloniť, ale to iba simuloval; číhal na jeho život. Nič nedokázal, usiloval sa vykonať hrozný čin, ale skončil život poľutovania hodným spôsobom. **b)** Podobne mnohí kňazi prichádzajú k Ježišovi s nečistým srdcom, simulujú poklonu, prijímajú svätokrádežne. Žijú ale bez pokoja, rúcajú sa do ďalších zločinov a končia biedne. **3.** Mudrci **a)** únavne hľadajú Ježiša, klaňajú sa mu s veľkou úctou, obetujú mu dary; a preto našli svetlo, milosť a nebeský pokoj. **b)** Dobrí kňazi neúnavne hľadajú eucharistického Ježiša skrze meditáciu, návštevu, prípravu, úctivo a zbožne celebrujú, obetujú mu svoje srdce, ozdobujú jeho dom, privádzajú k nemu veriacich atď.; nachádzajú svetlo, milosti, pokoj a závdavok večnej slávy.

4. január

Uvažuj, **1. prečo kňaz sa má stále vzmáhať** podľa príkladu dieťaťa Ježiša: **a)** v dokonalosti, ale nielen ako ostatní veriaci („Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec“ Mt 5, 48), ale aj pre iné mnohé dôvody, pre ktoré si povolaný, s nimi oboznámený a štedro obdarený nevyhnutnými prostriedkami. **b)** každý deň prijíma nové milosti, ktoré keď správne používa, zdokonaľuje sa; ak zanedbáva, upadá. **c)** Ak horlivo a vytrvalo túži po dokonalosti, požíva tie najčistejšie radosti a najsladší pokoj, v pastorácii je horlivý, nadobúda veľké zásluhy, pripravuje si preslávnny veniec (nebeskú odmenu – aurea). Ak zanedbáva úsilie o dokonalosť, trápí ho nepokoj vo svedomí, upadá do mnohých hriechov, ak zanedbáva to, čo vedie k spáse duší, podstúpi prísny súd a trest. **d)** Bez tohto úsilia nesplní vznešené a ťažké poslanie, jeho spása je ohrozená. **e)** Ak sa nevzmáha, upadá: „nolle proficere est deficere“ (sv. Bernard). **2.** Podľa vzoru dieťaťa Ježiša sa má vzmáhať ponajprv: **a)** „v múdrosti“, štúdiom posvätnej vedy, meditáciou, vyprosovaním svetla Ducha Svätého; **b)** „v milosti“, využívaním prostriedkov milosti, t. j. vždy sa lepšie modliť, vykonávať Liturgiu hodín, svedeať sa, celebroyať svätú omšu, iné úkony zbožnosti a povinnosti svojho úradu.

5. január

Vigília Zjavenia Pána

Uvažuj o Kristovej poslušnosti: **1.** Kto počúva? **a)** Nekonečne múdry, všetko vie, predvída, riadi; **b)** svätý, bez akéhokoľvek hriechu, bez zárodokov k hriechu alebo nebezpečenstiev, bez trestu; **c)** vznešený, nachádza sa v najväčšom stupni dokonalosti alebo nekonečne prevyšuje každý stupeň; **d)** Pán, jeho vôle a vláde sú všetci a všetko podradené. **2.** Koho poslúchal? **a)** Nielen Otca, s ktorým má číselne tú istú podstatu a je mu rovný vo všetkých dokonalostiach; ale aj **b)** stvorenia, ktoré nekonečne prevyšuje vedomosťami, silou, schopnosťami, poslúchal hriešnikov a nepriateľov, ktorí sa spoločne sprisahali na jeho odstránenie a bojovali proti nemu najnespravodlivejšie a najpotupnejšie. **3.** V čom poslúchal? **a)** Aj v najmenších veciach, ktoré málokto pokladal za dôležité; **b)** v najťažších, kde bolo treba vynaložiť náramné práce, bolesti, podstúpiť nebezpečenstvá a smrť; vo všetkom okrem hriechu. **4.** Ako dlho počúval? **a)** keď už existoval v živote matky; **b)** keď bol dieťaťom a chlapcom; **c)** keď bol mužom a učiteľom; **d)** jednoducho až doteraz v Najsvätejšej sviatosti. **5.** Ako počúval? **a)** čo sa týka rozumu, neskúmal, nediskutoval, nehanil. **b)** čo sa týka vôle, ihneď, rád a z najčistejších pohnútok; čo sa týka vykonávania, rýchle, presne a dokonale.

6. január

Zjavenie Pána

Uvažuj o **1.** добрote Boha, ktorý **a)** povolal Mudrcov k jasliam, oslobodil ich z mnohých temnôt pohanstva, poskytol odpustenie a milosť a ukázal im cestu do neba. **b)** Aj teba, i keď zapleteného do mnohých hriechov, povolal ku kňazstvu, vytrhol zo svetských pút a nerestí, udelil ti podivuhodnú hodnosť, moc, milosť a povoláva ťa ku prekrásnej odmene (corona). **2.** o pohotovosti a sile ktorou **a)** Mudrci nasledovali toto povolanie. Čo najpozornejšie si všímali hviezdu, zanechali vlast' a menej si vážili svoje práce, nevšímali si úsudky a výsmechy ľudí; s najväčšou úctou a oddanosťou sa poklonili Spasiteľovi a obetovali mu dary. **b)** Aj ty máš o Božích napomenutiach, ktoré dostávaš skrze hviezdu viery, pozorne premýšľať a o nich meditovať; prekonávať lenivosť a žiadostivosť a nasledovať tieto napomenutia; úctivo a zbožne sa modliť predovšetkým pred Najsvätejšou sviatosťou a neľutovať práce pre Ježiša. **3.** o radosti, ktorou **a)** Mudrci boli naplnení, keď sa dívali na Spasiteľa a ho pozdravovali, preniknutí jeho milosťou, radosťou a pokojom. **b)** Akú veľkú radosť môžeš čerpať aj ty tu zo stretávaní sa s eucharistickým Ježišom a potom z blaženého videnia, keď budeš odhodlane a pevne nasledovať príklad Mudrcov.

7. január

Kňaz má napomáhať misiám, čiže tým ustanovizniám, ktoré sú založené na šírenie viery medzi národmi. **1.** Pohnútky: **a)** Božia vôľa, ktorá úprimne si želá, aby sa evanjelium hlásalo medzi pohanmi, aby všetci boli spasení. Toto chce robiť skrze nás (bezprostredne alebo sprostredkovane), aby sme boli spolupracovníci Boha a dobrodincami našich bratov; **b)** odporúčanie Cirkvi, ktorá k tomu dielu lásky naliehavo povzbudzuje a udeľuje zvláštne odpustky kňazom, ktorí to robia a iných povzbudzujú k tejto činnosti – príklad toľkých svätých kňazov, laikov (hodno spomenúť pána arcibiskupa Dr. Karola Kmeťku – Nitra, pozn. prekladateľa). **c)** z tejto činnosti možno očakávať prekrásne ovocie: poznanie Boha, lásku k nemu a slávu, uskutočňuje sa Kristovo dielo, Cirkve sa zväčšuje, množstvo duší sa vyslobodzuje z duševnej tmy, nerestí, krajnej biedy, pekla a vyhradzuje sa im nebo, atď. **d)** očakáva sa odmena. Je to dielo najviac záslužné, lebo nás robí účastnými na mnohých dobrých skutkoch, prosbách, odpustkoch, budeme odmenení najslávnejšou večnou odmenou (corona) a vďačnosťou obrátených. **2.** Spôsob: kňaz sa sám môže na tento úmysel modliť a slúžiť sväte omše, vhodne učiť o misiách detí a im pomáhať; **b)** učiť o tom ľuď, pripomínať, podporovať také ustanovizne, ktoré sú na pomoc misiám a zbierať almužnu.

NEDEĽA PÁNOVHO KRSTU

V krste **1.** čo si prijal? **a)** odpustenie hriechov, trestov a oslobodenie z otroctva diabla; **b)** posväcujúcu milosť, rúcho nevinnosti, nadprirodzený život, zárodok čnosti, dary Ducha Svätého; **c)** Božie synovstvo, jeho lásku a ochranu; **d)** privtelenie do Cirkvi, účasť na zásluhách Ježiša Krista a spoločenstve svätých; **e)** právo na nebeské dedičstvo. **2.** Čo si sľúbil? **a)** Zriekol si sa diabla, jeho nádhery a skutkov (hriechov trojakej žiadostivosti); **b)** sľúbil si a zaviazal si sa, že si zachováš vieru, t. j. že sa budeš chrániť všetkého, čo by ju mohlo poškodiť; **c)** sľúbil si, že budeš zachovávať Božie a cirkevné prikázania. **3.** Ako je to s tým do teraz? **a)** Využil si, čo si prijal? Ustrážil si si rúcho nevinnosti? **b)** Stal si sa tým, čo si prisľúbil? (Skúmaj o každom osobitne) **4.** Na čo budeš myslieť pri výročí svojho krstu a kedykoľvek ho budeš iným vysluhovať? **a)** Ďakuj za to, čo si prijal v krste a za trpezlivosť, ktorou Boh znášal tvoju nevďačnosť a hriechy; **b)** vzbud' si dokonalú ľútosť (contritio) ohľadom poškrvnenia rúcha nevinnosti, nedodržania sľúbeného, ohľadom hanebnej nevďačnosti a urážok, ktorými si sa odplatil najlepšiemu Otcovi; **c)** obnov krstné sľuby.

Pondelok 1. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj nad šťastím dobrého kňaza **1.** v živote: **a)** je vzdialenejší od svetských starostí, verejných činností a mnohých nebezpečenstiev pre spásu; **b)** častejšie a rodinnejšie sa rozpráva s Bohom; **c)** každý deň sa približuje skrze obeť sv. omše k jeho trónu a prijíma Ježiša do svojho srdca ako hosťa; **d)** všetko robí s Ježišom (to, čo on prikazuje, odporúča a inšpiruje), pre Ježiša (túži po jeho oslave a ju šíri, trpí pre neho a podľa jeho vôle, ovciam sprostredkúva spásu), pred Ježišom (ktorý vie o všetkom, schvaľuje a potešuje); **e)** koľké duše vynaňuje z biedy a prinavracia spásu; **f)** prežíva pokoj, útechu a veriaci ho obdarúvajú úctou a láskou. **2.** pri smrti: **a)** svet, ku ktorému nikdy neprišiel, ľahko opúšťa; **b)** v pokoji hľadá na minulý život: keďže „mnoho miloval, mnoho sa mu odpustilo“; skrze mnohé práce sa vykúpil od trestov; spasil duše a svoju predurčil ku spáse; **c)** v istote očakáva Sudcu, ktorého miloval, po ktorom túžil, ktorému slúžil a ktorého údom poskytoval spásu. **3.** vo večnosti: **a)** väčšia bude jeho sláva a radosť, než laikov (caeteris paribus); **b)** udelí sa mu koruna slávy za panenstvo a náuku; **c)** „toľko vencov slávy, koľko bude spasených duší“.

Utorok 1. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj o daroch, ktoré obetovali Mudrci, vo vzťahu k našej **1.** viere: **a)** kadidlo znamená božstvo nášho Pána Ježiša Krista a jeho kňazskú hodnosť, myrha jeho človečenstvo a utrpenie, zlato jeho kráľovskú hodnosť a vladárstvo; **b)** čo sa týka vlastností viery: zlato znamená jej čistotu a pevnosť (porov. snubný prsteň urobený zo zlata), kadidlo jej živosť (dym stúpa hore a vytvára akoby rozhovor, ktorý smeruje k nebu podľa zásad viery), myrha (spôsobuje neporušenosť) a predstavuje pevnosť. **2.** nádeji: **a)** kadidlo všetko skonzumuje, takže všetko nečisté sa spáli a pripomína oslobodenie od všetkých utrpení a ziel (čo dúfame, že dosiahneme v nebi); **b)** zlato predstavuje nebeskú vznešenosť, poklady a radosti; **c)** myrha (zabraňuje skaze a udržiava telá) a znamená neporušenosť večnej blaženosti a jej večné trvanie. **3.** láske a životu, ktorý vychádza z lásky a prejavuje sa **a)** v modlitbe, skutkoch poklony a zbožnosti – čo naznačuje kadidlo; **b)** v zlate sa naznačujú skutky milosrdenstva a almužna; **c)** myrha naznačuje umŕtvovanie.

Streda 1. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj o dvanásťročnom Ježišovi v chráme a pozoruj ho: **1.** Ako si tam počíнал: **a)** rád a dlho sa tam zdržiaval, preukazoval veľkú úctu a zbožnosť, aj keď tento chrám bol iba nepatrným obrazom, akoby tieňom našich chrámov; **b)** tak aj ty, kňaz, rád sa máš zdržiavať v chráme, starať sa o jeho čistotu, krásu a ozdobu (ináč nemáš živú vieru, lásku, horlivosť, podriadeným nedávaš dobrý a účinný príklad) a úctivo sa v ňom správať (ináč Ježiša zarmucuješ, pohoršuješ veriacich, pripravuješ si cestu k svätokrádežiam). **2.** aké preukázal úsilie o modlitbu: **a)** aj keď si je sám sebe sebestačný, všemohúci, nekonečne svätý, modlitbu nepotreboval, predsa tak v chráme ako aj po celý život rád sa modlil, pravidelne a čo najvrúcnejšie; **b)** tým viac ty, lebo si chudobný a slabý, zaťažený nespočetnými hriechmi a trestami, vystavovaný mnohým a veľkým nebezpečenstvám, máš sa modliť čo najčastejšie, čo najradšej, čo najzbožnejšie a najvrúcnejšie; od tvojho úsilia v modlitbe bude závisieť z väčšej časti stav milosti v tebe, vytrvalosti, pokroku, svätosti, pokoja, pohody a šťastia, tvoja práca bude prinášať ovocie a nakoniec získaš večnú spásu.

Štvrtok 1. týždňa v Cezročnom období

Usilovne sa pripravuj na hodné slávenie svätej omše. Vyžaduje to: **1.** autorita **a)** Sväté písmo (Ex 19, 22: Aj kňazi, ktorí sa približujú k Pánovi, musia sa posvätiť, aby ich Pán nezahubil; Lv 10,3: Na tých, ktorí sa mi približujú, ukážem svoju svätosť a preslávim sa pred všetkým ľudom; Iz 52,11: Choďte, choďte, vyjdite odtiaľ, nečistého sa netýkajte, vyjdite z jeho stredu, očistite sa vy, čo nosíte Pánove nádoby; 1 Kor 11,28: Nech teda človek skúma sám seba, a tak je z toho chleba a pije z kalicha.), **b)** Otcov, **c)** Cirkvi, **d)** Kristov príklad a všetkých svätých kňazov. **2.** svätosť vecí, ktorú spravuješ. **a)** K akejkoľvek vážnej a svätej činnosti sa musíš a máš pripraviť, teda aj ku ktorejkoľvek modlitbe (Sir 18,23: Pred modlitbou si priprav ducha, nepočínaj si tak, ako kto pokúša Boha.). **b)** Aké veľké úsilie treba vynaložiť na prípravu k svätej omši, ktorá je najsvätejšia (lebo je totožná s obetou na kríži a obetujúci i obeta je nekonečne svätý a má nekonečnú hodnotu) tak kvôli činnosti, ktorú vykonávaš, tak pre cieľ, ktorý sa má dosiahnuť a mimoriadne ovocie. **3.** Tvoj osoh. **a)** Lebo po dobrej príprave, hodnej a zbožnej na slávenie sv. omše, môžeš získať pre seba množstvo milostí, veľa radosti, pokrok, pokoj, požehnanie; pre podriadených obohatenie a pozemské i nebeské dary; pre Cirkev mnohorakú Božiu pomoc; pre duše v očistci úľavu a oslobodenie. **b)** Pre nedbalé a vlažné slúženie sv. omše, ohľadom toho, čo tu bolo spomínané, stratiš aspoň z veľkej časti, upadneš do hriechov a trestov, ponoriš sa hlbšie do vlažnosti, disponuješ sa k svätokrádežnému celebrovaniu a pohoršuješ veriacich.

Piatok 1. týždňa v Cezročnom období

1. Pri Kristovom krste sa ukazujú účinky posväcujúcej milosti: **a)** „Keď bol Ježiš pokrstený“ (Mt 3,16; porov. Mk 1,9; Lk 3,21) – duša sa obmýva od všetkých hriechov, oslobodzuje sa od všetkých trestov, večných a dočasných, oblieka sa do najsvätejšieho rúcha nevinnosti. **b)** „A on videl Božieho Ducha, ktorý ako holubica zostupoval a prichádzal na neho“ (Mt 3,16; Mk 1,10; Lk 3,22) – duša sa stáva chrámom Ducha Svätého, údom v Kristovom tele, ktorý Duch Svätý oživuje, povzbudzuje, riadi, ozdobuje svojimi darmi a čnosťami. **c)** Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie „(Mt 3,17; Mk 1,11; Lk 3,22) – duša sa stáva Božia dcéra, účastná na jeho živote, schopná konať skutky, ktoré sa páčia Bohu, zvláštnym spôsobom milovaná, získala právo na jeho dom a dobrodenia (účastná na zásluhách Krista a poklade Cirkvi), teší sa jeho zvláštnej ochrane. **d)** „V tom sa mu otvorilo nebo“ (Mt 3,16; Mk 1,10; Lk 3,22) – duša sa stala schopnou prijať právo na nebeskú blaženosť. **2.** S takouto tak slávnou milosťou, ktorá má tak slávne účinky, preto dávaj pozor **a)** starostlivo si ju chráň, vyhýbaj sa všetkému, čo by ti ju mohlo odstrániť; **b)** čo najstarostlivejšie a čo najrýchlejšie, ak ju stratíš, si ju naspäť nadobudni; ako starostlivo máš pracovať, aby si vážili milosť aj podradení, zachovali a znovu nadobúdali.

Sobota 1. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj, **1.** Máme štvoraké povinnosti voči Bohu: **a)** klaňať sa mu ako Stvoriteľovi a absolútnemu Pánovi, „chváliť ho pre jeho veľkú vznešenosť“; **b)** ďakovať, čím odpovedáme hodnosti dobrodinca za jeho nespočetné a veľké dobrodenia; **c)** robiť zadostučinenie za naše mnohé a veľké hriechy a za tresty, ktoré sme si za ne zaslúžili; **d)** obetovať prosby za mnohé dobrodenia, pomoci, milosti. **2.** K vykonaniu takejto povinnosti sme slabí, lebo sme **a)** biedne stvorenia a „hriešnikovým ústam nepristane chvála“ (Sir 15,19); **b)** dobrodinca a dobrodenia sú nekonečnej ceny, prípadne hodnoty; hriechy vyžadujú nekonečné zadostučinenie; **d)** ani prosiť tak nemôžeme, aby sa to páčilo Bohu, lebo sme hriešnikmi, nehodní akéhokoľvek dobrodenia, ale sme hodní trestu a zavrhnutia. **3.** V obete sv. omše môžeme dostatočne zadostučiniť, lebo sám Kristus, ktorý je nekonečnej hodnosti a má v Otcovi nekonečné zaľúbenie, za nás, v nás a s nami chváli, ďakuje, obetuje a prosí o zadostučinenie. **4.** Ako teda máme obetovať sv. omšu, prípadne sa na ňu pripravovať, vzdávať vďaky po nej, ak chceme splniť spomínané štvoraké poslanie.

2. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Uvažuj o anjelovi strážcovi, aké máš povinnosti: **1.** Voči Bohu, **a)** ktorý ti preukazuje takú dobrotu, poskytuje starostlivosť, pripravuje ochranu, keď poveril ducha, ktorý je prirodzenosťou a milosťou tak vznešený a teba biedneho a hriešneho človeka vo vysokom stupni prevyšujúceho, aby ťa strážil; **b)** preto často ďakuj Bohu, spájaj svoje modlitby s chválami a modlitbami anjela, viacej ho miluj a pracuj v jeho službe verne, radostne a usilovne. **2.** Voči anjelovi strážcovi, **a)** ktorý ťa miluje, vyslobodil ťa z mnohých nebezpečenstiev, poskytol ti mnoho vnuknutí a obetuje za teba mnohé prosby; **b)** preto uctievaj ho s vďačným srdcom, pozdravuj a vzývaj ho častejšie, pozorne počúvaj jeho vnuknutia a uskutočňuj ich. **3.** Voči sebe samému **a)** ktorý sa tešíš z takého spoločenstva, ochrany, pomoci; **b)** chráň sa robiť niečoho takého, za čo by si sa hanbil, keby si to robil pred čestným človekom, neklesaj na duchu v ťažkostiach a pokušeniach, pomyslí na poskytovanú pomoc a využívaj ju. **4.** Voči blíznym, **a)** ktorých anjeli takisto sprevádzajú, strážia a chránia; **b)** nikým nepohrdaj ani potupne o nikom nezmýšľaj. Tým menej im škod' alebo urážaj. Vzývaj ich anjelov a vo svojej starosti pomáhaj, aby aj oni tebe pomohli v tvojich potrebách a starostiach o tebe zverené duše.

Pondelok 2. týždňa v Cezročnom období

Svätá omša je obeta zmierenia (a toto potrebujeme najviac, lebo sme veľa zhrešili a ťažko sa previnili, narobili sme veľa dlžôb a zaslúžili sme si mnohé tresty): **1.** pozrime sa na jej podstatu. **a)** Je totožná s obetou na kríži, ktorá mala predovšetkým zmierny charakter. **b)** Obetuje sa Kristus, ktorý je „uzmierenie za naše hriechy“, „Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta“. **c)** Hriechom sa pred Božou vôľou dáva prednosť svojej sláve, svojmu osohu, rozkoši, svojej vôli, čím sa pohŕda Bohom; pri sv. omši Kristus obnovuje a sprítomňuje Bohu svoje utrpenie a smrť, pričom neberie ohľad na svoju slávu, atď., úplne sa podriaďuje Bohu a sa mu zasväcuje, čím ho obdarúva nekonečnou oslavou a radosťou ako naša hlava a v našom mene. **d)** Za jednotlivé hriechy a tresty obetuje svoje čnosti, ktoré sa tomu protivia a ich znáša. **2.** Keď hľadáme na jej účinky **a)** ex opere operato: zmieruje Boha a jeho zneuctenie; odťahuje akoby trestajúcu ruku; pohýna, aby nemusel odtrhnúť ďalšie milosti, teda poskytuje to nevyhnutné, aby sme si zošklivili hriech, robili pokánie, prijali odpustenie večného trestu a tiež odpustenie časných trestov. **b)** ex opere operantis: živo si predkladať pred oči Božiu vznešenosť, lásku a spravodlivosť, tresty, ktoré sú za hriechy, Kristovo umučenie, ktoré zapríčiňujú hriechy, jedným slovom..to čo môže najúčinnjšie pohnúť k znenávideniu hriechov a k ich zrieknutiu sa.

Utorok 2. týždňa v Cezročnom období

Kristus sa prirovnáva k baránkovi, **1.** lebo baránok predstavuje **a)** Kristovu nevinnosť, čistotu, úprimnosť; **b)** miernosť, ktorú preukazuje voči všetkým, aj hriešnikom, ktorí ho urážajú a k nepriateľom; **c)** poslušnosť, s ktorou všetko robil, dal sa hocikde zaviesť, všetko pretrpel podľa vôle Otca; **d)** trpezlivosť, ktorou vedený na zabitie neotvoril ústa, ale prijímal nespočetné neprávosti, bolesti, ukrižovanie v tichosti, ochotne a rád. **2.** Ako **a)** veľkonočný baránok sa slávil raz v roku pri oslobodení Izraela a potom každý rok na pamiatku tohto vyslobodenia, tak **b)** Kristus sa raz obetoval, aby nás vyslobodil z diablovho otroctva a uskutočňuje každý deň pamiatku, sprítomnenie a udeľovanie účinkov tejto jeho obety. **3.** Ako **a)** krv baránka zachránila židov pred anjelom záhuby a jeho ničiacou činnosťou, tak **b)** Kristova krv nás ochraňuje od úkladov a škodlivosti diabla. **4.** Ako **a)** baránka požívali židia, keď putovali do prisľúbenej zeme, **b)** tak Kristus nám poskytuje seba za pokrm ako viatikum, čiže silu, pomoc, podporu na našej ceste týmto životom do neba.

Streda 2. týždňa v Cezročnom období

Aby si dôstojne slúžil sv. omšu, vykonávaj prípravu

1. vzdialenú: **a)** čím viac sa usiluj poznávať a viacej si vážiť sv. omšu, jej predpisy a obrady; **b)** pozorne sa vyhýbaj hriechu; **c)** pestuj ducha sústredenosti a zbožnosti. **2. blízku:** **a)** vlastní stav milosti. Ak ho nemáš, získaj si ho skrze sviatostnú sv. spoveď; **b)** prísne zachovaj eucharistický pôst; **c)** podľa toho, v akom čase sa slúži sv. omša, nech nechýbajú tie časti Liturgie hodín, ktoré zodpovedajú času; **d)** často uvažuj o znova sprítomnenej obete a vzbudzuj vhodné myšlienky, úmysly a city; **e)** usiluj sa o sústredenú myseľ; **f)** pri návšteve Najsvätejšieho ďakuj za to, že si dnes mohol slúžiť sv. omšu, pros o hodné slúženie sv. omše v budúcnosti. **3. najbližšiu** **a)** čo najbližšie sa pomodli z Misála alebo Liturgie hodín prípravné modlitby (alebo zachovať obsah kán. 909. CIC 1983; pozn. prekladateľa); **b)** pridaj aj iné prípravy, či to už aby si splnil štvoraké poslanie sv. omše (pozri sobota 1. týždňa v Cezročnom období), obetovať, ďakovať, odprosovať, prosiť; alebo vzbudiť si akt viery, nádeje, lásky, ľútosti, sebaobetovania, túžby atď. (buď z knihy alebo svojimi myšlienkami); **c)** podnikni duchovné „žobranie“ u P. P. Márie, svätého Jozefa, anjela strážcu, nebeských patrónov, svätých kňazov, atď.; nezabudni vzbudiť si zvláštny úmysel sv. omše; **d)** do omšového rúcha sa obliekaj v tichosti, zbožne a sústredene kráčaj k oltáru.

Štvrtok 2. týždňa v Cezročnom období

Meno Ježiš je meno **1.** plné velebnosti. **a)** Uvažuj nad jeho pôvodom – vybrané Otcom, oznámené anjelom, pridelené Márii a Jozefovi; význam - pripomína nám Božiu velebnosť a svätosť, ohyzdnosť hriechu, potrebu znova získať posvätenie za hriech; nositeľ – je vtelený Boží Syn, v ktorom prebýva všetka plnosť božstva, Svätý svätých, Spasiteľ sveta. **b)** Preto ho treba uctievať, t. j. chrániť sa od jeho neúctivého používania (alebo zneužívania), len tak zo zvyku alebo pod vplyvom hnevu. Vždy ho vyslovovať s úctou a hlbokou zbožnosťou. **2.** Plné dobroty a láskavosti. **a)** Pripomína nám nesmiernu lásku Boha k nám; všetko, čo Ježiš pre nás urobil a vytrpel; nespočetné zlá, z ktorých nás vyslobodil a dobrá, ktoré nám získal. **b)** Preto treba toto meno milovať, často si ho pripomínať, zaoberať sa ním v rozjímaní, v ňom všetko začínať, pokračovať a dokončovať. **3.** Plné sily. **a)** Podivuhodnou mocou pôsobí v srdci Otca, v dušiach ľudí proti zlým duchom, vykonal mnohé zázraky. **b)** Vzývajte toto meno v modlitbách a žehnaniach, v ťažkostiach a prenasledovaniach, v nebezpečenstvách, pokušeníach a v hodine smrti.

Piatok 2. týždňa v Cezročnom období

Úloha kazateľa **1.** Vyžaduje svätosť: ak kazateľ nie je v stave milosti a nevyhnutnej svätosti, **a)** neužitočne pracuje pre seba, lebo jeho práca pre Boha a pre nebo nemá žiadnu hodnotu; **b)** neužitočne, alebo aspoň nie s takým úžitkom, aký by mohol a mal dosiahnuť v práci pre veriacich, ak mu chýba Božie svetlo; ak mu chýba úprimné srdce; vnútorný oheň, ktorý jedine môže zapáliť duše poslucháčov; Božie požehnanie (lebo robí nepravosť Božiemu slovu – porov. Ž 50, 16 nn); je u poslucháčov bez úcty a dôvery; viac búra príkladom než buduje slovom. **2.** rozmnožuje svätosť: lebo kazateľ, ktorý hodne a usilovne vykonáva túto úlohu, **a)** koná pred Bohom najmilšiu úlohu, lebo je spojená s námahami a obetami a čo najviac privádza k spásu; **b)** usilovne vniká do právd spásy, z čoho aj on sám čerpá pohnútky a prostriedky svätosti; **c)** káže aj sám sebe a proti hriechom, zlým náklonnostiam, nebezpečenstvám a vyzýva seba k napredovaniu na ceste dokonalosti; **d)** cvičí sa v prekrásnych čnostiach, ako v láske, poslušnosti, trpezlivosti, umŕtvovaní, horlivosti, atď.; **e)** získava zvláštne zásluhy.

Sobota 2. týždňa v Cezročnom období

Dôvera v modlitbe: **1.** Kedy dôverujeme v modlitbe? **a)** Subjektívne, keď máme pevnú dôveru, že budeme vypočutí, odstránime úzkostlivosť, malomyseľnosť, pochybnosti. **b)** Objektívne, keď dúfame, že si vyprosíme milosť, nevyhnutné a najdostačujúcejšie milosti, aj časnú pomoc, nakoľko ju nevyhnutne potrebujeme, alebo je pre nás užitočná, alebo aspoň nie škodlivá. **c)** Príčinne, lebo naša dôvera sa zakladá na všemohúcnosti Boha, milosrdenstve, vernosti a zásluhách Ježiša Krista. **2.** Prečo sa teda modlíť? **a)** Preto, lebo sám Boh vyžaduje od nás túto dôveru (porov. Mk 11,24; Jk 1,6n). **b)** Takýmto spôsobom Boha oslavujeme, vyznávame jeho dokonalosti, preukazujeme mu synovské srdce a predkladáme sväté úsilie. **c)** V opačnom prípade ho zneuctujeme, sme bez živej viery, pevnej nádeje, synovskej lásky, zarmucujeme Otcovo srdce, zabraňujeme vyslyšeniu a Božím dobrodeniam. **3.** Čo robiť pre tento cieľ? Čo najčastejšie, ale najprv pred modlitbou si uvedomiť, **a)** že Boh je nekonečná sila, milosrdenstvo, vernosť, ktorá bola modliacim sa toľkokrát preukázaná a dokázaná; **b)** ako nás miluje Kristus, čo pre nás urobil, zniesol a zaslúžil; **c)** prosiť Ducha Svätého v nás a pre nás nevysloviteľnými vzdychmi, aby spôsobil, že budeme istotne vypočutí; **d)** že nám pomáhajú modlitby Panny Márie a svätých; **e)** že sme účastní na všetkých zásluhách, obetách a prosbách Cirkvi.

3. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Kristus sa prirovnáva svetlu: **1.** podľa prirodzenosti svetla. **a)** Svetlo, aj keď čo do prirodzenosti najjednoduchšie, predsa v sebe obsahuje všetky farby – tak aj Kristus ako Boh, i keď úplne najjednoduchší (omnino simplex), formálne a výsostne vlastní všetky dokonalosti. **b)** Svetlo, aj keď sme v ňom a v ňom kráčame, predsa je pre nás tajomstvom – v Kristovi žijeme, je nám nevýslovne blízky v Najsvätejšej sviatosti a predsa nikto to nepochopí a nepochopí jeho prítomnosť zahalenú tajomstvami. **c)** Svetlo vychádza zo slnka, v ňom ostáva a predsa prichádza k nám a zjavuje nám slnko – tak Kristus je zrodený z Otca, v ňom ostáva, k nám prichádza a nám zjavuje Otca. **d)** Svetlo ak prejde cez farebné sklo prijme jeho farebnosť, sklo nepoškodí – tak aj Kristus bez porušenia panenstva Panny Márie prijal ľudskú prirodzenosť a stal sa Bohočlovekom. **2.** podľa účinkov. **a)** Svetlo osvetľuje, bez neho nemôžeme nič vidieť, ani seba, ani cestu – bez Krista ani Boha, ani svet, ani seba samých nemôžeme správne poznať, ba ani cestu do neba. **b)** Svetlo zohrieva, oživuje, zúrodňuje zem – Kristus zapaľuje naše srdce, dáva mu život a plodnosť dobrých skutkov. **c)** Svetlo ozdobuje a obveseľuje svet (aký by bol smutný v nekonečných tmách!) – Kristus naše srdce ozdobuje čnosťami, obveseľuje a oblažuje.

Pondelok 3. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj nad veľkosťou, skazou, zlobou hriechu a trestom za hriech **1.** u padlých anjelov; ktorí **a)** čo do prirodzenosti, pred pádom boli tak vznešení, krásni a bohatí na milosť, slávni a šťastní! **b)** Po páde sa zbavili toho všetkého (okrem prirodzenosti), poškvrnili sa, stali sa Bohu nenávidenými a odsúdenými na nevysloviteľné bolesti. **c)** túto hroznú zmenu spôsobil jeden hriech, vnútorný, spáchaný v jednom okamihu, nepredchádzal ani žiaden hriech ani trest za neho, aby ich to odstrašilo. **2.** v Adamovi, **a)** ktorý pred hriechom bol obdarený mimoriadne vznešenými darmi, s Bohom sa detinsky stretával ako so svojim Otcom, požíval pôvab a krásu raja a tešil sa z práva na nebo. **b)** Spáchal jeden hriech, keď nasledoval zmyselnosť a podľahol zvedeniu. **c)** Aká strata, aké zlo pre telo a dušu, ba dokonca nakazenie celého potomstva týmto hriechom! **3.** v Kristovi. **a)** Čo trpí? **b)** Kto? Nekonečne svätý, najmilší Boží Syn. **c)** Prečo? Za hriechy, ktoré sám nespáchal, ale urobil zo seba samého sponzora. **d)** Akým spôsobom budeme my potrestaní, biedni hriešnici za svoje hriechy, ktorými sme pošliapali Kristovu krv? **4.** v nejakom zatratenom, ktorý **a)** možno dosiahol väčšie milosti ako ty a vyšší stupeň čnosti; **b)** možno spáchal jediný smrteľný hriech a v ňom zomrel; **c)** znáša nevýslovne bolesti už teraz a bude znášať na veky.

Utorok 3. týždňa v Cezročnom období

Pripomeň si svoju kňazskú vysviacku: **1.** na prijatú hodnosť a moc. **a)** kňazská moc je podivuhodná sama v sebe – kňaz je vyslancom Boha Otca, zástupca Kristov, spolupracovník a nástroj Ducha Svätého; nekonečne prevyšuje všetky najvýznamnejšie stavy medzi ľuďmi (napr. učiteľov, lekárov, sudcov, umelcov, vojenských veliteľov, s ktorými ju porovnávaš). **b)** Kňaz má moc nad reálnym Kristovým telom (skrže konsekráciu, uchovávanie a rozdávanie) a jeho mystickým telom (skrže jurisdikciu, učiteľský úrad, sviatosti). Táto moc vysoko prevyšuje moc vladárov a kráľov zeme. **2.** Na urobený sľub. Sľúbil si, **a)** že sa budeš starať o Božiu slávu, udeľovať Kristovo vykúpenie a sprostredkovať činnosť Ducha Svätého podľa svojich vlastných síl; **b)** túto svoju moc ozdobuj primeranými mravmi; **c)** svoju moc užívaj na spásu duší; **d)** voči biskupovi prechovávaj a preukazuj úctu a poslušnosť. **3.** na pridelenú službu a vydanie zodpovednosti. **a)** Ako si slúžil Bohu a odpovedal na jeho úmysly? **b)** Ako si vykonával najsvätejšie úkony? **c)** Ako si používal mnohoraké milosti? **d)** Ako si poslúchal biskupa, pomáhal si mu a spôsobil radosť, alebo si ho zarmucoval? **e)** Ako si vyučoval zverené duše, ako napomínal, ako viedol, ako chránil a obraňoval?

Streda 3. týždňa v Cezročnom období

1. Od kňaza sa vyžaduje „horlivosť za Boží dom“. Lebo: **a)** kde niet horlivosti, tam niet živej viery, synovského strachu, pravej a úprimnej lásky k sviatostnému Spasiteľovi, Kristovho ducha a svätých kňazov. **b)** Kňaz je povoláný k tomu, aby sa staral o Božiu slávu a krásu Božieho chrámu; kňaz (nie kostolník alebo strážnik) sa modlí: „Pane, zamiloval som si krásu tvojho domu“. **c)** Skrze túto horlivosť zveľaďuje ľud, povzbudzuje k častej účasti na Božom kulte v chráme a zapaľuje k podobnej horlivosti ďalších; zanedbávaním pohoršuje, vystavuje Boží kult k pohrdaniu, odvracia od Cirkvi. **2.** Touto horlivosťou má byť naplnený kňaz: **a)** aby v kulte, konsekrácii, uchovávaní Najsvätejšej sviatosti, bol čo najpresnejší a najzbožnejší, aj vo vzťahu Liturgii hodín, napr. začínať presne sv. omšu, atď.; **b)** aby presne poznal a zachovával zákony Cirkvi ohľadom posvätných miest, posvätných predmetov a rubrik, atď.; **c)** aby horlil za krásu a výzdobu chrámu, rúch, atď.; **d)** aby sa k tomu pričínal aj sám, ak to bude potrebné, aby aj na to prispel a povzbudil aj farníkov k príspevkom na tento cieľ; **e)** aby ani sám ani iní v kostole nerobili niečo nedôstojného (napr. rozhovory, nevhodná hudba, atď.); **f)** aby sa rád zdržiaval v kostole, úctivo a zbožne si tam počíнал a tiež aby aj k tomu povzbudzoval a priučal veriacich.

OBRÁTENIE SV. PAVLA, APOŠTOLA

Sviatok

Uvažuj o Pavlovi **1.** pred obrátením a uč sa **a)** ponížiť sa pre minulé hriechy (lebo si spáchal mnohé a ťažké, a to nielen z nevedomosti, ale zo žiadostivosti a zloby, a taktiež nielen ako laik, ale aj vtedy, keď si bol už zaodetý kňazskou hodnosťou); **b)** ďakuj za milosť obrátenia (lebo keď si sa vrhal do najhoršieho stavu, do najväčšieho nebezpečenstva, do nekonečného zla, Boh ťa nehodného z toho vytrhol a prinavrátil ti najväčšie dobré); **c)** nezúfať (aj keď si dlho a veľa hrešil, dlho si zanedbával svoje povinnosti, aj keď si spôsobil Bohu veľkú nepravosť a veriacim veľkú škodu, aj keď si bol zmietaný mnohými pokušeniami, aj keď si pociťoval slabosť a ocitol sa vo veľkých nebezpečenstvách). **2.** Uvažuj o Pavlovi pri obrátení a uč sa **a)** aká silná a účinná je Božia milosť, ktorá Šavla naraz zmenila na Pavla (dôveruj pre seba i pre iných, túž, pros); **b)** ako veľmi je na úžitok, keď Božie vnuknutia počúvaš rýchle, okamžite a úplne. **3.** Uvažuj o Pavlovi po obrátení a uč sa, ako máš hriechy **a)** oplakávať celý život, čo najpozornejšie sa vyhýbať ich nešťastiu a príležitosti a chrániť sa opätovného upadnutia; **b)** zadostučiniť skutkami kajúcnosti a apoštolskými prácami.

Štvrtok 3. týždňa v Cezročnom období

Zlý kňaz je akoby malomocný, lebo jeho choroba je ako malomocenstvo, **1.** odstrašujúca. **a)** Lebo ako malomocenstvo oberá človeka o zdravie, krásu, súdržnosť údov, atď., tak hriech oberá človeka o krásu a svätosť, o lásku Boha, o zásluhy a o schopnosť konať záslužné skutky, oberá o pokoj vo svedomí a o večný život. **b)** Ako malomocenstvo zapríčiňuje ošklivosť a biedu, tak hriech vtlačá kňaza do špiny nerestí, do nepriateľstva s Bohom, do výčitiek svedomia, do najpotupnejšieho otroctva a do najkrutejšieho zavrhnutia. **2.** Zlý kňaz je nákazlivý a zhubný. **a)** Kňaz, ktorý je chorý na duchovné malomocenstvo, zvádza mnohých pozitívne. **b)** Zbožných zarmucuje a nimi otriasa. **c)** Vlažným dáva v ich vlažnosti istotu a uspokojenie. **d)** Hriešnikov posilňuje v nerestiach. **e)** Potešuje odpadlíkov a nepriateľov Cirkvi a im poskytuje zbrane podrývať vieru a zvádzať duše. **3.** Malomocenstvo je takmer nevyliciteľné. **a)** Takýto kňaz je na vylicenie najnesúcejší, lebo hrešil v najplnšom svetle, zneužil nespočetné milosti a páchal svätokrádeže. **b)** Pohrdol liekmi, čiže meditáciou, úprimnou spoveďou, útekom pred príležitosťami k hriechu, atď.; **c)** jednoducho pohrdol milosťami, ktoré mu boli doteraz núkané, až dospel do zaslepenosti a zaťatosti.

Piatok 3. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj a uč sa z udalosti uzdravenia stotníkovho sluhu (Mt 8,5 – 13; Lk 7,1 – 10): **1.** Táto choroba nám pripomína, aký je biedny stav hriešnika. **a)** Chorý leží, nemôže sa postaviť, iným spôsobuje ťažkosti, sám sa veľmi trápi a približuje sa k smrti: **b)** tak aj hriešnik sa biedne zmieta na zemi, alebo nechce alebo sa neodváža obrátiť sa k nebu, zásluhy nemôže získať, iných pohoršuje a zarmucuje, preplnený zlými žiadosťami, trpí na výčitky zlého svedomia, vrhá sa do nebezpečenstva večného zatratenia. **2.** Uvažujme nad láskou stotníka, ktorá nás učí, ako máme pracovať na obrátení hriešnikov. **a)** Stotník nemal toľko dôvodov, ktorými by bol zaviazaný starať sa o uzdravenie sluhu, ako má kňaz voči hriešnikom v jeho farnosti. **b)** On je ich otcom, učiteľom, pastierom, sú mu zverení, bude sa zodpovedať za ich spásu. **3.** A uvažujeme nad starostlivosťou Krista, akou miluje duše hriešnikov. **a)** Pohnutý milosrdenstvom, je pripravený podujat' sa na najťažšie práce, použiť silu vykonať zázrak pre sluhu, ktorý bol chorý iba na tele. **b)** O čo viac bude ochotný poskytnúť akúkoľvek pomoc dušiam, ktoré on stvoril a vykúpil, keď sa ocitnú v takej biede a nebezpečenstve.

Sobota 3. týždňa v Cezročnom období

1. Nikto sa nemá tak obávať vlačnosti, ako sa má obávať kňaz. **a)** Vstupuje do nej pomaly a postupne, sotva badateľne a s pozorovateľne. **b)** zanedbáva poznanie seba samého a jeho prostriedky (meditáciu, duchovné čítanie, spytovanie svedomia, častú sv. spoveď, atď.), **c)** je oklamáný zlom, ktoré koná a myslí si, že je nepatrné alebo žiadne – povinnosti, ktoré zanedbáva alebo nepozná alebo podceňuje – dobro, ktoré koná, mylne pripisuje iba sebe; a tak **d)** pokladá sa za dobrého kňaza, lebo sa prirovnáva len ku zlým, lepších pokladá za nerozumných horlivcov, neprijíma upozornenia na nápravu od úprimných bratov, teda smelo pokračuje v neprávosti. **2.** Nikto sa jej nemá tak obávať ako kňaz, **a)** lebo u kňazov je to častý zjav; **b)** neospravedlniteľná, lebo z jednej strany má prostriedky a povinnosť poznať seba a stav svojej duše, z druhej strany má povinnosť väčšej lásky k Bohu a blížnemu, horlivejšie slúžiť Bohu a prejavovať väčšiu starostlivosť o duše; **c)** zhubná a škodlivá sebe samému, Božiemu kultu a Božej sláve, dušiam a Cirkvi.

4. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Modlitba u kňaza **1.** väčšia povinnosť a priam slušnosť. **a)** Je užšie spojený s Bohom, teda častejšie a rodinnejšie sa má s ním rozprávať. **b)** Je zvlášť odovzdaný a zasvätený Božej službe a kultu. **c)** K tomu ho poveruje a zasväcuje Cirkev. **d)** (Nábožné základiny, z ktorých čerpá príjem sú robené na základe tohto titulu). **e)** Je povinný sa usilovať o vyšší stupeň svätosti, a teda k častejšiemu a dokonalejšiemu používaniu prostriedkov svätosti, medzi ktorými zvlášť vyniká modlitba. **f)** K tomu pridaj príklad Ježiša Krista, apoštolov a svätých kňazov. **2.** nevyhnutnosť. **a)** Potrebuje od Boha väčšie milosti a pomoci. Taktiež potrebuje ich častejšie, lebo je vystavený mnohým a vážnym nebezpečenstvám; doliehajú na neho väčšie nástrahy diabla a sveta; povinnosti, ktoré má, sú ťažšie a závisí od nich spása mnohých; je prostredníkom aj pre iných; bude sa zodpovedať nielen za seba, ale aj za zverené duše. **b)** Preto si má vyprosovať Božiu pomoc, ochranu a milosti častejšie, naliehavejšie a vytrvalejšie. **3.** ľahkosť. Lebo **a)** vlastní väčšie vedomosti o Bohu, o Božích veciach a o samej modlitbe. **b)** Je málo takých prekážok, ktoré by mu bránili v modlitbe, lebo je vzdialený od starostí o svetské veci. **c)** Má mnohé príležitosti, povzbudenia a napomenutia k modlitbe.

Pondelok 4. týždňa v Cezročnom období

Kňaz nech častejšie uvažuje o Pánovom utrpení, pretože **1.** je to Kristova vôľa, ktorá bola prejavená **a)** ustanovením Najsvätejšej sviatosti (porov. 1 Kor 11,24-26), pričom neslobodno zabudnúť, že kňaz každodenne zastupuje trpiaceho Krista, ba priam sprítomňuje jeho osobu; **b)** Cirkvou, ktorá čo najčastejšie nám pripomína toto utrpenie; **c)** príkladom svätých kňazov. **2.** Vyžaduje to vďačnosť. Lebo: **a)** Za veľkú lásku, ktorou nás zahrňa za poskytnuté dobrodenia, za prijatie ťažkosti Ježišom Kristom, máme ďakovať. **b)** Pri ničom inom sa nepreukázala taká súcitná láska, väčšie dobrodenia a ďalšie utrpenia, než pri Kristovom utrpení. **c)** Najmenší stupeň vďačnosti bude spočívať v tom, žeby sme si aspoň často pripomínali jeho lásku, dobrodenia a utrpenia. **d)** Toto teda rob aj ty. **3.** Možnosť čerpať veľkú radosť. **a)** Poteší nás, ak vidíme od seba iných a vznešenejších, že trpia viac, ťažšie než my a trpia s radosťou – keď pociťujeme nežné a milé spolucítenie – ak nám svitá nádej, že naším ťažkostiam bude koniec a získame odmenu. **b)** Toto všetko sa nám dostane, ak budeme meditovať o umučení Krista, dôstojne a pozorne. **4.** Veľký úžitok. **a)** Viac a hlbšie spoznáme Božiu lásku, zlobu a ohavnosť hriechu, veľkosť trestov. **b)** Viacej sa zdokonalíme v láske, vo vďačnosti, v nenávisti a úteku pred hriechom, a budeme môcť povzbudzovať k tomu aj iných. **c)** Povzbudí nás to k obdivu a nasledovaniu najsvetlejších Kristových čností a budeme môcť k tomu nabádať aj podriadených.

Utorok 4. týždňa v Cezročnom období

1. Kristus je náš pastier, ktorý **a)** pasie nás náukou. Touto náukou odhaľuje nám nebeské tajomstvá a ukazuje cestu k večnej blaženosti. Pasie nás príkladom, ktorým osvetľuje svoju náuku a predchádza nás na ceste do neba. Pasie nás aj milosťou, aby nás na tejto ceste podporoval a posilňoval. A nakoniec nás pasie svojim telom, ktorým obživuje našu dušu. **b)** Ochraňuje a stráži nás svojou prítomnosťou, keďže je stále pri nás, ale zvlášť nás pozoruje v Najsvätejšej sviatosti, poskytuje svetlo a silu, odvracia od nepriateľov a krotí ich. Pasie nás svojou modlitbou, lebo sa za nás neprestajne prihovára, zvlášť v obete sv. omše. Tiež pasie nás skrze službu svojich zástupcov. **c)** Hľadá nás, ak sme zblúdili. Ak hrešíme, trpezlivo nás znáša a smúti nad nami. Stratených volá a prijíma láskavo vracajúcich sa. **2.** Sme teda **a)** ovce, nasledujme ovčiu nevinnosť, skromnosť, trpezlivosť; **b)** sme jeho ovce dovtedy, dokedy budeme počúvať jeho hlas, dokedy budeme meditovať o jeho náuke a príklade, dokedy ho budeme nasledovať, dokedy sa budeme k nemu utiekať v každom nebezpečenstve, ďalej dokedy budeme vyprosovať jeho pomoc a s ním spolupracovať, čo najúctivejšie sa živiť jeho telom, a ak sa vzdialime od neho hriechom, čo najrýchlejšie sa k nemu vrátíme a užšie sa s ním spojíme.

Streda 4. týždňa v Cezročnom období

Útoky na Cirkev **1.** nikdy nechýbali a nikdy chýbať nebudú. Lebo **a)** Kristus to predpovedal; **b)** diabol ich nikdy neprestane vykonávať; **c)** svet vždy Cirkev nenávidí. **2.** netreba sa toho báť, lebo sú užitočné a niekedy i nevyhnutné. V nich sa **a)** ukazuje Božia prozreteľnosť, múdrosť, sila, spravodlivosť, lebo takto sú potrestaní zlí a vlašní katolíci, machinácie nepriateľov stroskotávajú, najsilnejší prenasledovatelia sú premožení a odstránení; **b)** všetko slúži na úžitok Cirkvi. Mnohí heretici to nakoniec uznajú; **c)** keď následkom prenasledovaní mnohí kňazi sú nútení ísť do exilu, potom v iných krajinách rozsievajú Božie slovo a zveľaďujú Cirkev; **d)** kúkoľ sa oddelí od pšenice, čím sa Cirkev očisťuje a posilňuje; **e)** pestujú sa mnohé a prekrásne čnosti, posilní sa jednota medzi katolíkmi a čo najužšie spojenie s kňazmi, biskupmi a s Petrovou katedrou. Zosilnieva duch modlitby a váženie si sviatostí, ich častejšie prijímanie. **3.** Ako si počínať v prenasledovaniach? **a)** Nezmalomyselnieť na duchu alebo nepochybovať vo viere a dôvere, a tiež posilňovať iných. **b)** horlivo a neprestajne sa modliť za Cirkev, jej predstavených a služobníkov, za prenasledovaných a prenasledovateľov; **c)** dávaj pozor, aby útoky neškodili podriadeným; **d)** ty odvážne bojuj za práva a slobodu Cirkvi, bez ľudských ohľadov. Staraj sa ďalej o to, a pomáhaj aby to robili aj iní.

OBETOVANIE PÁNA

Sviatok

Uč sa od Panny Márie, ktorá obetuje Syna **1.** poníženosť: **a)** Všetky ženy mimoriadne prevyšuje a chce byť poslednou z nich. Svoje prednosti a panenstvo ukrýva, nezdráha sa ukázať ako hriešnica. **b)** Ani ty netúž po výnimočnostiach, prednostiach, chvále. Ukrývaj svoje dary a dobrá, čnosti a prednosti. Opovrhni úsudkom ľudí, chválou, pohrdaním. **2. poslušnosť:** **a)** Aj keď bola vyňatá spod zákona, ona ho splnila čo najdokonalejšie. Bolo to spojené s veľkými ťažkosťami a neprijemnosťami. Veď tu išlo o stratu cti a dobrého mena, alebo aspoň hrozilo toto nebezpečenstvo. **b)** Aj ty usilovne plň zákony Boha, zákony Cirkvi a zákony predstavených; nehľadaj výnimky, či to už pre skutočné alebo vymyslené ťažkosti (mimo nevyhnutnosti); ak by mali z toho vzniknúť škody, zver sa a dôveruj prozreteľnosti (porov. Liturgia hodín, 14. aug. sv. Maximilián Kolbe, posvätné čítanie – pozn. prekladateľa). **3. chudoba:** **a)** Mária obetovala ako chudobná. Nikdy netúžila po pozemských dobrách, ba priam nimi pohrdala, a ak niečo ostávalo, rozdala chudobným. **b)** Ani ty netúž po bohatstve, prepychu a nádhere, ale zriekni sa toho a obetuj to na Božiu chválu, v prospech chudobných a na zbožné ciele.

Štvrtok 4. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj o ľahkom hriechu, **1.** o jeho vzťahu k Bohu.

a) Znevažovanie („prestupovaním zákona znevažuješ Boha“ Rim 2,23). **b)** Nevďačnosť voči Otcovi, ktorý nás obdarúva tak veľkými obrodeniami a my si to nevážime, pohrdáme nimi a odplácame sa mu urážkami; voči Synovi, ktorý pre nás tak veľa urobil a zomrel, - my nie sme ochotní urobiť pre neho ani čo len niečo najmenšieho, to, čím sme ho zarmútili a zaslúžilo nám tresty, čo tak veľmi nenávidí, to robíme bez zahanbenia; voči Duchu Svätému, ktorý nám udeľuje mnohé milosti, ktoré si my neceníme, neužívame, ale skôr zneužívame. **c)** Narušenie lásky: keby sme ho vrúcne milovali, radi by sme robili to, čo sa mu páči, starostlivo by sme sa vyhýbali tomu, čo sa mu nepáči – skrze ľahký hriech robíme niečo opačného. **2.** čo je alebo čo spôsobuje nám. **a)** Oberá nás o veľké dobré: o mnohé milosti, zásluhy, rozmnožovania lásky, radosti, odmeny. **b)** Postihuje nás veľkými zlami: poškrvňuje dušu, umenšuje horlivosť v láske, pohýna nás k výčitkám svedomia, k nepokoju, k vlačnosti. **c)** Vystavuje nás veľkým nebezpečenstvám, t.j. ťažkým hriechom a zatrateniu (Boh nám odopiera ďalšie milosti, zmenšuje sa poznanie hriechu a strach pred ním, vzťahujú sa v nás pokušenia a zlé náklonnosti, a tak s najväčšou istotou padneme). **d)** Tu budeme postihnutí veľkými trestami (porov. Mojžiš, Dávid atď.) a tam (v očistci).

Piatok 4. týždňa v Cezročnom období

Pravá sloboda spočíva v tom, že vo všetkom a všade sa dáme viesť svedomím (osvieteným vierou). Nedovolíme, aby nám v tom prekazil svet, ľudský strach a vlastná žiadostivosť. Uvažuj: **1.** prednosti takejto slobody. **a)** pripodobňuje nás Bohu a jeho slobode, nezávislosti a robí nás účastných na jeho sile; **b)** zušľachťuje, t.j., že skrze ňu získavame silu ducha, hrdinské čnosti a stávame sa pánmi nad nižšími požiadavkami duše; **c)** obšťastňuje, lebo nám prináša vnútorný, vonkajší a večný pokoj. **2.** Ako sa získava takáto sloboda? **a)** Stále viac a viac odlučovať naše srdcia od pozemských vecí a s dobrým úmyslom sa stále upriamovať na Boha; **b)** nebrať ohľad na strach pred ľuďmi; **c)** odporovať našim náklonnostiam, nerestiam, citom aj v dovolených veciach, a tak si ich pomaly podmaniť; **d)** často sa o tejto záležitosti čo najlepšie sponedať, modliť sa a vykonávať zvláštne spytovanie svedomia. **3.** Ako sa stráca? Hriechmi predovšetkým ťažkými a návykom hrešiť. A to preto, lebo **a)** zatemňuje sa rozum, zoslabuje sa vôľa, nerozmnožuje sa milosť, vzmáhajú sa hriešne náklonnosti, až sa stratia všetky zábrany; **b)** hriešnik sa stáva otrokom náklonností a žiadostivosti (Rim 7,15: „Ani nechápem, čo robím, lebo nerobím to, čo chcem, ale robím to, čo nenávidím“); Gal 5,17: „Lebo telo si žiada, čo je proti duchu, a duch, čo je proti telu. Navzájom si odporujú, aby ste nerobili to, čo chcete“), otrokom sveta a často nakoniec aj spolupracovníkom diabla.

Sobota 4. týždňa v Cezročnom období

Aby si dôstojne ďakoval po sv. omši (kán. 909 CIC 1983), uvažuj: **1.** Kto je **a)** Kristus? Boh nekonečnej vznešenosti a dokonalosti, Vykupiteľ, darca všetkých dobier, sudca, ktorý rozhodne o tvojej večnosti. **b)** Kto si ty? Biedne stvorenie. Čo do tela prach a popol. Čo do duše poškvrnený toľkými hriechmi, zlými náklonnosťami, biedami. Ďalej, nedbalý kňaz, často nepriateľ; kiež by nie zradca! **2.** Čo? **a)** urobil Kristus za teba a pre teba? Stal sa človekom, podstúpil nekonečné práce a bolesti, zomrel najkrutejšou smrťou. Teba povýšil na najvyššiu hodnosť, zbavil ťa čo najtrpezlivejšie z tvojej nevďačnosti a hriechov. Každodenne ťa obdarúva milosťami a dobrodeniami a teraz znova ide ku tebe. **b)** Čo si ty urobil pre neho, ba naopak, proti nemu? To, čo urobil ktorémukolvek dobrodincovi s láskou, to jemu si odoprel. Koľkokrát si na neho zabudol, v službe si bol lenivý, poranil si jeho srdce nespočetnými hriechmi a vyvolal hnev. **3.** Čo **a)** žiada Kristus od teba? Chce, aby tak ako sa on za teba a pre teba odovzdal, aj ty si sa celý zasvätil jeho láske a službe a slúžil mu v dušiach. **b)** Čo ty môžeš a chceš žiadať od Krista? Pre seba najprv účinné milosti, väčšiu lásku k Najsvätejšej sviatosti, vytrvalosť až do konca. Nevyhnutné milosti pre zverené ti duše a primerané dobrodenia. Pre Cirkev pokoj, rozširovanie a rozvoj v každom druhu čnosti.

5. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Využi svoje choroby na to, aby **1.** si pochopil a nasledoval Boží hlas, ktorý sa ti prihovára cez chorobu. **a)** Úprimne skúmaj: Čo chceš, Pane, aby som robil? **b)** Skúmaj, či si túto chorobu nezapríčinil svojou vinou. **c)** Skúmaj predošlý život a stav duše, či si pripravený sa zodpovedať a starať sa o to, aby si to mohol. Preto **2.** v ťažkej chorobe **a)** v pravý čas prijmi úctivo a zbožne sväté sviatosti, ako keby si mal ihneď zomrieť. **b)** Zaopatri svoj dom, usporiadaj časné veci napísaním testamentu, povracaj dlhy, odsluž sv. omše za prijaté štipendiá, alebo aspoň zariad', aby sa odslúžili, atď. **3.** Usiluj sa **a)** zadosťučiniť za minulé hriechy tým, že budeš trpezlivo v duchu pokánia znášať chorobu a jej neprijemnosti, obetovať ju Bohu a častým vzbudzovaním si dokonalej ľútosti (contrittio). **b)** V prítomnosti sa usiluj bojovať proti netrpezlivosti, lenivosti, zbytočným starostiam, atď. **c)** V budúcnosti sa chráň toho, čo si zistil po dobrej úvahe, že ti to bolo na škodu, aby sa to znova nezopakovalo. Urob si pevné predsavzatia, praktické a účinné. **4.** Staraj sa, aby si sa vzdmáhal v milosti, čnostiach a zásluhách. **a)** Často vzbudzuj akt viery, nádeje, lásky, ľútosti a trpezlivosti. **b)** Čo najúplnejšie sa odovzdaj do Božej vôle. **c)** Opieraj sa o silu modlitby a čo najčastejšie vysielaj strelné modlitby. **d)** Povzbudzuj domácich a podradených dobrým príkladom.

Pondelok 5. týždňa v Cezročnom období

Spravodlivý človek (predovšetkým kňaz), zomiera ľahko a s radosťou, pretože **1.** opúšťa svet bez zármutku. Lebo **a)** buď nikdy neprišiel k svetu, lebo od počiatku badal jeho márnosť, poznal nebezpečenstvá, utekal preč od zábav a celé svoje srdce zasvätil Bohu. Alebo **b)** spoznal jeho klam a následkom škody sa stal múdrejším a dávno sa s ním rozlúčil. A tak **c)** nezhrmažďoval bohatstvo, spokojný s tým nevyhnutným pre seba samého a s tým, čo mal ako pomoc pre blížneho; vyhýbal rozkošiam, záľubu hľadal v Bohu a vo veciach, ktoré privádzajú k Bohu; ľudské chvály pokladal za klam, ktoré ničia pokoj a sú nebezpečné. **2.** Rád prekonával biedy: **a)** znášal ich mnohé a ťažké; **b)** skrze ne sa vykupoval za hriechy, nadobúdal veľké zásluhy; **c)** ako unavený robotník túžil po pokoji. **3.** Nebojí sa hriechov, lebo **a)** sa rozhodol, že bude pre nimi utiekať, bude ich nenávidieť, bude sa ich báť ako najväčšieho zla a bude ich vykoreňovať tak vo svojom srdci, ako aj v srdciach iných. **b)** Tie, ktoré spáchal, chce sa ich zbaviť pravou a úprimnou ľútosťou, vyznaním a zadostučinením v Kristovej krvi. **c)** Keďže „spasil duše bratov“, zakryl mnoho hriechov, dúfa v milosrdného sudcu. **4.** Očakáva blaženú večnosť, po ktorej **a)** veľmi túžil a usiloval sa ju získať dobrými skutkami, námahami a získavaním duší. **b)** Už je v blízkosti, aby ju požíval, odpočíval od námah, videl a vlastnil jedine milého Boha, požíval nevysloviteľnú slávu a radosť, ktorá trvá cez celú večnosť.

Utorok 5. týždňa v Cezročnom období

Kristus vzkriesil troch mŕtvych, ktorí pripomínajú trojaký stav mŕtveho kňaza skrze hriech. **1.** Jairova dcéra pripomína kňaza, ktorý spáchal ťažký hriech zo slabosti. **a)** Dcéra, ktorá bola ináč zdravá a živá, náhle zomrela, ale ihneď, ešte ležiaca doma, ľahko bola oživená, a to skrze pár slov. **b)** Tak aj kňaz, ináč dobrý, nič netušiaci, môže padnúť pre nedostatok pozornosti, modlitby, umŕtvovania. (Preto sa chráň a nepredpokladaj, že máš istotu.) Vzápätí sa ozvú výčitky svedomia (ktorým neodporuj), lebo hriech ešte nie je verejne známy a ľahko sa obrátiš. **2.** Naimský mládenec predstavuje kňaza, ktorý už dlho zotráva v hriechu. **a)** Mládenec už zomrel pred tým, vynášali ho z domu, zástup vedel o ňom, že je mŕtvy a oplakával ho. Vzkriesenie si vyžadovalo dlhší proces. **b)** Tak aj kňaz, ktorý dlho žil v hriechu a dával pohoršenie, ťažšie sa uzdravuje a potrebuje väčšie milosti; totiž aby ho Ježiš „zavolať“, „dotkol“ sa jeho srdca, počul jeho hlas „vstaň“ zo svojich návykov a príležitostí, t.j. vyspovedaj sa, príjmi k „matke“ Cirkvi, jej napomenutiam a príkazom. **3.** Lazár predstavuje kňaza, ktorý je už v hriechoch zatvrdený. **a)** Ležal už v hrobe, zapáchal, ťažko sa prebúdzať slzami Pána a silným hlasom. **b)** Tak aj utvrdený kňaz v hriechoch, šíri veľmi nepríjemnú vôňu nerestí a svätokrádeží, veľmi ťažko sa lieči, ale predsa sa môže vyliečiť, ak privolá Pána Ježiša mnohými prosbami a skutkami kajúcnosti, napr. keď začuje Božie volanie ísť na exercície, v ktorých sa zbaví hriechov skrze Božie milosrdenstvo.

Streda 5. týždňa v Cezročnom období

Aby si sa dobre pripravil na smrť, rob to, čo v čase smrti **1.** robiť nebudeš môcť. **a)** Vtedy už nebudeš môcť robiť pokánie, zbavovať sa trestov za hriechy, naprávať život. **b)** A to je naozaj nevyhnutné. **c)** Teraz teda spytuj svedomie, vzbudzuj pravú a hlbokú ľútosť, úprimne sa vyznávaj z hriechov, rob si pevné predsavzatia a uskutočňuj ich, venuj sa konaniu zadostučňujúcich skutkov. **2.** Budeš musieť **a)** či chceš, či nechceš opustiť svet, zrieknuť sa bohatstva, stratiť pocty, prísť o rozkoše, ostať osamotený. **b)** Ak to urobíš teraz, uchrániš sa od mnohých hriechov a nebezpečenstiev, získaš mnohé zásluhy a nadobudneš nekonečnú odmenu. **c)** Odvráť svoje srdce od svetských dobier a radostí, obráť peniaze na zbožné ciele, netúž po chválach a poctách, zdržuj sa nedovolených a nebezpečných rekreácií, uč sa posvätnej samote. **3.** Urob teraz to, čo si žiadaš, aby bolo urobené v hodine smrti. **a)** Akým veľkým ti bude vtedy potešením, keď si dobre využil čas a milosti, keď si vykonal mnoho a veľkých dobrých skutkov, keď si dôsledne plnil povinnosti, trpezlivo znášal bolesti. **b)** Teraz toto všetko môžeš konať, ale do kedy – nevieš. **c)** Teda čo najrýchlejšie a najdôslednejšie sa dať do toho, čo treba robiť, meditovať, robiť si predsavzatia, ale ich aj uskutočňovať.

Štvrtok 5. týždňa v Cezročnom období

Ak chceš večerať s Kristom (vo svätom prijímaní a v nebi) prispôsob sa trom Kristovým spoločníkom; Lazárovi, Márii a Marte (porov. Jn 12,1 – 11). **1.** S Lazárom **a)** vstaň zo smrti ťažkého hriechu; **b)** odvaľ kameň t.j. prekážky ozajstného kňazského života; **c)** zanechaj hrob a spoločenstvo s mŕtvymi – nebezpečné príležitosti a rozhovory; **d)** zbav sa návykov – bojuj a zriekaj sa zlých mravov; **e)** odstráň šatku na utieranie potu – pohodlnosti, príliš luxusného života. **2.** S Máriou **a)** sed' pri Pánových nohách – venuj sa čítaniu a meditovaniu Božieho slova; **b)** rozprávaj sa s Ježišom a Máriou – rád a často sa modlí; **c)** obetuj voňavý olej – potešuj Krista kňazskými čnosťami, staraj sa o zverených; **d)** vlasmi utieraj nohy – všetko, čo do teraz slúžilo „ako nástroj hriechu, urob, aby bolo nástrojom čností“ (Gregor Veľký); **e)** stoj pod Ježišovým krížom – prenasledovania, námahy, trpezlivo znášaj bolesti s Kristom a pre Krista. **3.** S Martou slúž Kristovi v jeho bratoch: **a)** núdznym poskytni materiálny pokrm a iné potreby; **b)** duchovný pokrm, deťom spásonosnú náuku skrze katechézu, ľuďu skrze kázne, všetkým skrze rozhovory a tiež poskytovať Pánovo telo a rád vysluhovať sviatosti.

Piatok 5. týždňa v Cezročnom období

1. Kristus je náš Kráľ a Pán z týchto dôvodov. **a)** Z dôvodu stvorenia, lebo nám daroval existenciu, život, dušu i telo so všetkými schopnosťami – teda sme jeho takí, akí sme; **b)** Z dôvodu udržiavania, ktoré je akoby nepretržité stvorenie a skrze ne nám dáva v každom okamihu podľa svojej vôle všetko, čo máme a čím sme – teda sme v stave, ktorý vždy podlieha vôli a jeho vláde; **c)** Z dôvodu vykúpenia, lebo nás vykúpil za nekonečnú cenu, preto má na nás právo, na naše schopnosti a na našu službu. **d)** Z dôvodu vyvolenia, preto sa mu slobodne podriaďujeme a za jeho vernosť vzdávame vďačnosť. **2.** Jeho vláda je **a)** najvyššia a jediná, lebo sa rozprestiera nad akúkoľvek inú vládu. Žiadna iná vláda nemá nad nami moc, iba tá, ktorá pochádza od neho a on je nad ňou; **b)** absolútna, ničím neohraničená a vzťahuje sa na všetko; **c)** večná, lebo nikdy sa nebude môcť ukončiť; **d)** nepremožiteľná, lebo nikto sa jej nemôže zbaviť a od nej utiecť. **3.** Preto sme povinní **a)** preukazovať mu najväčšiu úctu, zbožnosť, poklonu; **b)** pohotovú poslušnosť, chrániť sa všetkého, čo zakazuje a konať, čo prikazuje; **c)** najvernejšiu službu, t.j. presné plnenie povinností, šírenie oslavy Boha a bránenie útokov na jeho adresu.

Sobota 5. týždňa v Cezročnom období

Opravážlivé posudzovania **1.** sú hriechom. **a)** Zakazuje ich Boží príkaz: „Nesúďte“ (Mt 7,1; porov. Rim 14,4; 1 Kor 4,5). **b)** Porušujú Božie právo. Len Bohu prislúcha možnosť a právo súdiť o komkoľvek; nám nie je dovolené, ani nemáme splnomocnenie, lebo Boh nám na to nedal ani moc, ani príkaz. Okrem toho nám chýba dostatočné poznanie faktov, pohnútok, zmýšľania. **c)** Škodí bližnému jednak v mene spravodlivosti, pretože blížny má právo na dobré meno aj v našom hodnotení; jednak v mene lásky, lebo tým sa porušuje základný zákon: Čo nechceš, aby robili tebe, nerob to ty inému. **2.** Sú následkom hriechov **a)** a vo všeobecnosti vznikajú následkom zlej duševnej dispozície (kto je dobrý, dobre zmýšľa o iných a dôveruje; kto je zlý, ten robí opačne – chrobák sa dobre cíti v blate, včela na kvete); **b)** zvlášť sú následkom pýchy, žiarlivosti, závidosti, odcudzenia duše, nenávisť atď. **3.** Posudzovania sú ďalej koreňmi ďalších hriechov. **a)** Škodí na cti, oberajú o česť, s čím je spojená potupa a pohoršenie. **b)** Často spôsobujú výsmech, nenávisť a nepriateľstvo. **c)** Nezriedka sú príčinou (aspoň vzdialenou) pokuty v časných veciach.

6. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

1. Naše šťastie **a)** je veľké, lebo máme také Božie chrámy, v ktorých je prítomný deň a noc, Spasiteľ, Boh, priateľ, pomocník, potešiteľ, ktorý to isté robí, čo niekedy robil v Júdei. Ohlasuje Božiu pravdu, všetkých volá k sebe, lieči chorých, teší smutných, odpúšťa hriechy, rozmnožuje chleby, zdržiava sa pri veriacich (ako niekedy v dome Zacheja), obetuje sa za nás; **b)** ešte väčšie je pre to, lebo my sme Božie chrámy, nakoľko v nás prebýva Duch Svätý, ktorý posväcuje našu dušu ako vlastný príbytok, oživuje nás, vlieva nám Boží život, pripravuje a podnecuje nás ku konaniu nadprirodzených skutkov, upozorňuje nás na svoje slovo, prihovára sa k našej duši (Z 85,9: „budem počúvať, čo povie Pán Boh“), disponuje a privádza nás k odpusteniu hriechov, udeľuje nám hojné požehnanie a milosti. 2. Preto **a)** radi sa zdržiavajme v Božích chrámoch, starajme sa o ich výzdobu, správajme sa v nich zbožne a úctivo; **b)** sami sa chráňme akéhokoľvek zneuctenia chrámu, pozorne počúvajme Božie napomenutia v našom srdci a ich uskutočňujme, skúmajme, aké máme hriechy a usilujme sa ich odstrániť pravou a dokonalou ľútosťou, modlime sa často a zbožne, prinášajme duchovné obete.

Pondelok 6. týždňa v Cezročnom období

1. Kňaz, ktorý sa úzkostlivo obáva o svoje zdravie a príliš sa o neho stará, **a)** má slabú vieru, nepatrnú nádej a unavenú lásku (nedostatočne živo verí dogmu o Božej prozreteľnosti, nemá dôveru v Božiu dobrotu, atď. Je príliš zachvátený seba láskou a zameraný na seba samého); **b)** sebe samému odoberá pokoj a spôsobuje si mnohé neprijemnosti; **c)** zanedbáva umŕtvovanie seba, mnohé čnosti sotva alebo len pomaly nadobúda, a tak nepokračuje na ceste dokonalosti, alebo len veľmi pomaly; **d)** zažíva v ohnivej horlivosti a usilovnej pastoračii prekážky, pretože sa obáva neodôvodneným strachom o svoje zdravie, vynecháva mnohé funkcie, alebo sa ich neusiluje vykonávať správne a dokonale; **e)** nestará sa o zverených, ľahko pohoršuje. **2.** A preto sa usiluj o to, **a)** aby si sa príliš nestaral o zdravie, nevšímaj si telo, jeho pocity a ťažkosti. Nehovor o tom mnoho, nečítaj lekárske články v novinách, prostriedky, ktoré odporúčajú noviny a časopisy neskúšaj a neužívaj; **b)** používaj vhodné prostriedky na zachovanie zdravia a na ochranu pred chorobami, nevyhľadávaj posteľ a nežiadaj lekára pre akúkoľvek ťažobu; **c)** okrem nevyhnutnosti nezanedbávaj povinnosti a neboj sa nebezpečenstiev; **d)** dôveruj viac v Božiu ochranu a v jeho vôľu, úplne sa oddaj do jeho starostlivosti.

Utorok 6. týždňa v Cezročnom období

Aby si bol dobrým a úrodným stromom, máš **1.** Pevne byť zakotvený do dobrej zeme, t.j. **a)** do Cirkvi (ktorá je záhradou Nebeského kráľa, ktorú polieva svojou krvou a ovlažuje Duch Svätý), čo najužšie a najsilnejšie sa s ňou spoj skrze úctu, lásku, poslušnosť; **b)** buď bez akéhokoľvek smrteľného hriechu, ktorý vykoreňuje, prekáža a odstraňuje spojenie so životodarnou zmenou; **c)** posväcujúcemu milosť skrze ktorú dostáva životnú miazgu, čo najusilovnejšie si stráž skrze bdelosť a umŕtvovanie. Nepretržite si milosť rozmnožuj skrze modlitbu, zbožné prijímanie sviatostí a dobré skutky. **2.** Máš sa očistiť a ohradiť: **a)** ľahké hriechy vážne oľutovať, za ne uzmierovať, obávať sa ich a chrániť; **b)** prekonávať a vykoreňovať podľa svojich síl menej dobré zvyky; **c)** odporovať a usmrcovať zlé náklonnosti, vášne a zmyselnosť. **3.** Máš vsávať životnú miazgu **a)** skrze časté vzbudzovanie a zapáľovanie túžby po dokonalosti; **b)** skrze lásku k samote a k sústredenosti ducha, **c)** skrze častú modlitbu, meditáciu, návštevu Najsvätejšej sviatostí a strelné modlitby; **d)** skrze iné zbožné úkony, predovšetkým skrze dobre pripravené a zbožné slúženie sv. omše.

Streda 6. týždňa v Cezročnom období

Pre nás najužitočnejšie sú ťažkosti a biedy, **1.** pretože sa nimi očisťujeme od hriechov, odvraciamy od nich svoju tvár, polepšujeme sa a oslobodzujeme sa od nich; **a)** mnohých (ako márnokratného syna) len ťažkosti a biedy napomenuli a vyzvali k pokániu; **b)** časné zlá pripomenú prísnošť Božej spravodlivosti, zlo a veľkosť hriechu a spôsobujú strach pred hrozbou pekla; **c)** choroby a iné ťažkosti zvíťazia nad zatvrdnutosťou; **d)** mnohých blízko smrti napomenie k prijatiu svätých sviatostí; **e)** mnohí sa odtrhávajú od hriechov a príležitosti k hriechu, čo do teraz neboli ochotní urobiť; **f)** oslobodzujú sa od dočasných trestov. **2.** Pre nás sú ťažkosti a biedy užitočné, lebo skrze ne sa zdokonaľujeme v čnosti a dokonalosti: **a)** umŕtvuje sa vlastná vôľa a žiadostivosť; **b)** pozemské veci sa nám stali odporné, oči dvíhame do neba a učíme sa túžiť po nebi; **c)** viera, nádej, láska, trpezlivosť a iné čnosti sa pestujú, preukazujú a dokazujú; **d)** nasledujeme stopy trpiaceho Krista a sa mu pripodobňujeme **c)** odmena zodpovedá zásluhám, čnostiam, obetiam, ktoré sa najviac nadobúdajú, pestujú a obetujú v ťažkostiach.

Štvrtok 6. týždňa v Cezročnom období

Aby si zachoval neporušenú, pevnú a vždy živú vieru (najdrahší poklad) **1.** chráň sa **a)** čítania nevhodných kníh, časopisov, atď. ktoré sú nepriateľské viere a predkladajú falošnú náuku, razia „slobodu vedy“ (scientiae libertatem; dnes nie je právny index, ale vždy bol a bude index svedomia, čiže morálny index; pozn. prekladateľa), píšú proti autorite Cirkvi, proti autorite Svätého Otca a biskupov; takýmto spôsobom sa už mnohí pokazili, ich duša presiakla vôňou nevery a bezbožnosti, stratili jednoduchosť a radosť z viery. **b)** chráň sa ďalej ľudí, ktorí útočia na Cirkev, ich náuky, ich ustanovizní, ich vodcov, ktorí pohrdavo a nekriticky posudzujú vieru a Cirkev – veď aj ich život spôsobuje podobné účinky. **c)** chráň sa takých vecí, ktoré sa protivia viere, ponajprv pýchy, hýrivosti, obžerstva a opilstva. Lebo takýto život, ako hmla, ktorá vystupuje z močiara, zahmlieva svetlo viery, zaslepuje duchovné oči, otupuje myseľ, odcudzuje ochotu uveriť. **2.** usiluj sa **a)** čo najpevnejšie priľnúť k Cirkvi, k jej náuke a rozhodnutiam. Preukazuj v tejto oblasti vždy čo najúprimnejšiu poslušnosť mysle a vôle; **b)** oživuj svoju vieru zo dňa na deň skrze posvätné čítanie, meditáciu a štúdium posvätnej vedy; často si ju výslovne vzbudzuj, ponajprv pred celebrowaním, vysluhovaním sviatostí a inými posvätnými úkonmi, v pochybnostiach alebo pokušeniach proti viere.

Piatok 6. týždňa v Cezročnom období

Pán Ježiš sa prirovnáva k sliepke (pre plodnosť, ktorú zaznamenáva sliepka, keď skoro každý deň znesie vajce a Kristus skrze Cirkev plodí nespočetný zástup synov a dcér), pretože miluje najnežnejšou láskou svojich synov

- 1.** vyzýva a **a)** priťahuje k láske k nemu a nasledovaniu skrze vonkajšie ustanovenia jeho prozreteľnosti, ako skrze choroby, ublíženia na cti, straty časných dobier, čo následne spôsobuje odvrátenie sa od lásky k svetu a nastupuje odpor k nemu; **b)** ďalej to robí skrze vnútorné osvietenia, povzbudenia a napomenutia.
- 2.** živí **a)** svojou nebeskou náukou; **b)** mnohými milosťami; **c)** najvznešenejšou obetnou hostinou svojho tela a krvi.
- 3.** podporuje a zohrieva **a)** tým, že vnuká lásku k Bohu a k blížnemu a podnecuje k vykonávaniu skutkov lásky; **b)** udeľuje vrelú oddanosť; **c)** zapaľuje horlivosť za Božiu slávu a spásu duší.
- 4.** bráni a chráni **a)** pred mnohými úkladmi zlého ducha, osídlami sveta, nebezpečenstvami a pokušeniami; **b)** poskytuje svetlo a štedrú pomoc prekonávaniu prekážok, v pokušení a nebezpečenstiev; **c)** daruje uspokojenie a pokoj duše, najradostnejší pocit bezpečnosti pod jeho vedením.
- 5.** oddáva sa a obetuje, **a)** neľutuje žiadne nepohodlie a práce; **b)** rozdáva všetko svoje; **c)** každý deň obetuje seba samého.

Sobota 6. týždňa v Cezročnom období

Závisť u kňaza je **1.** hlúpa: **a)** úplne nič neosoží, neposkytuje žiadnu radosť ani úžitok; **b)** trýzni, lebo vyháňa pokoj a radosť svedomia, spôsobuje smútok a mnohé iné nepríjemnosti. **2.** nevhodnosť a odsúdenie: **a)** veľmi nás odvracia od Krista, ktorého sme zástupcami, nedávame dobrý príklad vhodný nášmu stavu a hodnosti, úradu a povinnosti; **b)** ničí v nás podobnosť s Bohom, odplácame sa za jeho dobrodenia, škaredou nevďačnosťou; **c)** robí nás obrazom diavla, jeho nasledovateľmi a synmi. **3.** hriešna: **a)** vzniká z hriechu, čiže zo seba lásky, pýchy, márnomyseľnosti, lakomstva a iných podobných návykov a nerestí; **b)** je to hlavný hriech, ktorý vo Svätom písme je toľkokrát odsúdený, lebo priamo sa prieči najväčšiemu prikázaniu; **c)** privádza k ďalším hriechom, do nenávisťi, utrhávaní na cti, hanobení, nepriateľstva, poškodenia blížneho, súdne spory, atď. **4.** škodlivá: **a)** môže veľmi poškodiť zdraviu; **b)** závidenému poškodzuje česť a dobré meno; **c)** dušu zaslepuje, znetvoruje a poškvŕňuje; **d)** odstraňuje svornosť; **e)** mnohých pohoršuje a dobrých zarmucuje; **f)** škodí pastoračnej činnosti a ju robí neplodnou.

7. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

1. Boh je vševediaci, pretože v sebe a skrze seba jediným úkonom večne a najdokonalejšie pozná **a)** seba samého v celej nesmiernosti a plnosti svojej podstaty a dokonalosti; **b)** všetko, čo je len možné; **c)** všetko, čo niekedy bolo, je a bude; **d)** predovšetkým všetky slobodné skutky slobodných stvorení (aj čisto vnútorné, myšlienky, túžby, atď.) minulé, prítomné, budúce, ukryté a najvzdialenejšie akejkolvek vede; „...Pánove oči svietia omnoho jasnejšie ako samo slnko, sledujú všetky cesty ľudí, aj hlbokú priepasť mora (preniknú) a vnikajú do ľudských srdc, až do ich najskrytejších častí“ (Sir 28,18).

2. Boh preskúma aj tvoje najvnútornejšie myšlienky a skutky, ktoré ľudia zvyknú úplne ukrývať a zatajovať: **a)** viacej sa staraj o Boží posudok, než sa zaujímaj o ľudský posudok; **b)** buď ponížený a bez obáv, aj keď ťa chvália predstavení, spolubratia, farníci a ľudia mimo tvojho pôsobiska a tvojej činnosti; **c)** nikdy o nikom z ľudí zle nezmyšľaj, netúž po zle, nekonaj zlo, aj keď si si istý už pred tým, než na to prídu predstavení; **d)** buď spokojný a teš sa, aj keď ťa mnohí zaznávajú, opovážlivo ťa posudzujú a nespravodlivo obviňujú; **e)** všetku svoju činnosť, prácu, funkcie vykonávaj akoby pred Božími očami; **f)** usiluj sa vždy mať ten najčistejší úmysel.

Pondelok 7. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj o tom, **1.** v čom spočíva duch viery. Aby najsilnejšia viera prenikla a riadila náš rozum, vôľu a činnosť, aby **a)** sme zmýšľali vo svetle viery a na základe jej zásad; **b)** posudzovali, milovali, túžili, obávali sa, odmietali; **c)** konali alebo vyhýbali sa. **2.** Nakoľko je užitočný a nevyhnutný, **a)** už v jednoduchých veriacich, keďže „sú Boží synovia, konajú v Duchu Svätom“ (t.j. v duchu viery) a keďže svetlo viery neprijali preto, aby sme ho položili na neviditeľné miesto, ale preto, aby sme v ňom kráčali; **b)** o čo viac kňazovi, ktorý je oddelený od sveta, postavený úplne do nadprirodzeného poriadku, zastupuje osobu Krista; **c)** bez tohto ducha je bez zbožnosti a horlivosti v modlitbe, bez vnútorného pokoja, bez čnostných skutkov a zásluh; **d)** je bez nadprirodzenej múdrosti, preto mnohé veci bude robiť bez úžitku pre oslavu Boha a spásu duší. **3.** Ktorými prostriedkami ho získame: **a)** pros o toho „dobrého ducha“, modli sa „posilni moju vieru“; **b)** lepšie spoznávaj vieru skrze štúdium Svätého písma a posvätnej vedy; **c)** každý deň dobre medituj; **d)** častejšie vzbudzuj vieru, predovšetkým pred vykonávaním posvätných úkonov a pastoračných záležitostí; **e)** často uvažuj, že čo by Kristus urobil v tomto prípade, alebo v týchto okolnostiach, čo by ti poradil, čo by žiadal od teba.

Utorok 7. týždňa v Cezročnom období

Znakom a podnecovateľom lásky k Bohu sú modlitby, ktoré sa nazývajú **strelné modlitby**. **1.** Uvažuj nad ich ľahkosťou: **a)** môžeme ich uskutočňovať na ktoromkoľvek mieste, v každom čase a pri každej činnosti; **b)** nikto a nič nám nemôže zabrániť a znemožniť; **c)** nezaťažujú ani telesné ani duševné sily; **d)** nevyžadujú veľké vedomosti, veľkú dokonalosť pri ich vykonávaní, vysokú kontempláciu, dlhú prípravu, používanie rôznych prostriedkov, atď. **2.** Uvažuj nad ich sladkosťou a príjemnosťou: **a)** v nich pozdravujeme Boha a Boh zase nás; **b)** podivuhodne vzbudzujú, živia a zveľaďujú v nás lásku k Bohu a Božiu lásku k nám; **c)** podnecujú, zveľaďujú, živia, zapaľujú ducha zbožnosti. **3.** Uvažuj nad ich užitočnosťou: **a)** bránia pred mnohými pokušeniami alebo ich odháňajú a pomáhajú ich odstrániť; **b)** spôsobujú, že si častejšie pripomenieme a vo vhodnom čase dobré predsavzatia; **c)** povzbudzujú k správne konaniu svojich skutkov; **d)** podnecujú k vzbudeniu a vykonaniu správneho úmyslu; **e)** rozmnožujú a zveľaďujú zásluhy a odmenu; **f)** pomáhajú kráčať v Božej prítomnosti a spájať nás s ním.

Streda 7. týždňa v Cezročnom období

1. Uč sa od Judáša – zradcu: **a)** ktorá vášeň je u neho najväčšia (zároveň skúmaj, ktorá je najväčšia u teba); **b)** ako sa skrýva alebo ako sa chce ospravedlniť; **c)** kam až dovedie, ak sa ju dokonale nepozná a účinne sa nebojuje proti nej. **2.** Ako je nevyhnutné ju dobre spoznať, usilovne pozorovať a rázne bojovať proti nej. **a)** Je úhlavným nepriateľom, ktorého treba premáhať a víťaziť nad ním, lebo od toho závisí šťastný alebo nešťastný výsledok boja (porov. 1 Sam 22,31); **b)** je všeobecným nepriateľom, lebo pred ním nikto nie je istý a slobodný; **c)** je skrytým nepriateľom, ľstivým, klamným, dotieravým, ospravedľujúcim sa, ktorý sa oblieka do rúcha čnosti; **d)** vo svojej činnosti je vytrvalým nepriateľom, ktorý stokrát premožený sa vracia stokrát a nikdy sa úplne nedá premôcť; **e)** je záškodný nepriateľ, lebo zapríčiňuje množstvo hriechov. **3.** Ako môžeš a máš premáhať túto vášeň: **a)** meditáciami, čítaním a častou sv. spoveďou; **b)** každý deň pri rannej modlitbe si vzbud' v poníženosti proti nej pevné predsavzatie; **c)** v každom pokušení si obnov tieto predsavzatia a vyzývaj Boha o pomoc; **d)** po pokušení, ak si sa dal nim premôcť, ľutuj a ak si nad ním zvíťazil, ďakuj a pros o pomoc do budúcnosti; **e)** večer si urob zvláštne spytovanie svedomia, vzbud' si ľútosť, obnov predsavzatia a (podľa okolností) ulož si pokánie.

Štvrtok 7. týždňa v Cezročnom období

Kristus ustanovil eucharistiu preto, lebo nás miloval. **1.** Čo sa týka času: **a)** na konci svojho života; **b)** pre koniec nášho života; **c)** pre koniec tohto sveta. **2.** Čo sa týka miesta, tak nakoľko chcel upomínať na svoju lásku k nám a chcel byť náš, nielen na jednom mieste, nielen v Judei, ale sa sprítomňuje na nespočetných miestach sveta, ale obetuje sa a nám dáva. **3.** Čo sa týka lásky, tak väčšia už byť nemôže.

Uvažuj: **a)** Kto miloval? Kráľ najvyššej vznešenosti, nekonečnej dokonalosti, Stvoriteľ sveta, zvrchovaný Pán všetkého, na nič a na nikoho odkázaný. **b)** Koho miloval? Najbiednejšie stvorenie. Nielen spravodlivých a svojich horlivých milovníkov, ale aj vlažných, hriešnikov a svätokrádežníkov. **c)** Aká dobrota? Nie z dôvodu svojho pohodlia a úžitku, nie preto, žeby ho z ľudí niekto prosil, predvídal neveru, nevďačnosť, hriechy, svätokrádeže. **4.** Čo sa týka daru: **a)** nekonečne prevyšuje všetky dary, ktoré dávajú a môžu dať ľudia; **b)** je to dar ako sám Boh, lebo aj keď je všemohúci, najmúdrejší, najdobrotivejší, viac by nemohol ani vynájsť ani dať. **c)** tento dar obsahuje celú osobu Bohočloveka, jeho dielo a zásluhy.

Piatok 7. týždňa v Cezročnom období

1. Obrátenie kňaza, ktorý žil dlho v hriechoch, je ťažké a zriedkavé. **a)** Tie veci, ktoré vo všeobecnosti pomáhajú obráteniu alebo ho uľahčujú, viac-menej v ňom strácajú účinnosť. Pravdy, ktoré by mali vyvolávať v človekovi hrôzu, t.j. pravdy o hriechu, smrti, súde, pekle, už ho neznepokojujú, lebo mu nemá kto o nich kázať; zanedbával a zanedbáva meditáciu a duchovné cvičenia, aj keď o nich káže, ale pre neho akoby stratili na vážnosti. – Prostriedky milosti, čiže pokánie, sv. omša, prijímanie mu nepomáhali, lebo to prijímal len mechanicky a skrze svätokrádeže, sa mu to obrátilo na skazu. – Kto je nehodnejší Božieho milosrdenstva, ak sa mu kladú prekážky? **b)** To, čo bráni obráteniu a čo ho sťažuje, sa v ňom najviac udomácnilo, totiž svätokrádeže, pokušenia, zaslepenosť, zatvrdilosť, predstieraná cudnosť. **2.** Preto: **a)** čo najusilovnejšie sa chráň smrteľných hriechov, ich nebezpečenstva a príležitosti; nepodceňuj a nepohrdaj ľahkými hriechmi, lebo pomaly a isto privádzajú do smrteľných hriechov; boj sa a utekaj pred vlačnosťou, lebo má ten istý účinok; **b)** ak si ťažko zhrešil, čo najrýchlejšie pristúp ku sviatosti pokánia; **c)** horšie ako uhryznutie psom a hadom (cane et angue peius horre) sa chráň nehodnej spovede a celebrovania.

Sobota 7. týždňa v Cezročnom období

Za ustanovenie obety Nového zákona si povinný: **1.** Konať čo najväčšiu vďaku. **a)** keďže ďakovať zvykneme za každý dar, za ochotu, za úslužnosť, za vykonané práce pre naše dobro, ba aj za tie najmenšie dary: o koľko viac máme ďakovať za najväčší dar, v ktorom sa nám akoby pred oči predkladá neuveriteľné dielo a utrpenie, ktoré pre mňa vykonala osoba nekonečnej hodnosti a s tak veľkou láskou za mňa najnehodnejšieho. **b)** táto vďačnosť sa páči Bohu, potešuje Ježišovo srdce, privoláva Jeho lásku a nové dobrodenia, robí ťa hodnejším slúženia sv. omše. **c)** naproti tomu Ježiša zarmucuje nevďačnosť, ktorá zastavuje jeho dobrodenia, otvára cestu k nehodnému slúženiu sv. omše a ľahko pohoršuje ľudí. **2.** Usiluj sa túto vďačnosť preukazovať a dokazovať: **a)** usilovne sa staraj o správnu matériu pre túto obetu, o posvätné miesta a nádoby, rúcha, atď. **b)** horlivou a pravidelnou úctou Najsvätejšej sviatosti (častou meditáciou, vnútornou a vonkajšou úctou, každodennou návštevou); **c)** dobre pripraveným, pozorným, úctivým a zbožným slúžením sv. omše a ďakovaním po sv. omši; **d)** starať sa o to, aby sa veriaci zúčastňovali na sv. omši často a zbožne, často pristupovali s potrebnou prípravou k sv. prijímaniu, radi a zbožne navštevovali Najsvätejšiu sviatosť, a ak niekde existuje, zapísali sa jej bratstvu, alebo ho aj založili.

8. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Uvažuj o smrteľnom hriechu vo vzťahu k utrpeniu a ukrižovaniu Pána Ježiša a sleduj hriešnikovu: **1.** najväčšiu zlobu **a)** pretože vo všeobecnosti zapríčinil Kristovo umučenie. Lebo hriech, ako nekonečná urážka Boha, vyžaduje rovnako nekonečné zadosťučinenie, ktoré nemohol poskytnúť iný, iba osoba nekonečnej hodnoty, t.j. Bohočlovek. A On to urobil poslušnosťou a smrťou. **b)** osobitne spôsobil každý druh hriechu Kristovi utrpenie, napr. bičovanie za hriechy tela, trním korunovanie za pýchu, nesenie kríža a ďalšie za hnev a nepriateľstvo. **2.** diabolskú nevďačnosť: **a)** za toľké dobrodenia, za takú veľkú lásku, za toľké bolesti, odoprel hriešnik byť vďačným. **b)** Škaredo porušil zmluvu a sľuby. **c)** utrpenie a smrť Kristovu urobil pre seba neplatnú, teda **d)** odvdáčil sa urážkou. **e)** Znova križujú Božieho Syna v sebe a vystavujú ho na posmech (Hebr 6,6). **3.** Prísny trest: **a)** ak Boh prijal cudzie hriechy na spôsob svojich – v milovanom a nevinnom svojom Synovi – trestá takými bolesťami, ako bude trestať hriechy, ktoré sú spojené s pošliapaním Kristovej krvi u biedneho a ošklivého služobníka? **b)** Ukrižovaný Kristus udelí trest, ale už nie ako Vykupiteľ, ale ako pohanený, pohrdaný odplatiteľ – Sudca.

Pondelok 8. týždňa v Cezročnom období

Prikázanie lásky k blížnemu, ktoré nám dal Kristus, je „nové“ **1.** z dôvodu pôvodcu: **a)** je nám dané zákonodarcom Nového Zákona; **b)** dáva nám nové prostriedky k jeho plneniu, lebo láska nepochádza od prirodzenosti, ale nám ju vlieva Duch Svätý. **2.** z dôvodu pohnútok: **a)** prikazuje sa nám milovať blížneho tak, ako Božích synov, Kristove údy, svojich bratov; **b)** Kristus pripomenul, že to, čo sme urobili blížnym, treba to pokladať za také, ako keby sme to robili sebe samým; **c)** sľubuje za to veľkú odmenu, ale aj v opačnom prípade sa vyhráza trestom. **3.** z dôvodu nového a neslýchaného príkladu, ktorý dal Kristus: **a)** miloval nás nielen „ako seba samého“, ale v istom zmysle viacej, pretože **b)** nebolo to z dôvodu svojho pohodlia, **c)** neuspokojil sa len s nevyhnutným, ale urobil to všetko v tej najvyššej miere a pretrpel toľko, že to prevyšuje naše predstavy, **d)** nielen dal niečo zo svojho, ale seba samého. **4.** z dôvodu rozsahu, pretože: **a)** nielen sme povinní milovať priateľov, známych, ale aj **b)** cudzích, inovercov, prenasledovateľov a nepriateľov. **5.** z dôvodu účinkov, pretože **a)** keď zachováваме toto prikázanie, tak nás to robí novými ľuďmi, ktorí sa podobajú Bohu, Kristovým učeníkom; **b)** toto prikázanie podnietilo množstvo kresťanov k hrdinským skutkom; **c)** dalo vznik takých ustanovizní, čo pred Kristom nebolo ani počuť (rehoľné spoločenstvá starostlivosti o chorých, vykupovaniu väzňov, nemocnice, atď.).

Utorok 8. týždňa v Cezročnom období

1. Ježiš je **a)** „cesta“ skrze príklad – pozoruj, uvažuj, nasleduj; **b)** „pravda“ v náuke, prísluboch, v hrozbách – ver, dúfaj, boj sa; **c)** „život“ skrze milosť a slávu – túž po nej, vyprosuj si ju a rozmnožuj. **2.** Aj ty buď vzorom pre veriacich, ktorí sú ti zverení; **a)** cestou, čiže vzorom pre stádo. To bude vtedy, ak sa budeš chrániť hriechov čo najusilovnejšie, predovšetkým tých, ktoré sa prejavujú vo farnosti a máš na ne upozorňovať v kázňach a katechézach, ktoré môžu dávať pohoršenie; ďalej máš byť vzorom v cvičení sa v čnostiach príkladným životom, aby sa tvoje slovo stávalo účinným, a to príkladným životom predovšetkým zbožnosťou, triezvosťou, čistotou, skromnosťou, štedrosťou; **b)** pravdou, keď budeš Božie slovo ohlasovať vytrvale, usilovne, čerpať ho z pravých prameňov, dobre sa pripravovať, predkladať ho jednoducho a horlivo, tak v kázňach a katechézach, a ak je k tomu príležitosť, v osobných rozhovoroch a napomenutiach. **c)** životom, ak sa staráš o praktizovanie modlitby, pestuješ úkony zbožnosti, povzbudzuješ k častému prijímaniu sviatostí; ak vysluhuješ sviatosti rád, hodne, správne a povzbudivo, deťom, nielen chorým a hriešnikom, vynakladáš zvláštnu starostlivosť.

POPOLCOVÁ STREDA

Požehnanie a značenie popolom ti pripomína: **1.** tvoj pôvod. „Prach si.“ **a)** Boh ti stvoril dušu bezprostredne, je teda duchovnou podstatou. Odzrkadľuje Božie dokonalosti, je nesmrteľná – tvoje telo je vzaté zo zeme, spoločné so živočíchmi, smrteľné a má menšiu hodnotu. **b)** Prečo sa tak úzkostlivo staráš o telo, jeho zdravie, pohodlie, výhody, radosti a o dušu, jej spásu, ktorá zabezpečí spásu celého človeka, aj tela a nedbáš o jej zdokonaľovanie, obohacovanie, choroby, atď.? **2.** Tvoju smrť. „Na prach sa obrátiš.“ **a)** Čo je zo zeme, vráti sa do zeme a ostane v zemi, ako pozemské dobrá, pohodlie, rozkoše, sláva a samé telo; duch sa uberá za tým, kto ho dal, zodpovedať sa za všetko, čo urobil, kým bol v tele. **b)** Prečo si tak až nadmieru vážiš to, čo bude treba opustiť? Prečo sa nepripravuješ na súd, ktorý môže nastať kedykoľvek a rozhodne o tvojej večnosti? **3.** Povinnosť robiť pokánie. **a)** Ktokoľvek zomrie v hriechoch a ocitne sa pred Božím súdom, alebo podstúpi pekelné tresty, alebo očistcové tresty. **b)** Prečo si spáchal toľké a také hriechy, ktorých sa nemožno ináč zbaviť, iba úprimným pokáním, ktoré, kým je ešte čas, odopieraš?

Štvrtok po Popolcovej strede

Príčiny potenia sa krvou: **1.** Mimoriadne veľký smútok a strach (prijatý dobrovoľne). **a)** Myšlienka na smrť cez noc, ktorú predchádzala prosba o odňatie tohto kalicha, spôsobovala veľký strach. **b)** Kristus videl v záhrade akoby pred očami čo najjasnejšie všetky a jednotlivé utrpenia a najpotupnejšiu smrť, ktorú mal podstúpiť o krátky čas. **2.** Uvedomoval si hriechy ľudstva, za ktoré bolo treba odčiniť. Uvažuj: **a)** nad ohavnosťou a mrskosťou hriechov, ktoré boli spáchané od stvorenia človeka po Kristove časy, ďalej ktoré boli spáchané odvtedy až po dnešok a ktoré budú ešte spáchané do konca sveta. **b)** Akou hrôzou, nenávisťou a odporom voči hriechom bolo naplnené najsvätejšie Ježišovo srdce. **3.** Predvídanie nevďačnosti a reálnej možnosti zatratenia mnohých tisícov ľudí. **a)** Kristus zahrňal všetkých ľudí nekonečnou láskou a trpel za všetkých. **b)** už vtedy predvídal, že mnohí pohrdnú jeho láskou a utrpením a budú odpovedať nevďačnosťou. **c)** tisíce údov svojho tela, tisíce milovaných synov, oddaných nekonečnému nešťastiu. **4.** Nakoniec chcel nám poskytnúť radosť a príklad. **a)** Lebo keď on sám, najsvätejší a najmilší Boží Syn, trpel toľkými vnútornými bolesťami a súženiami, atď. **b)** my sa nemôžeme diviť a znepokojovať, keď skusujeme protikladný opak, odpor dobra proti zlu, pokušenie k zúfalstvu.

Piatok po Popolcovej strede

Uvažuj: **1.** o Judášovom bozku **a)** ktorý je najpotupnejšou nevďačnosťou. Povoláný za apoštola, poctený spoločenstvom s Ježišom, svedok Jeho náuky a zázrakov, napomínaný toľkými povzbudeniami a milosťami – to všetko zavrhol a odpovedal poľutovaniahodnou nevďačnosťou a zradou. **b)** nehanebným pokrytectvom. Simuloval úctu, lásku, priateľstvo, keď zrádzal Ježiša. Dobre vedel, že Pán Ježiš pozná jeho srdce. **c)** bezcharakternou bezbožnosťou útočí na samého Božieho Syna, predáva ho za tak podradnú cenu, vydáva ho nepriateľom na ukrižovanie. **d)** najtvrdším trestom. Výčitky svedomia. Rúca sa do zúfalstva a smrti, tak časnej ako aj večnej. **2.** Ako dôsledne nasleduje kňaz Judáša, jeho zločinnosť, ak svätokrádežne celebruje: **a)** Poctený najväčšou hodnotou, kňazstvom, povolaný do zvláštneho spoločenstva s Ježišom, dobre pozná Ježišovu náuku a zázraky, osvietený a napomínaný mnohými milosťami – všetko zavrhuje a odpláca dobrá najväčšou urážkou. **b)** navonok predkladá znaky hlbokkej poklony a lásky k sviatostnému Spasiteľovi „navonok ho bozká“ – neuvedomuje si v srdci, že klame a pohŕda vševediaceho skúmateľa srdc; **c)** bojuje proti osobe samého Božieho Syna, ako keby ho chytil a vrhol do najšpinavšieho jazera zlých duchov, totiž núti tam vojsť svätokrádežné srdce. **d)** čaká ho podobný trest: výčitky svedomia, zaslepenosť a zatvrdilosť, zúfalstvo, časné zlá, náhla a predčasná smrť, peklo.

Sobota po Popolcovej strede

Uvažujme o **1.** rozutekaní sa apoštolov, **a)** príčina: nedbali na Kristove napomenutia, príliš si dôverovali, nebdeli, nemodlili sa, vyžívali sa v sebaláske; **b)** potupa: zanechali učiteľa, dobrodincu Pána, ktorý bol postavený do tak veľkých neprijemnosti, smútku, zbavený akejkolvek útechy – po toľkých napomenutiach, predsavzatiach, prísluboch; **c)** Kristova blahosklonnosť voči nevďačným učeníkom: neobviňoval ich, nevytýkal ani netrestal, ale ich obhajoval. **2.** Aj ty si viackrát opustil Ježiša (skrže ktorýkoľvek ťažký hriech, zvlášť keď si nedbal na povinnosti a zanedbával si odporovať Kristovým nepriateľom a uchvatiteľom duši); **a)** opustil si Ježiša z mnohých ďalších príčin, ako zanedbávanie napomenutí svedomia, ustanovení Cirkvi, podceňoval si predpisy nadriadených, nechcel si bdiť a umŕtvovať sa, upustil si v úkonoch zbožnosti, hovel si vlastnej žiadostivosti; **b)** veľkou potupou: nie zo strachu pred smrťou ako apoštolí, ale pre bezcenné pohodlie, mizernú zlosť, atď., si pohrdol dobrodincom a svojim Pánom, ktorému si sľuboval toľkokrát vieru, ktorý vo svojom tele, čiže v Cirkvi, je tak často sužovaný a očakáva útechu od kňazov; **c)** aj teba Kristus, nekonečne trpezlivý, netrestá, ale udržiava, obraňuje a neprestáva ťa obdarúvať mnohými dobrodeniami, chráň sa, aby si nezneužil jeho trpezlivosť, nasleduj príklad apoštolov a vráť sa k Ježišovi, rob pokánie a dvojnásobným úsilím zadostučíň za tvoj útek.

PRVÁ PÔSTNA NEDEĽA

1. Úder po tvári (Jn 18,22) bol pre Krista veľké bezprávie **a)** bolestivý lebo bol učinенý na najcitlivejšej časti tváre – urobil ho zúrivy a hnevlyvý človек, veľmi upadnutý, ktorý sa príliš spoliehal na svoju moc; **b)** potupný sám v sebe, pretože aj najjednoduchší človек, žobrák, by pokladal takéto udretie za neznesiteľné potupenie – bolo učinенé osobe nekonečnej hodnosti – sluhom zlej zvesti – pred mnohými a významnými ľuďmi; **c)** nespravodlivý (urobil to človек, ktorý nemal na to žiadne právo – najnevinnejšiemu Kristovi – pod dohľadom sudcov, ktorí nielen že tomu nebránili, ale ešte aj s tým súhlasili).

2. Kristus zniesol tento úder po tvári **a)** trpezlivo (nehneval sa – nepomstil sa); **b)** radostne (na slávu Otca – pre naše vykúpenie – pre nás ako príklad); **c)** upozornil vinníka, nie preto, aby vyžadoval náhradu, ale preto, aby ho napravil.

3. Porovnaj teda: **a)** neprávosti, ktorých sa dostáva tebe, s neprávosťami, ktoré dostáva Kristus a zistíš, že ty ich dostávaš oveľa menej, sotva spôsobujú bolesť, oveľa menej odoberajú na cti a mnohokrát si to zaslúžiš; **b)** porovnaj ďalej svoju trpezlivosť s Kristovou trpezlivosťou, s akou znášal toto pohanenie. Koľkokrát sa nahneváš, cítiš sa ponížený, túžiš po odplate, nechceš zabudnúť a dopustiť, voči vinníkom zachovávaš nepriateľského ducha! **c)** zahanbi sa, ľutuj, pros o odpustenie, sľub polepšenie.

Pondelok po Prvej pôstnej nedeli

Ježiš pred Kaifášom. Uvažuj o: **1.** zvodcoch, **2.** svedkoch, **3.** obžalovanom. **1.a)** Sú zlí kňazi, zanedbávajú Božiu slávu a spásu duší, hľadajú vlastný zisk, slávu, pohodlie, sú oddaní pýche, lakomstvu a iným nerestiam, pokrytectvu. **b)** aj teraz zlí kňazi odsudzujú Kristovu náuku, teda samého Krista, keď žijú tak, ako keby Jeho náuka bola falošná a ako keby Kristus bol nepriateľ, nie Stvoriteľ, dobrodinec a náš Vykupiteľ. **2. a)** Dobre poznali nevinnosť a svätosť Pána Ježiša, počúvali Jeho náuku, videli Jeho dobrodenia, ale tak ich pohltili vášne a pokazili peniaze, že falošne rozprávajú o Pánu Ježišovi. **b)** Tak aj ty, ktorý dobre poznáš Ježišovu náuku, Jeho vôľu, svätosť, ktorý ťa toľkokrát poctil, povolal k nasledovaniu a blaženosti, obdarený toľkými dobrodeniami, vydávaš proti nemu falošné svedectvo, keď ťa podmanili náruživosti, ničíš hlas a túžby svedomia, ospravedlňuješ zlé slová a skutky. **3. a)** Protivníci ho nemohli usvedčiť ani z najmenšieho hriechu, aj keď všetko dopodrobna prehľadali a neváhali použiť nedovolené prostriedky. **b)** Aj teba si všimajú nepriatelia Krista a Cirkvi, aby ťa mohli usvedčiť – či tak, aby ti nemohli nič vytýkať a dokázať nejaký zločin, alebo niečo takého, čo zneuctuje kňaza a služobníka Cirkvi.

Utorok po Prvej pôstnej nedeli

Ježiš mlčal. Uvažuj: **1.** Prečo mlčal? **2.** Ako dlho mlčal? **1. a)** Aby zadostučinil za naše hriechy, rozhovory, ktoré sú prázdne, nečisté, pohoršujúce, podlizovačné, utrhuvačné na cti alebo potupujúce, ktoré ničia lásku. Spytuj si svedomie, či si sa neprehrešoval aj ty takýmito rečami, alebo sa ešte aj teraz prehrešuješ. Uvedom si, že koľkokrát si sa takto prehrešoval, toľkokrát si prišiel o dary a milosti, ktoré boli pripravené. Zaslúžil si si trest, iným si poškodil alebo ich pohoršil, ľutuj a zaumieň sa polepšiť, použi vhodné prostriedky, predovšetkým väčšiu lásku k mlčanlivosti a k cvičeniu sa v mlčanlivosti. **b)** Aby nám poskytol príklad poníženosti, skromnosti a trpezlivosti. – Obdivuj tento príklad, zväž aké je príjemné, Bohu milé a nevyhnutné Jeho nasledovanie; preskúmaj a daj si predsavzatie, čo ti treba robiť. **2. a)** Pokiaľ na Neho žalovali a ničili Jeho česť - nie vtedy, keď sa ukázala Jeho sláva a úrad učiteľa, aby mohol odpovedať a protirečiť. **b)** Aj ty mlč, keď bude niekto robiť z teba posmech, keď ťa bude hanieť a urážať. Nerob to ani najmenej z ohľadu na ľudí. Ale keď si to vyžaduje Božia sláva alebo tvoj úrad, aby si odpovedal, rozprávaj nahlas. Taktiež vtedy, keby tvoje mlčanie bolo prejavom súhlasu a dávalo pohoršenie.

Streda po Prvej pôstnej nedeli

1. Ježiš často mlčí. **2.** Kedy Ježiš nebude mlčať. **1.a)** Nehovorí slovom, keď ho nechceme počúvať (nečítame, nepočúvame, nemeditujeme); **b)** Nehovorí skrze vnuknutia, ale Jeho napomenutia (skrze predstavených, spolubratov, svedomie a iné sprostredkovania) nechceme brať vážne, pohrdáme nimi, nechceme nasledovať, predovšetkým ak zanedbávame modlitbu, ak nedbalo a zle plníme Jeho vôľu; **c)** Nehovorí skrze výčitky svedomia, ktoré nás nabádajú k obráteniu, ak ich zanedbávame, povrchné a sofisticky prekrúcame a interpretujeme, upadáme do nových hriechov, predovšetkým do opakovaných svätokrádežných spovedí a slúženia sv. omši, čím upadáme do zaslepenosti a zatvrdlosti; **d)** Nehovorí skrze tresty, lebo buď dlhodobo zanedbávame hriechy, buď načas znáša naše zanedbávania, alebo skrytým a hrozným súdom nás odmeňuje časnými dobrami za dobré skutky, ktoré sme vykonali a tresty ponecháva pre budúci vek. **2. a)** Snáď ešte vtedy, keď sme medzi živými a dovolí, aby sme upadli do pýchy a nekajúcnosti a skrze toto do väčších zločinov, aby na základe ustanovenia svojej prozreteľnosti ukázal naše hriechy na odstrašenie pre iných ako za príklad; **b)** Nebude mlčať v našej smrti, keď nám najjasnejšie ukáže a vytkne stav duše, zanedbané milosti, spáchané hriechy, zanedbané alebo zle vykonané dobrá, zavrhnuté duše vlastnou vinou, atď.; **c)** Nebude mlčať pri všeobecnom súde, keď verejne pod dohľadom celého sveta nás z toho všetkého usvedčí a (čo nech sa nestane) zatratí.

Štvrtok po Prvej pôstnej nedeli

1. Čo Kristus trpel v noci pred svojou smrťou. **2.** Ako a kto mu to spôsobuje dnes. **1. a)** rozhorčení, poľutovania hodní, bezbožní židia si s ním počínali ako s falošným prorokom. Tvár Božieho Syna, na ktorú túžia hľadiť anjeli, zahalili a bili ho po nej a pľuli na ňu. **b)** Medituj nad veľkosťou zneuctenia, krutosti a ohavnosti; Uvažuj nad bolesťou, ktorou bolo preniknuté Ježišovo srdce, keď toto a toľko mu spôsobovali svoje stvorenia, ktoré tak veľmi miloval, zahrňal dobrodeniami a mimoriadne túžil po ich spáse; Obdivuj a nasleduj úžasnú skromnosť a trpezlivosť, ktorou znášal tieto neprávosti. **2. a)** Zakrývajú, Jeho tvár, ktorí žijú tak, ako by ich Kristus nevidel a nemohol potrestať, alebo tí, ktorí Jeho slová a hrozby popierajú alebo prekrúcajú. **b)** Vysmievajú sa Kristovi, keď z Jeho údov (veriacich) si robia žarty, hanobia, nadávajú, zneužívajú Jeho slová (zo Svätého písma) na samopašné žarty, pohrdajú Jeho služobníkmi a rúhajú sa. c) opľúvajú tí, ktorí necudne rozprávajú; Kristovi je to odporné ako vypľúvané sliny a kto takéto táraniny vypúšťa z úst pred všadeprítomným Vykupiteľom, ako keby pľul do Jeho tváre.

Piatok po Prvej pôstnej nedeli

Veľkosť Petrovho pádu Príčiny Petrovho pádu **1.a)** Kto padol? Apoštol, povolaný Kristom, poučený, trojročný spoločník, poslucháč Kristovej náuky, svedok jeho zázrakov. Zvlášť milovaný a vyznačený. Preslávený ako „skala“, vyvolený na najvyššiu hodnosť, t.j. za knieža apoštolov a za hlavu Cirkvi. **b)** Akým spôsobom? Skrze troje zapretie učiteľa, falošnú prísahu, zlorečenie a preklínanie. **c)** Za akých okolností? Potom, čo verejne vyznal vieru v božstvo Ježiša Krista pre mnohé zázraky a zjavenie Nebeského Otca; po mnohých dobrodeniach; po viacerých vyrieknutých a opakovaných prísľuboch, že aj zomrie za neho; po tom, čo bol na to upozornený, že to urobí; v tom čase, keď prežíval veľké bolesti a mimoriadne potreboval od učeníkov útechu. **2. a)** Zanedbal Ježišove napomenutie; **b)** príliš dôveroval v seba a vo svoje sily; **c)** nedostatok poníženosti a ostražitosti; **d)** zanedbávanie modlitby, meditácie, užšieho spojenia s Kristom („šiel zďaleka za nimi“); **e)** rozhovor s nepriateľmi Krista, zanedbal útek pred príležitosťami; ľudský ohľad a strach pred časnými zlami.

Sobota po Prvej pôstnej nedeli

Odvedenie k Pilátovi. **1.** Počínanie Krista. **2.** Počínanie Kristových nepriateľov. **1.a)** Koľko trpel z príležitosti tohto odvedenia na tele a na duši. Na tele (spútaný slučkami, údermi, zbičovaním). Na duši (bolesť nad veľkou urážkou Otca, zloba, nevďačnosť tých, ktorí ho privádzali, súcit s ich zánikom). Na cti (výsmechy, lži, potupy). **b)** S akou skromnosťou, trpezlivosťou, láskou a odovzdaním sa do Otcovej vôle všetko pretrpel. **c)** Uvažuj nad svojimi ťažkosťami a zisťuj, koľkokrát si sa prehrešil proti týmto čnostiam, zahanbi sa a zaumieň si polepšiť sa a nasledovať Krista. **2.a)** Pozoruj horlivosť nepriateľov (celú noc strážia, iných chcú získať na svoju stranu, aby splnili svoj zámer; všetko, čo majú po ruke, používajú ako prostriedky, nešetria námahu, neodstrašujú ich ťažkosťi) – či aj ty máš a preukazuješ horlivosť za Božiu slávu a spásu duše? **b)** Pokrytectvo (pretvarujú sa, že obžalovali Ježiša pre Božiu slávu, pre horlivosť v náboženstve, pre ochranu vlasti a pre úctu voči cisárovi) – či neužívajú takýto spôsob aj dnes mnohí Kristovi nepriatelia? Či niekedy aj ty, ak si chcel holdovať seba láske, podľahnúť zlým náklonnostiam, nechcel si sa vyhýbať príležitostiam k hriechu a hriechom, nepoužíval si takýto spôsob, že pod náboženskou zámienkou si vymýšľal a ospravedlňoval sa?

DRUHÁ PÔSTNA NEDEĽA

Odstrašujúci Judášov koniec. **1.** Kto zahynul? **2.** Kam to došlo? **3.** Pre aké príčiny? **1.a)** Apoštol, povolaný Ježišom Kristom, vyznačený veľkou hodnotou, obdarený mnohými dobrodeniami, poslucháč a ohlasovateľ jeho náuky, svedok zázrakov a pravdepodobne aj on sám konal zázraky, vytváral za tri roky s Kristom rodinné a priateľské spoločenstvo. **b)** Tak teda pred pádom do ťažkých hriechov a skazy ťa nezachráni ani povolanie a vyvolenie na kňazskú hodnosť, ani prijaté milosti, ani predošlé zásluhy, ani priazeň, ktorú ti preukazoval Boh, ani priaznivé hodnotenie ľudí, ba ani samých predstavených. **2.a)** Došlo to k podvodu a tajnostkárskemu úskoku, k zrade a bohovražde, do zúfalstva a sebvraždy. **b)** Koľkí kňazi neodporovali v počiatkoch skazy a pokušení a tak upadli do najpotupnejších a najmrzkejších hriechov, stratili dobrú verejnú mienku, ďalej upadli do zaslepenosti a zatvrdlivosti, a tak sa stali kandidátmi zavrhnutia. **3.a)** Príčiny? Neovládanie vášní, zanedbávanie Kristových napomenutí a vlastného svedomia, svätokrádežné sväte prijímanie, nepravé pokánie. **b)** Ihneď a rázne potláčaj svoje vášne, predovšetkým tie najvypuklejšie, často a vážne vykonávaj všeobecné a zvláštne spytovanie svedomia, čo najúprimnejšie sa spovedaj s pravou ľútosťou a so silným predsavzatím a usiluj sa slúžiť sv. omšu čo najhodnejšie.

Pondelok po Druhej pôstnej nedeli

Prostriedky, ktoré treba použiť proti hnevu. **1.** Treba poznať príčiny, v ktorých korení tvoj hnev, bojovať proti nim a odstrániť ich. **a)** Buď je to vášeň, ktorá keď sa popudí alebo jej prekáža, tak sa vznieti k hnevu, napr. pýcha, lakomstvo, pohodlnosť, atď. **b)** Vo všeobecnosti je to neskrutená prirodzenosť, náruživý a dotieravý temperament, nervozita, mrzutosť, nedostatok umŕtšovania, atď. **2.** Často a prísne myslí na **a)** zlobu, trest, škodu (porov. 4.nedeľa v Cezročnom období); **b)** na skromnosť, aká je pekná, vznešená, milá Bohu, užitočná, nevyhnutná; **c)** krásny príklad Krista a svätých. **3.** Staraj sa o zabezpečenie si pomoci **a)** skrze zbožnú a vytrvalú modlitbu; **b)** skrze najzbožnejšie a najúctivejšie prijímanie a uctievanie pokorného Spasiteľa v Eucharistii; **c)** skrze spytovanie svedomia, predovšetkým vykonávanie partikulárneho spytovania svedomia (ráno si vytvoríš pevné predsavzatie, v priebehu dňa si ho častejšie zopakovať, večer ho preskúmať, vzbudiť si ľútosť a uložiť si pokánie). **4.** V okamihu pokúšania **a)** ihneď si pomysli na svoje predsavzatia, predstav si najpokornejšieho Krista a pros o jeho milosť; **b)** prvé podnety ihneď potláčaj; **c)** buď hluchý a nemý, nepočúvaj nadávky, atď. a neodpovedaj; **d)** ak treba pokarhať alebo potrestať, vyčkaj, až sa uspokojí tvoj duch.

Utorok po Druhej pôstnej nedeli

1. Najviac treba obdivovať Ježišovo mlčanie pred Pilátom, pretože k reči a obhajobe ho mala donútiť **a)** úloha učiteľa a vykupiteľa, ktorú prijal a vyžadovalo si to, aby jeho česť a verejná mienka bola nedotknutá; **b)** odpor a nenávisť voči veľmi podozrivým zločinom, z ktorých ho obviňovali; **c)** ohľad na žalujúce a vypočúvajúce osoby, úloha a autorita medzi ľuďom; **d)** vlastná nevinnosť a ľahkosť, ktorou sa mohol brániť, žalujúcich a protivníkov zahanbiť a ich ústa zatvoriť; **e)** očakávanie tvrdého a krajného rozsudku. **2.** Treba sa pozastaviť nad tvojou zhovorčivosťou, lebo často hovoríš a obhajuješ sa **a)** aj keď ti nikto neprotirečí; **b)** to, o čom hovoríš, sotva nie sú vždy hriechy, nedokonalosti, nedostatky, ktoré máš, ale pre zaslepenosť ich neuznávaš a nechceš vidieť; **c)** aj keď nie si vinný z toho, čo ti vytýkajú, ale predsa si hriešnikom z iných dôvodov a zaslúžili si oveľa väčšiu hanbu a aspoň pri poslednom súde ju môžeš očakávať; **d)** mlčaním sa môžeš cvičiť v mnohých čnostiach (v umŕtvovaní jazyka, v poníženosti, skromnosti, trpezlivosti, atď.) a získať nebeskú odmenu; jazykom často zhrešíš (klamstvom, hnevom, potupovaním, urázaním, škodením na cti, pohoršovaním) a získaš trest.

Streda po Druhej pôstnej nedeli

Výsmech z Ježiša vo vládnej budove. **1.** Uvažuj o znevažovaní **a)** akého sa dostalo Pánu Ježišovi, ktoré bolo naozaj pre veľké a samo v sebe (pokladali ho za hlúpeho a malomyselného); **b)** akej osobe ho adresovali (Boží Syn, večná Múdrost', učiteľ sveta); **c)** čo sa týka ľudí, ktorí sa takto o ňom vyjadrovali (vlastné stvorenia, bezbožníci a zvrhlíci, toľkokrát obdarovaní, ktorí existujú, žijú a konajú len vďaka Pánu Ježišovi); **d)** čo sa týka ľudí, pred ktorými sa to dialo (za prítomnosti kráľa, úradníkov, nepriateľov Krista). **2.** Z toho sa uč: **a)** nikým nepohrdaj, z nikoho sa nevysmievaj, nikoho nezneuctuj, lebo keby si takto robil, ukázal by si sa, že nemáš lásky, ale naopak, že si posadnutý pýchou, pohrdáš Kristom, vysmievaš sa z Kristových údov a bratov, nasleduješ jeho nepriateľov, priťahuješ na seba nevôľu Boha a trest; **b)** trpezlivo znášaj pohrdania a výsmechy, pretože nie sú veľké a sotva ich možno prirovnávať s potupami, ktoré sa dostali najnevinnejšiemu a najsvätejšiemu Pánu Ježišovi, keď si uvedomíš svoje hriechy; trpezlivým znášaním miluješ a nasleduješ Pána Ježiša, zbavuješ sa hriechov a nadobúdaš lásku Boha a odmenu.

Štvrtok po Druhej pôstnej nedeli

Barabáša uprednostňujú pred Ježišom. **1.** Uvažuj o potupe, akej sa dostalo Kristovi. **a)** Už porovnávanie ho s najväčším anjelom by bolo neznesiteľné bezprávie, väčšie, než by bolo porovnávanie vládcu so žobrákom alebo so psom – pretože Kristus nekonečne prevyšuje anjela, svoje stvorenie čo do podstaty, dokonalosti, vedomosti, sily, svätosti. **b)** O čo viacej sa mu dostáva bezprávia, keď sa ho prirovnáva s bezcenným a zločinným človekom, ktorým všetci opovrhujú a ho zavrhnú! **c)** Nielen ho porovnávajú s takýmto človekom, ale ho ešte pred Pánom Ježišom, Bohom nekonečnej velebnosti a svätosti, ktorý svojmu milovanému ľudu uštedril toľké dobrodenia, uprednostňujú! **2.** Dávaj pozor, lebo každým hriechom podobne potupuješ Krista. **a)** Pokušenie k tomu je akoby otázka, ktorá je namierená na hriešnika: Komu dávaš prednosť, Kristovi alebo Barabášovi? t. j. Kristovi, Bohu a Otcovi, Vykupiteľovi, najväčšiemu dobrodincovi, najkrajšiemu a najsvätejšiemu, ktorý vlastní večnú vôľu, zákon, lásku, blažené videnie, alebo tomuto človekovi, týmto nerestiam, peniazom? Ktorí nič pre teba neurobili, najmenej ťa obšťastnili, ale obrali ťa o krásu duše, pokoj, život a večnú blaženosť? Čiu vôľu poslúchaš, Božiu alebo diablovu? **b)** Človek, ktorý hreší, dáva prednosť biednemu stvoreniu, ošklivej mrzutosti pred najvyšším Dobrom, Stvoriteľom, Otcom, Vykupiteľom, opúšťa dobrodinca, pohŕda nim, zavrhuje ho, uskutočňuje vôľu diabla a rebelovaním a vierolomnosťou sa stavia proti poslušnosti voči Vykupiteľovi.

Piatok po Druhej pôstnej nedeli

Židia žiadajú Krista ukrižovať. **1.** Uvažuj nad tými, ktorí žiadajú **a)** najhoršiu nevďačnosť, keď privádzajú na najpotupnejšiu a najkrutejšiu smrť toho, ktorý ich tak nesmierne miloval, zázračne ich nasycoval, chorých liečil, všetkých vzdelával povolával do neba; **b)** ohavný a nerozumný zločin, keď zavrhujú pôvodcu života, prameň a more svätosti, kým krutého vraha uprednostňujú a prepúšťajú; **c)** najhroznejšie prekliatie, ktoré zasluhujú sebe i svojmu potomstvu, keď i napriek tomu, že boli vopred upozornení, vedome a dobrovoľne žiadajú usmrtenie na križi. **2.** Aj ty **a)** žiadaš kríž pre Pána Ježiša, kedykoľvek dobrovoľne túžiš po zle (pod hrozbou trestu za ťažký hriech, čo je nám zakázané). Lebo pre toto, po čom túžiš, Kristus bol ukrižovaný a keď to uskutočníš, potom, ako hovorí Apoštol, znova ukrižuješ Božieho Syna. **b)** Uvažuj nad pôvodom vášní (zárodky žiadostivosti, nestrážené zmysly, zlý duch), škody (zmätok v duši, škvrna hriechu, reatus paenae, nebezpečenstvo súhlasu konať ďalšie hriechy a súhlasu s večným zatratením), prostriedky proti nim (bdej, modli sa, žiadaj svoje telo ukrižovať, t. j. umŕtvuj ho).

Sobota po Druhej pôstnej nedeli

1. Bičovanie bolo **a)** veľmi bolestným trestom samo v sebe, tak na tele (často tí, čo boli zbičovaní, v priebehu tohto trestu zomreli alebo krátko po ňom), ako aj pre okolnosti. Uvažuj nad jemnou stavbou Kristovho tela; tí, čo bičovali, boli ľudia zúrivi, opilci, vybrali a podnecovali ich židia alebo sám diabol, aby uskutočnili takúto nehoráznosť a ukrutnosť; biče boli urobené z povrázkov, na konci ktorých boli železné hroty; množstvo prudkých úderov. **b)** na duši urážalo cudnosť (Kristus, nekonečne prevyšujúci čistotu panien, úplne vyzlečený, na ktorého sa dívajú mnohí nešľachetní ľudia a vysmievajú sa mu); **c)** urážka na cti v tom najvyššom stupni (to sa robilo iba otrokom a ľuďom najhoršej povesti za najhoršie zločiny).

2. Kristus toto bičovanie chcel pretrpieť, aby zadostučinil za hriechy nečistoty a poukázal na jej nebezpečenstvo, nakoľko **a)** telo sa stáva nástrojom hýrivosti, znesväcuje ho, znehodnocuje a kazí; **b)** nivočí svätú horlivosť, úplne ju odstraňuje, mení na nehanebnosť; **c)** znehodnocuje človeka, znižuje ho na úroveň zvieräťa, ba až pod úroveň zvieräťa, z Božieho obrazu a chrámu Ducha Svätého sa stáva chrámom „nečistého ducha“.

TRETIA PÔSTNA NEDEĽA

Ježiš trnám korunovaný. **1.** Čo trpel? **a)** na tele hrozná bolesť (hlava, ktorá je veľmi citlivá a na bolesti veľmi nebezpečné miesto, nakoľko veľké bolesti na hlave môžu priviesť človeka až do nepríčetnosti, - skrze veľké trnie, tvrdé a ostré, poskladané na spôsob koruny, vbíjali sa zovšadiaľ, - nielen poranili, ale rozvírovali bolesť otrasnými údermi); **b)** čo sa týka cti, bola to nevýslovná potupa (robili si z neho posmech, že je falošný kráľ, hlúpy, neznalý - keď padol na tvár - pľuli na neho); **c)** na duši bolesť najvyššieho stupňa (výsmech mučil viac, než telesné bolesti - a to ešte aj preto, že mu to robili tí, ktorých tak miloval - nikto ho ani nepotešoval ani neobraňoval). **2.** Prečo sa chcel dať trnám korunovať? **a)** Aby nám znova získal veniec nevinnosti a milosti, Božieho synovstva a nebeského kráľovstva, čo sme stratili hriechmi; **b)** Aby zadosťučinil za hriechy, ktoré sme spáchali hlavou (alebo ktoré sa jej pripisujú), napr. zlé myšlienky, pýcha, zaťatnosť; aby nás poučil, že nezískame veniec slávy ináč, iba trpezlivým a trvalým znášaním trňového venca; t. j. trpezlivo budeme znášať bolesti, výsmechy, potupy a taktiež budeme umŕtvovať naše neresti.

Slávnosť sv. Jozefa

Uvažuj o sv. Jozefovi: **1.** Jeho hodnosť, ktorú dostal a poslanie, ktorým bol poctený. Bol domnelým otcom a pravým pestúnom Božieho Syna, „strážca Pánovho domu“, ženích P. P. Márie, účastný na Božích tajomstvách. Či nie si aj ty poctený podobnou hodnosťou a funkciami? **2.** Svoju hodnosť ozdobil prekrásnymi čnosťami a vykonávaním svojho poslania, medzi ktorými vynikala čistota, poníženosť, poslušnosť, zbožnosť. Pozorne preskúmaj, či aj ty ozdobuješ svoju službu týmito čnosťami (alebo aj inými ďalšími)? **3.** Šťastie, ktorým oplýval. Každodenne sa rozprával s Ježišom a Máriou, díval sa a obdivoval čnosti obidvoch, tešil sa, že ich mohol oslavovať v rodine, mohol pracovať pre manželku a domnelého syna, a tiež aj trpieť. Či netešíš sa aj ty zo všetkého podobného, alebo sa aspoň tešiť môžeš? **4.** Moc, ktorú má v nebi, pre ktorú je ochrancom Cirkvi, zvlášť panien a zomierajúcich. Vzývaj ho často, pokorne, s plnou dôverou, aby si bol verný služobník Cirkvi, zachoval panenstvo, vzmähal sa vo vnútornom živote a potom na konci života nadobudol pokoj.

Pondelok po Tretej pôstnej nedeli

Niektoré výsmechy z Krista. **1.** Uvažuj ako zločineckí ľudia s posmechom Ježiša **a)** trním korunujú; **b)** odievajú do purpurového pláňa; **c)** dávajú mu do ruky trstinu ako žezlo; **d)** bijú ho päťami; **e)** pozdravujú padaním na kolená. (Zváž, aké hrozné, nadmerné a neznesiteľné sú tieto výsmechy už sami v sebe a ľuďom, ktorým to bolo známe.) **2.** Uvažuj, kto robí niečo podobného dodnes. **a)** Trním korunujú Ježiša tí, ktorí sa oddávajú nečistým myšlienkam (tieto myšlienky sa veľmi podobajú trňu, lebo tak ako trnie raní telo a v ňom vytvára otravu a hnis, udúšajú v záhrade dobré a užitočné stromy: tak hrišne myšlienky rania dušu, kazia ju, plnia ju zápachom a vykoreňujú cudnosť, čnosti a zásluhy. **b)** Obliekajú do zosmiešňujúceho pláňa, to sú tí, ktorí podľahli pýche, ďalej tí, ktorí sa obliekajú márnivo, pohoršujú iných a zvädzajú k roztopašnosti. **c)** Trstinu podávajú tí, ktorí z ľudského ohľadu a strachu sa nehanbia urážať Boha. **d)** Bijú po tvári tí, ktorí sa tvrdo správajú k blízkym, ktorí sú stvorení na Boží obraz a ku Kristovým údom. **e)** Pokrytecky kľakajú na kolená a pozdravujú ako kráľa tí, ktorí svätokrádežne pristupujú k sv. prijímaniu.

Utorok po Tretej pôstnej nedeli

Hľa človek! Vid' v ňom **1.** Lásku Boha: **a)** Otca, ktorý vydal jediného a najmilšieho Syna – aby toľko trpel a zažíval potupu – za biednych, tvrdohlavých a odbojných sluhov; **b)** Syna, ktorý prijal toľké utrpenie, úzkosti a potupy – aj keď predvídal, že sa mu neujde vďačnosti, ale že sa mu to bude vracañ páchaním nových hriechov. **2.** Hrôzu hriechu, **a)** ktorý veľmi deformuje a zmrzačuje dušu hriešnika, ako rany deformujú telo Spasiteľa (ako hniloba, ktorá vstupuje do vnútra, spôsobuje väčšiu ohavnosť, než vonku roztrasené blato); **b)** toto sa mohlo odstrániť len toľkými Kristovými utrpeniami. **3.** Krásu čnosti, predovšetkým **a)** poslušnosti so všetkými ťažkosťami, ktoré k nej pridružil Otec a Pán Ježiš to prijal bez reptania, váhania a vzpierania sa; **b)** pokory a trpezlivosti, nakoľko sa nehneval a nechcel sa pomstiť za nevýslovné bezprávie, ale zniesol mlčky a ochotne; **c)** poníženosti, nakoľko nepokladal biedneho za zločinca; **d)** lásky, nakoľko vôbec nemyslel na seba a miloval aj najmenších protivníkov, zniesol všetko a obetoval to Otcovi za ich spásu.

Streda po Tretej pôstnej nedeli

1. Uvažuj: **a)** o Pilátovom hriechu, ktorý mal oslobodiť a zachrániť Ježiša a on ho odsúdil, nezabránil hriechu vojakov, dovolil, aby sa z neho vysmievali a potupovali ho; nezabránil krutosti židov, ktorých mal odstrašiť, zabrániť a potlačiť. **b)** Pripomeň si príčiny: nedostatok viery – na Ježiša sa díval iba ľudskými očami; zanedbal upozornenie, ktoré mu povedal Pán Ježiš a Pilátova manželka; nestálosť a slabosť v dobrých predsavzatiach, sebaláska, ľudské ohľady, svetský strach.

2. Uvedom si, že **a)** niekedy sa dopúšťajú podobných hriechov aj kňazi, keď sa nestarajú o zverené duše, keď zle zaobchádzajú silnejší s nevinnými a zmýšľajú o nich zle a kňazi ich neobhajujú, nezabraňujú hriechy podriadených, keď nebránia zneužívaniu a pohoršeniam, podľahnú nespravodlivým požiadavkám, nezastávajú sa práva Cirkvi. **b)** Podobne u nich ako u Piláta zohrávajú úlohu tieto príčiny: nemajú živú a účinnú vieru; neuvažujú nad pravou a skutočnou hodnotou večných a časných vecí; zabudli na posledné veci; zanedbávajú predpisy Cirkvi, napomenutia predstavených a zbožných spolubratov; nenasledujú predsavzatia zo seminára; očakávajú chválu od ľudí a uznanie; dychtia po veľkých príjmoch a poctách; boja sa znepáčiť občianskej moci.

Štvrtok po Tretej pôstnej nedeli

1. Pilátovi, ktorý si umýva ruky, sa podobajú kňazi, ktorí nechcú uznať svoje hriechy a zanedbávania dobrého. Naopak, zakrývajú ich, ospravedlňujú a zvaľujú vinu na iných. Takýto spôsob konania vychádza **a)** zo zavinenej nevedomosti, lebo sú málo vzdelaní ohľadom svojho úradu a povinností, pohrdajú ďalším teologickým vzdelávaním, ani často ani dobre nemeditujú, zanedbávajú spytovanie svedomia, alebo ho vykonávajú len povrčne, nevykonávajú sebaskúmanie a poznávanie; **b)** ďalej takýto spôsob konania spôsobuje pýcha, lebo vidia smietku v očiach iných, ale nevidia brvno vo svojich očiach, iných zavrhujú a pohrdajú ich radami, mrzuto reagujú a zle prijímajú bratské napomenutia, radi nakloňujú uši podlizovačným rečiam; **c)** odopierajú bojovať proti nezriadenej žiadostivosti; nechcú uznať svoje hriechy, aby sa ich nemusel vzdať. **3.** Takíto kňazi trpia veľkú škodu a veľmi sa vystavujú nebezpečenstvu: **a)** zatvárajú cestu pred osvieteniami, vnuknutiami a milosťami; **b)** na duši sa ponárajú zo dňa na deň do zaslepenosti a tmy a tiež aj ohľadom spásy; **c)** nevšímajú si hriechy, zatvrdzujú v nich sami seba a upadávajú postupne a pomaly do viacerých a väčších hriechov; **d)** neplnia svoje povinnosti, prehrešujú sa proti láske k blížnemu, spôsobujú duším veľkú škodu a pohoršenie; **e)** treba sa obávať, že sa vyznávajú z hriechov bez úprimnej a pravej ľútosti, a tak nedosiahnu odpustenie hriechov.

Piatok po Tretej pôstnej nedeli

Kristus nesie kríž. **1.** Uvažuj: **a)** ako Kristus ochotne berie na plecia kríž, i keď je najnevinnejší, najsvätejší, nespáchal žiaden hriech a nezaslúžil žiaden trest. Tento kríž je hrozný a ťažký. Pán Ježiš ho berie i napriek tomu, že je slabý, vysilený, hladný a smädný, presiaknutý bolesťami a pokrytý ranami; **b)** nesie ho trpezlivo a bez reptania, ochotne a bez oddiaľovania, robí to rád pre oslavu Boha a jeho vôľu a pre naše vykúpenie. **2.** Tak aj ty, **a)** ktorý si najmenej nevinný, ktorý si spáchal tak veľké a neospravedlniteľné hriechy a zaslúžil si vrcholné tresty; ktorému sú po ruke tak veľké prostriedky milosti, z ktorých môžeš čerpať posilu a útechu; ktorému sa kladie kríž omnoho menší a ľahší než sú jeho zásluhy; **b)** prijmi ho a nes ho ako tvoj Spasiteľ, trpezlivo a bez reptania; ochotne bez vonkajšieho i vnútorného odporu; rád, lebo takto osláviš Boha, nasleduješ Krista a potešíš ho, budeš osožný blížnemu, získaš spásu a prehojnú odmenu.

Slávnosť Zvestovania Pána

V tajomstve zvestovania Pána: **1.** Uvažuj o Bohu **a)** Otcovi, ktorý v nekonečnej láske dal do lona Panny Márie svojho Syna a tebe do tvojich rúk (kto – koho – komu - na aký cieľ?); **b)** o Synovi, ktorý sa znížil podivuhodnou poníženosťou do lona Panny Márie, prijal ľudskú prirodzenosť, utajil svoje božstvo, akoby vyprázdnil seba samého; vložil to do tvojho srdca, preukazoval sa ako nepatrná vec, ukryl svoje božstvo i človečenstvo, prebývajúc v tak nečistom srdci; **c)** o Duchu Svätom, ktorý vytvoril nevýslovnou mocou a skrze súhrn zázrakov z tela Panny Márie Kristovo telo a tvorí ho v prepodstatnení. **2.** Panne Márii **a)** hodnosť: Božiemu Synovi dala ľudský život, poskytla materskú starostlivosť, stala sa dobrodinkou ľudského pokolenia – či nemáš aj ty takúto hodnosť vo vzťahu k sviatostnému Kristovi? **b)** k takejto hodnosti primeraná svätosť, t. j. čistota od každého aj najľahšieho hriechu, plnosť milosti, všetky čnosti v najvyššom stupni – ako sa líšiš od toho ty! **3.** Anjelovi, ktorý: **a)** s úctou; **b)** s poníženosťou; **c)** so zbožnosťou pozdravuje Máriu – a ako ju pozdravuješ ty?

Sobota po Tretej pôstnej nedeli

Tak ako Šimon Cyrenejský spočiatku nechcel niesť kríž Spasiteľa, tak mnohí kňazi **1.** Odporujú krížu **a)** povinnosti, ktoré sú im priťažké, vyžadujú námahu, ktoré môžu vyžadovať nejakú stratu alebo nepríjemnosti, pohanenie ľuďmi. Preto sa od nich vzdiaľujú, odbavujú ich zle alebo mrzuto, alebo vynechávajú úplne. **b)** odporujú umŕtvovaniu, ktorým by mali potláčať náruživosti a zlé náklonnosti; **c)** nechcú trpezlivo prijať bolesti, choroby, atď. a ich znášať. **2.** Prečo odporujú? **a)** Nevedia a neuvedomujú si, že keď niekto obetuje kríž, ktorý nosí, nasleduje Krista, pomáha mu niesť kríž, potešuje ho a je to na veľký úžitok Cirkvi a zvereným dušiam; **b)** viac-menej podliehajú lenivosti; **c)** oddávajú sa sebaláske a pohodliu. **3.** Aké vznikajú škody: **a)** Strácajú najlepšiu príležitosť nasledovať Krista, potešovať ho, vydať mu svedectvo o svojej láske, získať veľkú odmenu a veľké požehnanie pre seba i pre svojich; **b)** neplnia povinnosti, zanedbávajú sväté služby, nepomáhajú dušiam, ba naopak, zapríčiňujú škodu; **c)** upadajú do mnohých hriechov (kiežby sa nedostali do večného zatratenia).

ŠTVRTÁ PÔSTNA NEDEĽA

Kristus na krížovej ceste sa stretáva s plačúcimi ženami. **1.** Uvažuj: **a)** o Kristovi, ktorý aj keď na tele je ubitý bolesťami, úplne vysilený, blízko smrti, nemyslí na seba, ale cíti s bolesťami iných, venuje sa svojmu poslaniu, stará sa o spásu iných. **b)** Ty, čo keď len trocha ochorieš alebo si unavený, úzkostlivo strážiš svoje telo, myslíš na svoje nepríjemnosti a úzkosti, nekonáš svoje povinnosti, zanedbávaš to, čo by si mohol alebo mal konať pre spásu iných. **2.** Uvažuj: **a)** nad ženami, ktoré smútia, plačú, bedákajú nad Kristovými bolesťami. **b)** Hanbi sa, že ty, ktorý lepšie poznáš svojho Spasiteľa, si k nemu omnoho bližšie a môžeš robiť oveľa väčšie veci, uvažuješ nad jeho utrpením tak zriedka a povrchno, nadchýna ťa tak málo, že sotva vyroníš nad ním jednu slzu. **3.** Uvažuj: **a)** nad slovami, ktoré povedal Kristus pri tejto príležitosti a na ich základe plač nad samým sebou, lebo si príčinou Kristovho utrpenia; **b)** si suchý strom (nemáš životnú miazgu, t. j. milosti, úsilie po dokonalosti a apoštolskej horlivosti); **c)** sotva si teraz vyňatý z večného zatratenia.

Pondelok po Štvrtej pôstnej nedeli

Ježišovi dávajú piť víno so žľcou. **1.** Uvažuj: **a)** o zlobe Kristových nepriateľov. Ešte posledné občerstvenie, tesne pred smrťou, mu nedoprajú. Nápoj znehodnocujú, aby sa nedal piť a robia ho odporným; **b)** podobne si počínajú tí, ktorých ináč dobré skutky, mohli by potešiť Pána Ježiša ako víno, ale kazia ho žľcou zlých úmyslov, aby aj takýmto spôsobom opovrhli Spasiteľom. **2.** Kristus okúsil tento odporný nápoj, **a)** aby preukázal a dokázal poslušnosť, poníženosť, vľúdnosť; **b)** aby touto trýznou svojich svätých úst dal vynáhradu za hriechy obžerstva, totiž nemiernosti a pažravosti v jedení a pití, najmä opilstva; **c)** aby nás poučil, že aj najťažší kalich utrpenia máme radi prijať a vypiť trpezlivo. **3.** Okúsil, ale nepokračoval ďalej, **a)** lebo nechcel sa omámiť, zbaviť citu, ale zakúsiť všetky svoje bolesti – ty chceš zažiť čo najúplnejšie všetky svoje príjemnosti a rozkoše, ale obmedziť neprijemnosti, **b)** bolesti a osteň, ktorým pichajú, odobrať, aby dokázal, že kalich, ktorý poskytuje svet, je vždy zmiešaný so žľcou; **c)** aby poučil, že svetské občerstvenia treba používať veľmi opatrne, len akoby na jedno okúsenie ústami a s veľkou opatrnosťou a bezpečnosťou, nikdy nepiť plnými ústami.

Utorok po Štvrtnej pôstnej nedeli

1. Uvažuj nad bolesťami, ktoré vytrpel Kristus pri ukrižovaní. **a)** Veľmi bolestné vyzlečenie zo šiat, lebo rany, na ktorých boli prilepené šaty, znova sa otvorili, krvácali a obnovili sa všetky bolesti v jednom okamihu; taktiež zasiahla Pána Ježiša mimoriadne veľká hanblivosť. (Tieto bolesti Spasiteľa a rany tvojej duše obnovuješ skrze ďalšie upadnutia do spáchaných a odpustených hriechov, čo sa ti stáva často.) **b)** Vystretie na kríž spôsobovalo, že údy na spojeniach sa odťahovali a skoro sa až pretrhávali. **c)** Pribitie klincami, ktoré prerazili a rozdvojili na rukách a nohách kožu, mäso, svaly, kosti, to všetko spôsobovalo mimoriadnu bolesť. **2.** Uvedom si, že aj ty sa máš ukrižovať skrze pravú ľútosť. Táto, aby sa podobala klincu, má **a)** preniknúť tvoju dušu (pamäť, rozum, vôľu); **b)** má byť pravá a má ti spôsobiť veľkú bolesť; **c)** máš sa dať pribiť na Kristov kríž, a to tým, že sa s ním spojíš úprimnou láskou a máš pevné predsavzatie, že, nakoľko je to možné, sa neodlúčiš od neho skrze hriech, posilnený milosťou, že vytrváš v službe Bohu a budeš sa usilovať o dokonalosť.

Streda po Štvrtej pôstnej nedeli

Kristus visí na kríži: **1.** Aby najviditeľnejšie zmieril medzi nebom a zemou (naše lakomstvo skrže krajnú chudobu, žiadostivosť skrže najkrutejšie bolesti, pýchu skrže najhlbšiu poníženosť, neposlušnosť skrže najdokonalejšiu poslušnosť, hnev skrže vrcholnú trpezlivosť a najúplnejšie odovzdanie sa do vôle Otca); **2.** Aby rozťahnutými rukami pritiahol všetkých k sebe (ak si uvedomíme, čo všetko zniesol pre nás z najčistejšej, najláskavejšej a bezhraničnej lásky, jeho námahy a bolesti, tak približujme sa k nemu vierou a nádejou, utiekajme sa k nemu s dôverou, primykajme sa k nemu s vďačnosťou, pridružujme sa mu láskou a utrpením, pripodobňujme a čo najužšie spájajme) **3.** Aby sme aj my pohrdli pozemskými vecami, pozdvihli sa k nebu (skrže časté uvažovanie o ukrižovanom Kristovi meditáciou a nasledovaním; skrže pohrdnutie bohatstva, pôct, rozkoši; skrže túžbu po nebeských dobrách; skrže úmysel, ktorý je priamo namierený na jeho oslavu, záľubu a nasledovanie; skrže taký spôsob života, ktorý má byť „zaoberanie sa nebom“.

Štvrtok po Štvrtej pôstnej nedeli

Uvažuj nad nápisom na kríži: **1.** Ježiš = Vykupiteľ, Spasiteľ; zomrel, **a)** aby ťa vykúpil od hriechov, od otroctva zlým duchom a večného zatratenia; **b)** a zabezpečil ti spásu, t. j. milosť, Božie synovstvo a priateľstvo, ochranu, požehnanie a nespočetné dobrá; potom slávu a večnú blaženosť. **2.** Nazaretský, čo sa prekladá **a)** = svätý, Bohu zasvätený, oddaný; chce zomrieť, aby celého seba a svoj život venoval a obetoval Bohu skrze najdokonalejšiu poslušnosť – hľa, prostriedok, skrze ktorý môžeš privolať a pritiahnuť nebeské požehnanie na seba a na svoju pastoráciu: seba samého a svoju činnosť zasväť Bohu a nič iného si neželaj a nenasleduj, iba jeho vôľu; **b)** kvet; smrťou na kríži ukázal najkrajšie a najvzácnejšie kvety čnosti a predložil ich nám, aby sme ich nasledovali (o každej uvažuj a nasleduj); smrťou vypil až do samého dna kalich potupy. **3.** Kráľ. Viď trón tohto kráľa – kríž, koruna – trnie, purpur – vlastná krv. **4.** Židov = vyvoleného národa. Potom teda budeš patriť medzi vyvolených, ak Krista uznáš za kráľa skrze úctu, poslušnosť a čo najvernejšiu službu.

Piatok po Štvrtnej pôstnej nedeli

1. Uvažuj nad Kristom, ktorý je úplne vyzlečený zo šiat a visí na kríži, **a)** aby sme sa hanbili za svoju nahotu (nevlastnenie milosti, čnosti, zásluh), prikryl nás svadobným rúchom (tu milosťou – tam slávou), ktorú nám zaslúžil; **b)** aby smrťou v krajnej chudobe a nahote zadosťučinil za naše lakomstvo a pýchu v obliekaní a naučil nás hodnote chudoby a láske k nej. **2.** Uvedomuj si, čo ti pripomína posvätné rúcho, ktorým sa zaodievaš pri svätej omši: **a)** máš si pripomenúť Pánovo umučenie, ktoré sa pripamätáva eucharistickou obetou, sprítomňuje a mysticky obnovuje; humerál ti pripomína šatku, ktorou zakryli Kristovu tvár; alba šaty zosmiešnenia, cingulum povraz na bičovanie, štola pripomína slučku na odvedenie a ornát kríž. **b)** treba ti obliecť Krista a jeho čnosti, ktoré ukázal obetovaním na kríži. Osobitne humerál nech ti pripomína krotenie očí a rečí, alba čistotu, cingulum umŕtvovanie, štola pokánie a poslušnosť, ornát lásku. **c)** máš sa vyzliecť zo svetáckych myšlienok, náklonností a túžob, a obliecť si Krista, jeho úmysel, myslenie a čnosti.

Sobota po Štvrtnej pôstnej nedeli

Tí, ktorí sa prechádzajú okolo Krista, **1.** sa mu rúhajú: „nech zostúpi z kríža“, atď. Uvažuj, **a)** z akej zloby pochádza toto rúhanie, aké je kruté, keď v čase tak veľkého utrpenia a smútku až na smrť, vykrikujú posmešné výroky a prejavujú radosť z utrpenia iného. Pochádza to zo zlého srdca a nedostatku lásky. Urážajú Boha, škodia blížnemu a zarmucujú ho, čo môže mať tie najhoršie dôsledky; **b)** uvažuj ako Pán Ježiš znáša toto rúhanie (pokojnou myšliou, bez hnevu a bez túžby po pomste, plný lásky, čo najdokonalejšie oddaný do Božej vôle) – uč sa aj ty podobne znášať výsmechy iných. **2.** Uvažuj, **a)** Kristus nechcel zostúpiť z kríža, chcel byť poslušný Otcovi až do konca a zadostučiniť za našu nestálosť (v dobrých predsavzatiach, v plnení povinností, v začatých námahách a prácach), a tak úplne splniť pre nás začaté dielo. **b)** Ani ty nechci zostúpiť z kríža, t.j. neodopieraj miesto alebo neopúšťaj miesto alebo službu, ktoré ti bolo zverené a s tým spojené práce. Ďalej, začaté skutky na oslavu Boha, pretože sú ti nepríjemné a ťažké, neukonč ich, ale pokračuj v ich vykonávaní skrze poslušnosť, lásku, vytrvalosť a získaš odmenu, ktorá je prisľúbená tým, ktorí vytrvajú až do konca.

PIATA PÔSTNA NEDEĽA

Kristus sa modlí za tých, ktorí ho ukrižujú: **1.** Uvažuj ako **a)** Kristus, Boh nekonečnej velebnosti – najnevinnejší a najsvätejší – ktorý nikdy nikomu neuškodil – a neurazil, **b)** nepriateľom, ktorí z čistej zloby „za dobre sa odplatili zlom“, lebo ho „obdarovali“ najväčšou potupou – najtvrdším utrpením – jednoducho zbavili života, **c)** nie len nepomýšľal na pomstu – ale odpustil – čiže sprostredkoval im dobrodenia, modlitbou prosil pre nich o milosť, odporúčal ich Otcovi a obetoval sa za ich spásu. **2.** Preto **a)** ty, ktorý si biedny a hriešny človek – urážal si tak často iných – zaslúžil si všetku potupu a tresty, **b)** na svojich nepriateľov, ktorí možno nie sú takí, ale pre svoju pýchu ich pokladáš za takých, ktorí ti ublížili možno nie úmyselne a zo zloby; **c)** nehnevaj sa, neponosuj sa, neodplácaj sa zlom za zlo, ale trpezlivo znášaj krivdu, láskavo sa s nimi zhováraj, modli sa za nich a usiluj sa ich získať spomienkou pri sv. omšiach a dobrodeniami.

Pondelok po Piatej pôstnej nedeli

1. Bezbožný lotor **a)** prijal také množstvo milosti – pohrdol a odvdáčil sa rúhaním; **b)** tak bol blízko pri Pánovi – a odvrátil sa; **c)** spolu s Ježišom trpel na kríži – a tak hrozne skončil. **2.** Tak aj ty, kňaz, nemusíš byť zachránený od zatratenia, ba môžeš sa stať veľkým zboreniskom a zaslúžiť si krutý trest, **a)** ak pohrdneš prehojnými milosťami, ak nebudeš za ne povďačný, ak si ich nebudeš vážiť, ak ich budeš zanedbávať, zatvárať svoje srdce pred nimi, zanedbávať napomenutia svedomia alebo ich potláčať, jednoducho zneužiješ milosti na páchanie mnohých a väčších hriechov; **b)** ak nie si rodinne spojený s Kristom myšľou s srdcom skrze pravú lásku, skrze častú modlitbu a úkony zbožnosti, skrze podriadenosť vôle, ale si sa vzdialil od neho skrze hriechy a svätokrádežami si zmenil túto rodinnosť na nepriateľstvo; **c)** ak námahy a práce, ktoré si prijal v tvojej úlohe, neznášaš trpezlivo, prípadne nevykonávaš v stave milosti, pre Kristovu oslavu a spásu duší, v duchu poníženosti, poslušnosti, svätej trpezlivosti, ale ich zväčšuješ skrze hriechy a nerozumnosť, znášaš netrzeplivo a hnevlivo, myslíš len na svoju slávu, zisk a pohodlie.

Utorok po Piatej pôstnej nedeli

Uvažuj o kajúcom lotrovi, ktorý **a)** bol poškvrnený mnohými hriechmi, upadol do priepasti zločinnosti, čím sa aj trochu rúhal Ježišovi, **b)** predsa zaslúžil si úplné odpustenie svojich zločinov, Kristovu lásku a spoločenstvo s ním, príslub nebeského raja, **c)** pretože spoznal Božie navštívenie a využil ho, lebo neoddiaľoval pokánie – poctil Krista vierou a dôverou – odsúdil pravou ľútosťou svoje hriechy a vyznal sa z nich – znášal potupu kríža a bolesti v duchu pokánia – pokúšal sa s veľkou horlivosťou druhého lotra priviesť ku Kristovi. **2.** Podobne aj ty, **a)** aj keď si spáchal ťažké a mnohé hriechy, možno svätokrádeže a rúhanie sa voči Kristovi, zanedbal si starosť o duše a dal si im pohoršenie, **b)** predsa môžeš získať znova úplné odpustenie, lásku Ježiša Krista, ochranu a priateľstvo, a taktiež môžeš získať príslub nebeskej odmeny. **c)** Stane sa to vtedy, ak spoznáš Božie navštívenie, nebudeš odkladať jeho požiadavky, vrátiš sa k Ježišovi plný viery a dôvery, vyznáš sa zo svojich hriechov s veľkou ľútosťou a úprimnosťou, trpezlivo budeš znášať s Ježišom a pre Ježiša svoj kríž (choroby, škody, prenasledovanie, výsmechy) a zahladzovať svoje hriechy a pohoršenia skrze skutky pokánia a apoštolskú horlivosť.

Streda po Piatej pôstnej nedeli

Kristus dal Jánovi a v Jánovi nám svoju matku za našu Matku. Uvažuj: **1.** Kto dal? Ježiš, Boh a Vykupiteľ, ktorý nás tak veľmi miloval, že neskôr všetko ďalšie, teda telo a krv obetoval za nás a svoju matku, jediné čo mu ostalo, neváhal dať nám. **2.** Čo dal? Máriu, vlastnú matku, najvznešenejšej hodnoty, čnosťami najsvätejšou a najkrajšou, slávou najpoprednejšou, ktorá prevyšuje všetky stvorenia; nie len za pomocnicu a ochrankyňu, ale za Matku. **3.** Komu dal? Všetkým kresťanom, predovšetkým nám kňazom; Ján bol totiž kňaz a my kňazi sme jej bližší a podobní hodnosťou a funkciami, jej srdcu najmilší, lebo do našich rúk je zverené skutočné a tajomné telo jej Syna. **4.** Kedy dal? V najvážnejšom okamihu všetkých čias a dejín ľudstva, uprostred najväčších bolestí, blízko smrti. **5.** Prečo dal? Chcel byť našim bratom; chcel dokázať veľkosť svojej starostlivosti o nás; napomenúť, aby sme boli hodní synovia takejto Matky, podobní Jánovi v čistote, láske a vernej službe Márii.

Štvrtok po Piatej pôstnej nedeli

Otec opúšťa Ježiša. Uvažuj, **1.** aké to bolo pre Krista utrpenie. **a)** Oveľa väčšie, než akákoľvek telesná bolesť, lebo pre bolesť opustenia upadal v noci až do zúfalstva. **b)** Svätí, ktorí skúsili čosi podobného, svedčia, že je to čosi skoro neznesiteľného. **c)** V najsvätejšom a nekonečne milujúcom Božom Synovi, bola to neporovnateľne väčšia bolesť, ktorý sa obťažil všetkými hriechmi a ukázal sa pred Otcom ako predmet potupenia a cítil sa, že ho opustil. **2.** Prečo chcel byť opustený? **a)** Aby vypil celý kalich utrpenia (všetky bolesti tela – bez akejkoľvek útechy od Boha a od ľudí). **b)** Aby zadosťučinil za hriechy, ktorými sme opustili Boha a zaslúžili sme si, aby nás opustil Boh naveky (čo sa stáva skrze každý ťažký hriech, predovšetkým skrze hriechy proti viere, skrze zúfalstvo, skrze úmyselný odpor a odvrátenie sa od Boha, úplné zanedbávanie modlitby, svätokrádeže). **c)** Aby nás potešil, keď budeme trpieť duševnými bolesťami a keď budeme mať pocit, že nás opustil Boh. **d)** aby sme sa učili žiadať útechu nie za každú cenu, ale podľa Božieho dobrozdania a aj bez nej dokázali prílnúť ku svojmu krížu.

Piatok po Piatej pôstnej nedeli

Ježiš cítil smäd **1.** v doslovnom zmysle. Uvažuj nad **a)** pôvodom tohto smädu (úplne bol vyčerpaný pre bolesti ukrižovania, bol bez akéhokoľvek pokrmu a nápoja, nesenie kríža, vyliatie krvi) **b)** nad bolesťami ukrižovania (tento smäd doliehal naňho tak nepriaznivo, že mu horúčka spaľovala jazyk, ústa a vnútornosti), **c)** nad cieľom smädu (chcel ho vytrpieť, aby zadostučinil za hriechy obžerstva a opilstva, aby nás naučil odporovať týmto hriechom a vyhýbať sa im, a aby sme sa usilovali nadobudnúť svätú striednosť). **2.** V mystickom zmysle. **a)** Veľmi si žiadal, aby oslava Boha, ktorá bola pokazená skrze hriechy, sa prinavrátila, aby uznávali ju všetci, aby sa klaňalo Bohu a plnilo jeho vôľu; aby zabezpečil všetkým dušiam odpustenie hriechov, v hojnej miere potrebné milosti, aby sa vzťahovali v priateľstve s Bohom a jeho službe všetky duše a tak boli spasené. **b)** Ty si naproti tomu koľkokrát indiferentný vo vzdávaní a zveľaďovaní oslavy Boha, pomalý v začatých činnostiach a v znášaní utrpení pre nebo, nehybný a lenivý v práci za svoju spásu a dokonalosť.

Sobota po Piatej pôstnej nedeli

Je dokonané! **1.** Urobilo sa to, **a)** čo nariadil Otec: všetko dopodrobna, nič sa nevynechalo v stanovenom čase, nič oneskorene alebo odložené – najdokonalejšie, bez toho, aby sa v niečom vyhovel svojej vôli, svojmu úžitku, svojmu pohodliu. **b)** Konáš aj ty tak, čo Boh (alebo sám, alebo skrze predstavených) ti nariaďuje, totiž zachovávaš Božie prikázania a vyhýbaš sa hriechom, ktoré on tak zakazuje a vyhýbaš sa ich príležitostiam a nebezpečenstvám?; plníš prikázania Cirkvi?; počúvaš nariadenia biskupa?; plníš povinnosti a úlohy, ktoré sú ti zverené? **2.** Je vyčerpaný **a)** kalich utrpenia: čo ešte mohol viacej trpieť na tele, na cti a duši? – všetko znášal trpezlivo, pohotovo a rád. **b)** čo si vytrpel doteraz pre Krista a ako? Či si prijal pohotovo a slobodne utrpenia pre Krista? Neodkláňal si sa od príležitosti trpieť? Koľkokrát si upadol do netrpezlivosti, mrzutosti, hnevu a pokušeniú? **3.** Dielo vykúpenia je dokonalé: **a)** použil všetky prostriedky na spásu duší. Nešetril slovami, námahou, zdravím, životom. **b)** Ty ako si užíval a užívaš prostriedky, ktoré sú ti dané na spásu tvojej duše a duší, ktoré sú ti zverené? Totiž Božie slovo v katechéze, kázniach, vysluhovaní sviatostí, pri napomenutiach a upozorneniach, návšteve chorých, pri zadostučňovaní za podriadených modlitbami, sv. omšami?

KVETNÁ NEDEĽA

Ježiš porúča dušu Otcovi. **1. Kto?** **a)** Ježiš, ktorý je všemohúci, nehriešny, istý v požívaní blaženosti, nepotrebuje žiadnu pomoc, nemusí sa báť žiadneho nebezpečenstva, po každej stránke má istotu. **b)** Omnoho viacej máš ty každodenne odporúčať svoju dušu Bohu, lebo si človek slabý, obkolesený mnohými pokušeniami, vždy napádaný nepriateľmi, náchylný na hriech, vystavený nebezpečenstvu večného zatratenia. **2. Čo?** **a)** Odporúčať dušu, nie majetky, ktoré žiadne nemal, nie telo, ktoré bolo preniknuté bolesťami a blízko smrti. **b)** Tak aj ty sa máš horlivejšie a častejšie modliť za dušu, za jej potreby, za odstránenie nebezpečenstiev, za zdravie duše a usilovnejšie pracovať za jej pokrok, než za telo a jeho zdravie, za pozemské majetky (čo sa týka teba alebo tvojich zverencov). **3. Komu?** **a)** Večnému Otcovi. **b)** Tak aj ty odporúčaj svoju dušu a zverenú ti dušu nie ľudskej múdrosti, osobnému nadaniu, telesnému chytráctvu a čisto prirodzeným prostriedkom, ktoré sa protivia kresťanskej statočnosti, ale dôveruj večnému Otcovi. Nasleduj Božie prikázania, ducha a napomínania Cirkvi, používaj prostriedky, ktoré dal Boh, dôveruj v Boha a nie v ľudí, vyprosuj stále Božiu pomoc.

Pondelok Svätého týždňa

Ježiš vydýchol. **1.** „zvolal mocným hlasom“, **a)** aby dokázal, že ako Boh, nie je donútený, nie je to zo slabosti, ale ochotne a slobodne, z čistej lásky odovzdáva dušu a život a podstupuje smrť; **b)** aby nás prebudil zo sna hriechov a vlačnosti; **c)** aby v nás vzbudil strach pred hriechom (ktorého ovocie a trest okúsil sám v sebe a nám to predložil pred oči) a súdom; aby všetkých privolal k sebe, ako k jedinej a najbezpečnejšej ochrane a útočišťu. **2.** „naklonil hlavu“. Naklonil teda hlavu, **a)** aby dokázal, aká je veľká váha a bremeno našich hriechov, ktorými bol zaťažovaný; **b)** akoby od Otca prosil požehnanie a povolenie opustiť zem a vrátiť sa do neba; **c)** aby sa rozlúčil s matkou a ostatnými priateľmi, ktorí stáli pod krížom; **d)** na znak poslušnosti (ktorú prejavil zomierajúci, zavŕšil a odporučil nám ju), poníženosti (lebo chcel, aby opovrhli ním všetci, započítali ho medzi zločincov, zomrel najpotupnejšou smrťou), lásky (ktorou odpustil všetkým, všetkých chcel pritiahnuť k sebe a za všetkých dal svoj život). Toto všetko aplikuj na seba teraz i na hodinu smrti a daj si predsavzatie, že budeš v tom ho nasledovať.

Utorok Svätého týždňa

1. Uvažuj a) ako pri Ježišovej smrti sa triasli aj neživé stvorenia a svedčili o odpore a bolesti. b) aká to hanba, keď ty, ktorý uvažuješ nad touto smrťou, ostávaš nehybný, indiferentný, studený a roníš slzy, keď čítaš historiky, ktoré sú vymyslené, keď vidíš nerozumové stvorenie sa nachádzať v nejakých ťažkostiach, ak vidíš priateľa alebo blízkeho, tebe milého človeka, ako sa zmieta na lôžku v bolestiach, atď. Či netrpel Kristus nekonečne hroznejšie bolesti, ktorý pre teba má byť neporovnateľne milší, a to všetko trpí za teba, skrze teba a pre teba? **2.** Uvažuj nad jednotlivosťami: a) Ako sa hýbala zem, tak nech sa zachveje tvoje pozemské zmýšľanie a odvráti sa od pozemských náklonností a žiadostivostí. b) Ako pukali skaly, tak nech tvoje srdce, niekedy tvrdé ako kameň, sa rozbije opravdivou ľútosťou. c) Ako sa otvárali hroby, tak nech sa otvorí tvoje srdce, hrob mŕtvych skutkov, totiž hriechov, skrze otvorené a úprimné vyznanie. d) Ako sa roztrhla chrámová opona, ktorá zakrývala svätyňu, tak nech sa roztrhne opona, ktorá zatieňuje tvoj rozum a tvoje srdce, aby si videl a nasledoval Kristove čnosti, ktorý zomiera za teba – a nech sa pretrhne plachta, ktorá oddeľovala ťa od Boha.

Streda Svätého týždňa

Prebodnutie Ježišovho srdca: 1. Aby sa dokázalo, že je skutočne mŕtvy – ak prebodneš svoje srdce úprimnou ľútosťou, aj ty budeš mŕtvy hriechu. 2. Aby vyliat za nás poslednú kvapku krvi a tak vzbudil v našom srdci povinnosť reagovať na túto lásku svojou láskou (pozri, ako bohatý a dobrotivý Ježiš, ktorý vydal všetko za teba, pre teba a kvôli tebe – aký si skromný a tvrdý proti nemu, keď často nechceš obetovať ani malú žiadostivosť alebo malé oslávenie alebo pohodlie. Nechceš sa podujat ani na malú prácu a bolesť). 3. Aby si mal prístup k Božskému srdcu, aby si ho mal otvorené a mal v ňom najbezpečnejšie útočisko, najčistejšie zrkadlo a príklad čnosti, bohatý prameň milostí – a ty, aby si často a verne prijímal azyl a utiekal sa, kde sa skryješ a budeš zotrvať, t.j. o tomto zrkadle rozjímať a nasledovať. Čerpáš z tohto prameňa dychtivo a často, predovšetkým pri slávení sv. omše a návšteve Najsvätejšej sviatosti? 4. Z boku druhého spiaceho Adama sa sformovala nová Eva, Cirkev. Hľa, tu sa nachádzajú prostriedky, ktorými môžeš obnovovať Cirkev (farnosť, ktorá ti je zverená).

Zelený štvrtok, Pamiatka Pánovej večere

Kristovo pochovávanie. 1. Kristovo telo bolo pochované a) zavnuté do čistého plátna; b) do nového hrobu; c) v záhrade; d) použili sa mnohé oleje a masti; e) hrob bol vytesaný do kameňa; f) hrob bol zatvorený veľkým kameňom; g) hrob strážili vojaci. 2. Urob, aby tvoje srdce, do ktorého dnes (a toľkokrát inokedy) sa uloží Kristovo telo, a) bolo čisté od každého smrteľného hriechu a dobrovoľne ľahkého, skrze sviatostné vyznanie, ak to bude nevyhnutné, ale naozaj skrze pravú dokonalú ľútosť, a to podľa možnosti si ju vzbudzuj čo najdokonalejšie; b) urob nové srdce skrze odstránenie starých nerestí, náklonností, roztržitostí a skrze obnovenie „hlavného ducha“, ducha prvotného, t. j. ducha horlivosti; c) urob zo svojho srdca záhradu, ktorá je okrášlená kvetmi čnosti, ovocím Kristových zásluh a usporiadanú najlepším poriadkom (skrze zachovávanie presného denného poriadku); d) urob, aby voňalo horlivou modlitbou, skrze najlepšiu prípravu, vzbudzuj často strelné modlitby, zbožné túžby; e) ozbroj svoje srdce proti predošlým hriechom, príležitostiam, pokušeniam; f) okrášli svoje srdce častými skutkami zbožnosti, stráž svoje zmysly a konaj skutky umŕtšovania.

Veľký piatok

Nech ti je Kristov kríž: **1.** Pamiatkou lásky, **a)** ktorú ti preukazoval Ježiš (aké veľké veci vykonal pre teba, vytrpel, nie donútený, nie požiadaný, bez akejkoľvek tvojej zásluhy, ba ešte i napriek predvídaníu tvojej nevďačnosti a hrôzostrašných hriechov, len z lásky!) **b)** čo si mu dlžný ty? (často a dobrovoľne uvažovať nad jeho láskou, utrpením, smrťou, vyhýbať sa hriechu a pracovať pre Krista). **2.** Útočišťom a azylom. **a)** Tu nájdeš odpustenie hriechov, hojnosť zásluh a milostí na splatenie dlhu, pomoc a útočisko proti nepriateľom a pokušeniam. Tu hľadaj odpustenie, milosť a vyprosuj pomoc. **3.** Napomenutím, ktoré upozorňuje na hriechy. **a)** Dáva ti vedieť, že Boh nie za svoje hriechy, ale za tvoje, potrestal svojho najnevinnejšieho Syna (o čo viac potrestá teba, najhoršieho otroka a hriešnika, za hriechy, ktoré boli spáchané ako pohrdanie Kristovej smrti) a ako bolestne ukrižovali Krista tvoje hriechy. **b)** Napomína ťa ľutovať predošlé hriechy a chrániť sa hriechov v budúcnosti. **4.** Vodcom na ceste, ktorý ukazuje **a)** akou cestou sa uberal Kristus do neba (poslušnosťou, umŕtvovaním, trpezlivosťou, láskou k nepriateľom, atď.); **b)** akou cestou máš kráčať aj ty a sa jej držať, aby si nasledoval Krista a získal nebo.

Svätá sobota

1. Kristus zostúpil k zosnulým, **a)** aby aj tebe dokázal svoju moc a aby v jeho mene sa zohlo každé koleno na nebi, na zemi i v podsvetí; **b)** aby čo najskôr sprostredkoval ovocie utrpenia a smrti; **c)** aby potešil a urobil ich účastnými blaženého videnia, oslobodil duše otcov, ktorého tak dlho očakávali, túžili po ňom a vrúcne vzývali. **2.** Zostúp aj ty: **a)** teraz živou vierou do pekla a uvažuj o zatratených, ktorí trpia nevysloviteľné a večné tresty – aby si sa učil byť vďačným Kristovi, ktorý ťa zachránil pred večným zatratením a jeho hrôzou, i keď si to toľkokrát zaslúžil; znenávid' a ľutuj spáchané hriechy, pre ktoré si sa stal hodným trestu; chráň sa ťažkých hriechov a ich nebezpečenstiev, ktoré ťa môžu viesť do pekla; vzbud' si pevné predsavzatie, že budeš všetko robiť a nebudeš ľutovať práce, aby sa na toto miesto nedostali ani duše, ktoré sú zverené tvojej starostlivosti. **b)** Zostúp do očistca, kde sú duše a uvažuj o ich trestoch a utrpeniach, aby si sa rozhodol im pomáhať modlitbami, utiekať aj pred ľahkými hriechmi, svedomito konaj skutky pokánia, čo najtrpezlivejšie znášaj utrpenia a získavaj často odpustky.

Veľká noc

Dnešný sviatok je **1.** sviatok víťazstva pre Krista, ktorý **a)** zvíťazil nad svojimi a našimi nepriateľmi (hriech diabol, smrť); **b)** odstránil bezmocnosť, bolesti, smrteľnosť; **c)** získal nesmrteľnosť, blaženosť, slávu a večné kráľovstvo. **2.** Sviatok radosti pre všetkých kresťanov, lebo **a)** je dokonané dielo nášho vykúpenia, **b)** naša viera je potvrdená ako stála a pravá, božská a spásanosná, **c)** je predobrazné naše slávne vzkriesenie a dané nám do zálohy. **3.** Aj pre teba bude sviatkom slávy a radosti, **a)** ak budeš rázne a vážne bojovať proti Kristovým a tvojim nepriateľom, podrobovať telo umŕtvovaním, víťaziť nad diablom skrze premáhanie pokušení, ak budeš pohrdať svetom a jeho osídlami, a to tým, že sa budeš uchýľovať do samoty a usilovne sa zaoberať vnútorným a sústredeným životom; **b)** ak sa zbavíš mŕtvych skutkov, alebo takých, ktoré prinášajú smrť, t. j. vykonáš vyznanie hriechov, spojené s pravou a úprimnou dokonalou ľútosťou; **c)** ak začneš nový život a budeš pokračovať v zmene mravov, utekať pred starými pokleskami a nebezpečenstvami, ak budeš túžiť po dosiahnutí nebeskej blaženosti, skrze časté, zbožné modlitby a skrze čo najusilovnejšie štúdium.

Veľkonočný pondelok

Tak, ako učeníci spoznali Pána Ježiša pri lámaní chleba, môžeš ho aj ty spoznať v eucharistii, predovšetkým jeho nekonečnú **1.** poníženosť. **a)** Počas smrteľného života ukryl svoje božstvo, znížil sa do tela Panny, chcel sa zjaviť ako bezmocné dieťa, atď.; **b)** v Eucharistii ukryva nielen svoje božstvo, vševediacosť, všemohúcnosť, ale aj svoju telesnosť, ľudské sily a skutky, znižuje sa do nášho najútlejšieho a najchudobnejšieho srdca, teda do nečistého a ohavného srdca hriešnika. **2.** poslušnosť. **a)** Poslúchal nebeského Otca, matku, pestúna (svoje stvorenie), hriešnikov; **b)** teraz, aj keď je oslávený a sedí po pravici Otca, poslúcha hlas každého kňaza, aj hriešnika, teda svätokrádežníka. **3.** lásku. Uvažuj **a)** čo urobil vo vtelení a počas smrteľného života, ako trpel, dal sa za najúbohejších ľudí, nevďačných hriešnikov; **b)** v Eucharistii chce byť s nami pod spôsobom chleba, ukazuje sa ako neživá vec, dáva nám všetky svoje zásluhy, dáva nám svoje telo a krv, obetuje seba samého, znáša nespočetné neprávosti, rúhania, atď.; sotva sa mu dáva nejakej vďačnosti, ba naopak, uráža sa ho hrozným spôsobom.

Veľkonočný utorok

Ježiš si ponechal jazvy po ranách na svojom oslávenom tele, **1.** aby mu boli na slávu a ozdobu (sú pamiatkou na utrpenie – na vydobyté víťazstvo – na uskutočnené vykúpenie); **2.** aby ich ukázal Otcovi a pohol ho k odpusteniu, zľutovaniu, k záchrane a udeleniu nebeských darov; **3.** aby nás podnietil k láske a vďačnosti, lebo tieto jazvy nám pripomínajú, čo všetko Pán Ježiš pre nás urobil a vytrpel, čo nám zaslúžil; – aby nás podnietil k ľútosti, lebo nám predstavujú naživo zlobu a hnusobu hriechu, Božiu spravodlivosť, nešťastie pekla a akoby skandovali ohnivými slovami: oľutuj hriechy, utekaj pred nimi, lebo Kristovi spôsobili rany a smrť a tebe by priniesli večné zatratenie; – aby nás povzbudili k nádeji a radosti, tak pre spravodlivých, hriešnikov a utláčaným bolesťami; **4.** aby boli prameňmi milosti a miestami útočišťa; **5.** aby pri poslednom súde čerpali z nich blaženú radosť (skrze šťastnú spomienku, úprimnú vďačnosť, sladké očakávanie), zavrhnutí zahanbenie (lebo budú v nich čítať, ako nadmerne hrešili, ako ľahko mohli byť spasení, ako hrozne budú potrestaní).

Veľkonočná streda

Kristus sa zjavil svojej matke, **1.** lebo (aj keď si ponechala vlastnosti matky) **a)** nikdy ho neurazila ani najmenším hriechom; **b)** nepochybovala vo viere ani v jednom okamihu; **c)** oveľa viac ho milovala, než ktokoľvek iný; **d)** pri jeho utrpení nie „zďaleka“, ako Peter, ho nasledovala, ale pevne sa ho pridržiavala; **e)** veľa trpela s ním a pre neho; **f)** veľmi očakávala jeho zmŕtvychvstanie.

2. Tak aj ty, keď sa ti zjaví Kristus v osvieteniach, vnuknutiach, v milostiach, dobrodeniach a útechách, urob, aby **a)** si od každého hriechu (aj keď nie smrteľného a ktorý pokladáš za málo význačný) utekal a ľutoval za spáchané hriechy a robil pokánie; **b)** aby si uchoval pevnú vieru, často si ju vzbudzoval, aby si ju pokladal za normu, podľa ktorej sa budeš riadiť ty osobne i vo všetkom konať podľa nej; **c)** aby si roznechoval lásku, zdokonaľoval si ju skutkami, preukazoval obetami a námahami; **d)** aby si pevne priľnul ku Kristovi skrze modlitby, meditácie, skutky zbožnosti a skrze prácu na zdokonaľovaní; **e)** aby si nezavrhol utrpenia, ale ich ochotne prijal a trpezlivo znášal; **f)** aby si pohŕdal svetskými žiadosťami, nebeské vytváral, často si ich vzbudzoval a horlivo živil.

Veľkonočný štvrtok

1. Ježiš sa zjavil Magdaléne, ktorá **a)** veľa a ťažko hrešila, **b)** a predsa spokojne, plná dôvery, zbavená strachu a falošnej hanby, náhle robí v poníženosti pokánie a **c)** potom nikdy neupadne, pevne sa drží Ježiša a Márie, sedí pri jeho nohách a počúva jeho slovo, pripravuje mu úslužnosť, bozká mu nohy, maže ich olejom a utiera vlasmi, „z nástrojov hriechu robí nástroje čnosti“ (Gregor Veľký), stojí pod krížom. **2.** Aj tebe sa Ježiš zjaví, **a)** i keď si veľa zhrešil (uvažuj nad množstvom tvojich hriechov, ich veľkosťou a nepriaznivými následkami), **b)** ak prestaneš byť lenivý, zbavíš sa falošnej hanby, ľudských ohľadov, malomyseľnosti a úzkostlivosti, ak si vzbudíš dokonalú ľútosť a pokorne sa vyspovedáš; **c)** potom sa chráň znovaupadnutia, rob zadostučinenie skrze skutky kajúcnosti, dobrý príklad a vôňu čnosti, čím možno odstrániš aj pohoršenie, sily, schopnosti, atď., ktoré si zneužíval na hriech, usilovne využi v službe Kristovi, spájaj sa s Ježišom a Máriou (skrze modlitbu), počúvaj Kristovo slovo (v meditácii), rád sa pridruž k jeho krížu, preukazuj mu úslužnosť (v práci na spásu duší).

Veľkonočný piatok

Kristovo zmŕtvychvstanie je príkladom **1.** nášho duchovného zmŕtvychvstania: **a)** hrob sa pohol – má sa pohnúť naše srdce, má sa zatriasť strachom nad Božími úsudkami, ktorými sme pohrdli, nad peklom, ktoré sme si zaslúžili; ďalej má sa zatriasť pravou bolesťou nad nevďačnosťou, zlobou, nevernosťou, ktorou sme urazili najvyššiu Velebnosť, najdobrotivejšieho Otca a najmilšieho Vykupiteľa. **b)** Pečať sa roztrhla, hrob sa otvoril – máme sa otvoriť kňazovi úprimne, bez falošnej hanby, bez výhovoriek a ospravedlňovania sa. **c)** Kameň bol odvalený – zlé návyky, ktoré nás držia v hrobe hriechov, treba odvaliť. **d)** Kristus zanechal spoločenstvo z mŕtvymi – zanechajme aj my spoločníkov, hriechy, nebezpečné príležitosti, také zábavy, ktoré nás odvracajú a vzdávajú od Krista. **e)** Zmenilo sa Kristovo telo, rozplynuli sa známky smrti – tak má sa zmeniť a ukázať inú podobu aj tvoje srdce a tvoj život. **2.** Kristovo zmŕtvychvstanie je príkladom nášho budúceho zmŕtvychvstania; vstaneme ako Kristus, **a)** oslobodení od akéhokoľvek utrpenia, nedostatkov, nedokonalostí; **b)** s osláveným telom, s najjasnejším telom, ozdobeným s najslávnejšími darmi; **c)** k blaženému životu po každej stránke, kde sa nebude treba obávať žiadneho zla a strachu a bude trvať bez konca.

Veľkonočná sobota

Pri spovedaní deti treba vynakladať veľkú **1.** pozornosť. **a)** Je to vážna vec, lebo od nej často závisí zachovanie nevinnosti, ochrana pred hriechmi, hodné a plodné prijímanie sviatostí. **b)** Preto pozorne poučuj a pripravuj deti, dohliadaj, či všetko presne a správne vykonávajú a nezanedbávajú nedostatky pri spovediach. **2.** trpezlivosť. **a)** Je to záležitosť veľmi namáhavá, keď celé hodiny treba sedieť na nepohodlnom mieste, to isté stále počúvať a naprávať neskúsenosť a nevedomosť detí. **b)** Tvoja netrpezlivosť môže ich rozrušiť, prekaziť úprimnosť pri vyznaní a zapríčiniť neplatnosť sviatosti. **c)** Preto nedaj žiaden náznak netrpezlivosti, chráň sa prílišného ponáhľania, používaj povzbudzujúce slová, ktoré sú plné otcovskej dobroty. **2.** múdrosť. **a)** Je to záležitosť, pri ktorej môžu vzniknúť nebezpečenstvá a pohoršenia, zvlášť do budúcnosti, aby pre nevhodný prístup spovedníka neboli spovede svätokrádežné a rozhrešenia neplatné, najmä pre nevhodné otázky ohľadom hriechov, aby neodpadla dôvera ku spovedníkovi. **b)** Preto pozorne a starostlivo počúvaj, ak treba, múdro sa pýtaj, pomáhaj k vzbudeniu ľútosti a k vytvoreniu predsavzatia, prispôsob dostatočné povzbudenie a pokánie stavu a okolnostiam.

DRUHÁ VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

1. Kňaz veľmi potrebuje pokoj a útechu, lebo (ak odhliadneme od iných dôvodov) **a)** má veľa ťažkostí (časné starosti, starosti o domácnosť, choroby, neprijemnosti, pukušenia, atď.), v pastorácii (pozoruje toľké nebezpečenstvá pre duše, pohoršenia, pády – nebadá a neprijíma veľa ovocia – ba naopak, skusuje mnohé prekážky, znevažovania, utrňania na cti, prenasledovania, atď.). **b)** Bez tohto pokoja by nemal silu a odhodlanie, túžbu po dokonalosti a štúdiu, v pastorácii radosť a horlivosť. **2.** Túto radosť vo svete nenájde, **a)** svet ju nemá, preto ju nemôže dať; **b)** svet nenávidí kňaza a usiluje sa zbaviť ho pokoja; **c)** niektoré svetské radosti a útechy sú mu zakázané, niektoré sú spojené aspoň s veľkými horkosťami a nebezpečenstvami, no neuspokoja mu nikdy srdce. **3.** Nájde to u Ježiša v Najsvätejšej sviatosti. Tam má **a)** záruku odpustenia hriechov a istotu; **b)** mnohoraké milosti, požehnanie, poklady radosti; **c)** najnežnejšiu lásku; **d)** najvernejšieho priateľa; **e)** pokoj a šťastie, ktorý sa podobá tomu pokoji, ktorý vládol u Márie a Jozefa v Nazarete.

Pondelok po Druhej veľkonočnej nedeli

Kňaz, ktorý sa často spovedá, **1.** prijíma najhojnejšie milosti: rozmnoženie posväcujúcej milosti a účinné podnety na ochranu pred hriechmi, milosť konať skutky kajúcnosti, cvičiť sa v čnostiach, uskutočňovať pokrok na ceste dokonalosti, zhromažďovať zásluhy, atď. **2.** cvičí sa, nadobúda a zveľaďuje sa v najznámejších čnostiach: lepšie sa pozná, lebo sa skúma často a pozorne, ďalej skúma záhady svedomia, pričom mu pomáha spovedník; rastie v poníženosti (ktorej častá svätá spoveď je jej prekrásny prejav); posilňuje sa v duchu viery a kajúcnosti; stane sa pozornejším čo sa týka úteku pred príležitosťami a nebezpečenstvami hriechu; zdokonaľuje sa v láske k Bohu; zapalať sa v horlivosti za spásu duší. **3.** získa väčšiu čistotu svedomia: bude sa plnšie a častejšie očisťovať od spáchaných hriechov, bude sa ozbrojovať istejšie a účinnejšie proti budúcim hriechom, predovšetkým smrteľným. **4.** stane sa súcejší a vhodnejší k slúženiu sv. omše, k vykonávaniu posvätných úkonov, v prvom rade k vysluhovaniu sviatosti pokánia a vedeniu duší. **5.** bude sa tešiť väčšou spokojnosťou svedomia, láskou Boha a istotou spásy.

Utorok po Druhej veľkonočnej nedeli

1. Príčiny nevery apoštola Tomáša: **a)** nepripomínal si slová, napomenutia a skutky Krista Pána; **b)** neodporoval ihneď pokušeniam; **c)** odlúčil sa od ostatných apoštolov, ich modlitieb, skutkov zbožnosti, atď. **d)** protivil sa spoločnému presvedčeniu; **e)** zveril sa vlastnému úsudku a odvolával sa na zmyslové poznanie. **2.** Podobne mnohí kňazi viac-menej nemajú pevnú a živú vieru, niektorí vo viere pochybujú a stroskotávajú: **a)** lebo neživia vieru meditáciou, nečítajú Božie slovo, nečítajú knihy posvätnéj viery, ktoré zveľaďujú vieru a zbožnosť; **b)** neodporujú ihneď pokušeniam, zahrávajú sa s nebezpečenstvami, neúplne sa zdržiavajú od čítania nebezpečných kníh a časopisov, taktiež nechrania sa pred podobnými spoločensťami a dôvernými rozhovormi, zriedka vzbudzujú vieru; **c)** zanedbávajú zbožné spoločensťvá kňazov a úkony zbožnosti; **d)** protirečia spoločnej mienke teológov, podceňujú pravého Ducha Cirkvi a zriekajú sa ho, podliehajú svojmu úsudku a zvrátenému štúdiu o slobode a držia sa falošnej vedy; neodporujú pýche a zmyselnosti, ale podliehajú jej viac a viac.

Streda po Druhej veľkonočnej nedeli

Pri vzkriesení bude naše telo podľa vzoru Kristovho osláveného tela obdarené týmito darmi **a)** nemožnosť utrpenia (impassibilitas) – slobodné od chorôb, bolesti, smrti, nebezpečenstiev smrti, čím sme teraz toľkokrát a tak veľmi ohrození; **b)** jemnosť (subtilitas) – slobodné od hmotných podmienok, od váhy a znetvorenia, od nebezpečenstiev, ktoré môžu spôsobiť iné telesá; **c)** čulosť (agilitas) – dokonale podriadené duši, pohotové ju poslúchať, na jej pokyn sa rýchle pohybovať; **d)** jasnosť (claritas) – slobodné od akejkoľvek škvrny a znetvorenia, ozdobené najvyššou krásou, obkolesené najsvetlejším jasom. **2.** Tieto dary si máme zaslúžiť: **a)** nemožnosť utrpenia skrze utrpenie, ktoré teraz prijmem slobodne a trpezlivo budeme znášať z lásky k Bohu; **b)** jemnosť skrze pohrdanie svetských žiadostivostí, bohatstva, atď., a skrze heroické víťazstvo nad ťažkosťami; **c)** čulosť skrze pohotovú poslušnosť, podmanenie si búriaceho sa tela (umŕtvovanie), premáhanie lenivosti, radostnú a dôslednú horlivosť; **d)** jasnosť skrze útek pred neresťami, ktoré poškvŕňujú dušu a telo (predovšetkým hýrivosti a obžerstvá), skrze rozmnožovanie milostí a čností, ktoré ozdobujú dušu a prenikajú aj telo.

Štvrtok po Druhej veľkonočnej nedeli

Nesmierny Boh je všadeprítomný **1.** skrze podstatu. Trojjediný Boh, celý, so všetkými božskými dokonalosťami; je na každom mieste, skutočnom alebo možnom, je nad každým miestom a je aj v tebe – obdivuj túto nesmiernosť, uctievaj Boha a klaňaj sa mu na každom mieste, buď aj ty, celý, so všetkými svojimi schopnosťami, myšlienkami, citmi a túžbami v Bohu, kráčaj pred ním, buď pripravený mu slúžiť a byť mu celý oddaný. **2.** skrze vedomosti. Veď všetko na svete pozná najdokonalejšie, pozná srdcia anjelov a ľudí, pozná, čo si myslíš – chráň sa teda aj na najvzdialenejších miestach a vo svojom srdci všetkého toho, čo sa nepáči jeho očiam, plň svoje povinnosti, horlivo konaj dobré skutky, aj keď ťa nevidí žiaden človek, nechváli a nebude ťa odmeňovať. **3.** skrze moc, pretože všetkému dáva bytie, život, všetky sily má podriadené svojej vôli – preto sa teš vo všetkých trápeniach, súženiach, atď.; neboj sa nebezpečenstiev a ľudí, ktorí ti nemôžu v ničom poškodiť bez vôle Boha; toho sa boj, v ktorého moci vždy a všade stojíš; nedôveruj v ľudí, ale v ochranu všemohúceho a všadeprítomného Boha.

Piatok po Druhej veľkonočnej nedeli

1. Ježiš chcel byť našim bratom. Lebo **a)** prijal takú istú prirodzenosť, akú máme my, chcel, aby sme sa spojili s jeho prirodzenosťou a chcel ostať s nami vo sviatosti Eucharistie; **b)** urobil nás synmi toho istého Otca skrze milosť, ktorého Synom je skrze prirodzenosť; **c)** ustanovil testamentárne, aby jeho matka bola aj našou matkou; **d)** chcel, aby sme boli účastní na jeho dedičstve, t. j. tu na jeho zásluhách a milostiach, potom v nebeskom kráľovstve. **2.** Uvažuj teda, **a)** akú veľkú vďačnosť máš prejavovať za takéto veľké vyznačenie a dobrodenia, keď si uvedomíš, aký si biedny a opovrhnutia hodný pre pokazenú prirodzenosť, spáchané hriechy, neresti a zlé náklonnosti – a k akej veľkej hodnosti a šťastiu ťa povýšil a prisľúbil, že ťa bude ďalej povyšovať. **b)** akou láskou máš nasledovať tohto tvojho brata, keď si uvedomíš, čo pre teba urobil, zniesol, pretrpel z nežnej a milosrdnej lásky a aký je nekonečne dobrý, dokonalý a krásny medzi ľudskými synmi; **c)** ako si máš vážiť túto hodnosť a chrániť sa, aby si s pokazeným, biednym, mrzkým životom, predovšetkým nerestami tela, nepotupoval takého brata a spôsoboval bolesť, a tak bol vylúčený z večného dedičstva.

Sobota po Druhej veľkonočnej nedeli

1. Povolanie k viere je **a)** veľká milosť; bez nej by nič neosožilo (stvorenie – udržiavanie – vykúpenie); oslobodzuje ťa od toľkých ziel (temnôt – hriechov – pekla), toľko a toľké dobrá ti zhromažďuje (nebeské svetlo, bohaté vedomosti najväčšej istoty, osvetľovanie všetkých životných okolností a prípadov, milosť, Božie synovstvo a priateľstvo, ochrana a požehnanie, posila a pomoc v nebezpečenstvách, útecha v práci a bolestiach, pokoj pri smrti, nakoniec večná blaženosť). **b)** nezaslúžená, lebo viera prevyšuje všetky zásluhy – nič by si nemohol urobiť, ani si neurobil, aby si ju vyprosil – predvídanie tvojich hriechov ťa urobili nehodným – toľké tisíce ju nemajú, z ktorých možno mnohí menej zhrešili než ty. **2.** Preto **a)** čo najviac ďakuj Bohu za tento dar; **b)** boj sa, že budeš súdený ohľadom viery (či si nestratil vieru, či si neužíval alebo nezneužíval milosti, ktoré ti boli dané, či si nevedol život, ktorý je proti viere, a to ešte omnoho horší, než tí, čo nemajú vieru a idú v ústrety zavrhnutiu); **c)** zmiluj sa nad tými, ktorí nemajú túto milosť a nakoľko môžeš, urob, aby aj títo dospeli k viere (modlitbou, sv. omšou, pomocou misiám a inštitútom na tento cieľ).

TRETIA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

1. Nasledoval si Petra, ktorý zhrešil. **a)** Petrovi si podobný v hodnosti, v Kristovej dôvernosti, v prijatých milostiach a dobrodeniach, v prisľúbeniach; **b)** aj ty si opustil Krista, prakticky si ho zaprel, veľmi si sa previnil proti svojej kňazskej prísaha, seba samého si akoby zavrhol, keď si sám urobil to, čo si vytýkal pri náuke a v kázňach, privolával si si na seba zlorečenie (skrže svätokrádeže); **c)** takmer z tých istých príčin: zabudol si na poníženosť a si sa preceňoval, dôveroval si iba v seba, zanedbával si napomenutia predstavených a svedomia, obával si sa ľudí a časných cieľ, vlažný a nedbalý v nasledovaní Krista skrže modlitbu a meditáciu, nevyhýbal si sa pred nepriateľom Krista a príležitostiam k hriechu. **2.** Nasleduj Petra aj v kajúcnosti, a to ako Peter **a)** cez celý život v hlbokkej ľútnosti si pripomínaj svoje hriechy; **b)** vyhýbaj sa nebezpečným dôvernostiam a zábavám a iným príležitostiam k hriechu, aby si nikdy neupadol do už oplakaných hriechov; **c)** vykúp sa z nich apoštolskými prácami; **d)** usiluj sa zomrieť na kríži, t. j. ukrižuj tvoje telo skrže skutky kajúcnosti a trpezlivosť v práci a trápeniach, atď.

Pondelok po Tretej veľkonočnej nedeli

Pohnútky ku kňazskej čistote: **1.** Povinnosť, ktorej sme sa natrvalo zaviazali pri diakonskej vysviacke. Najprísnejšia povinnosť (lebo je na spôsob slávnostného sľubu alebo prísahy). **2.** Hodnosť, ktorou sme poctení. (Sme povýšení na najvyšší stupeň – teda nízke a ohavné veci majú nám byť cudzie; sme „duchovní“ – teda stráňme sa skutkov a nerestí tela, ktoré „uhášajú ducha“; sme zástupcovia Boha, služobníci, nástroje – teda nasledujme jeho čistotu; sme podobní anjelom v hodnosti a službe – podobajme sa im aj v mravoch.) **3.** Úkony, ktoré my konáme, predovšetkým zaobchádzanie s najsvätejším Pánovým telom. (Kristus sa narodil z Panny, zveril sa panenskej výchove, chcel spočívať na Jánovej panenskej hrudi – podobne v Najsvätejšej sviatosti, atď.) **4.** Dobrá, ktoré dosiahneme skrze kňazskú čistotu (svetlo a milosť, Božie požehnanie, pokoj vo svedomí, slobodu ducha, úcta a dôvera zvereného ľudu, koruna panenstva [aureola]), zlá, ktorým sa vyhneme (ponorenie sa do pozemských vecí, odcudzenie sa nebeským veciam, hanebné hriechy, výčitky svedomia, služba hriechu a zlým duchom, snáď aj spolupáchateľovi, pohoršenie, Božie zlorečenie, večné zatratenie). **5.** Kristov príklad a všetkých svätých kňazov.

Utorok po Tretej veľkonočnej nedeli

Horlivosťou a starostlivosťou o duše kňaz dokazuje lásku ku Kristovi. Lebo **1.** lebo sotva môže existovať bez toho. **a)** Sám Pán Ježiš vyžadoval ako dôkaz lásky starostlivosť o duše, keď povedal: „Miluješ ma? Pas moje ovce.“ **b)** Príslovie hovorí: qui non zelat, non amat (kto nie je horlivý, ten nemiluje). **c)** Kto miluje Krista, ten sa usiluje odvracať neprávosti, ktoré sú namierené na neho alebo ich odstraňovať, plniť jeho túžby, šíriť jeho dielo, plniť jeho úmysly, usilovať sa zachraňovať duše, ktoré tak veľmi miloval a tak veľkou cenou vykúpil, aby neprišli do zatratenia; toto koná ten, kto sa stará o duše so svätou horlivosťou, opačne koná ten, kto zanedbáva túto prácu. **2.** Touto horlivosťou sa prejavuje a dokazuje láska ku Kristovi, ktorá je **a)** čistá, bez úsilia o osobné výhody; **b)** účinná, nie citová a slovná, ale taká, ktorá sa prejavuje skutkami na námahami („láska sa dokazuje skutkami“ – „*exhibitio operis est probatio dilectionis*“, hovorí sv. Gregor Veľký); **c)** silná a stála, ktorá je neohrozená prekážkami, ktorú nepremôžu námahy, utrpenia a súženia. **2.** Táto horlivosť plodí preslávne ovocie, ktoré je Bohu veľmi milé; **a)** zabráni sa mnohým hriechom a urážkam voči Bohu; **b)** nadobudnú sa mnohé čnosti a získajú sa zásluhy; **c)** toľké duše sa zachránia pred peklom, stanú sa účastnými večnej blaženosti; dostanú sa na vyšší stupeň tejto blaženosti.

Streda po Tretej veľkonočnej nedeli

Aká je tvoja povinnosť voči najvyššiemu veľkňazovi?

1. On je **a)** Kristov zástupca, Petrov námestník, viditeľná hlava celej Cirkvi; **b)** učiteľ a strážca viery, obhajca a strážca pravej náuky, ohlasovateľ a šíriteľ pravdy evanjelia; **c)** stredobod jednoty (bez nej by nemohla existovať hierarchia Cirkvi, teda samotná Cirkev), pastier pastierov, otec všetkých veriacich; **d)** bojovník za slobodu Cirkvi, ochranca pred ohrozeniami zo strany svetskej moci a neveriacich, útočisko pre utláčaných biskupov, kňazov a národov. **2.** Preto **a)** prejavuj mu veľkú úctu (jeho hodnosti, dobre zmýšľaj o ňom a hovor o ňom a o jeho úmysloch, prijímaj jeho listy a dekréty s úplnou zbožnosťou a posvätnosťou, ak to bude potrebné, obhajuj jeho výsady); **b)** prejavuj mu náboženskú poslušnosť (svojim rozumom sa podriaď jeho náukovým rozhodnutiam, zachovávaj jeho zákony a nariadenia, napr. rubriky Misála a Breviára presne zachovávať, nikdy nepotupovať jeho činnosť a príkazy); **c)** preukazuj mu synovskú lásku a podporu skrze modlitbu a almužny; **d)** povzbudzuj aj podriadených, aby mu preukazovali úctu, poslušnosť, lásku a pomoc.

Štvrtok po Tretej veľkonočnej nedeli

Aby sme nasledovali príklad Dobrého pastiera, máme blúdiace ovce **1.** trpezlivo znášať (strpieť urážky našej osoby z lásky k Bohu, nikdy nevracať hádkami, predovšetkým nie z kazateľnice alebo vo verejnej tlači, jedine, žeby to vyžadovala oslava Boha alebo spása duší, ale nikdy nie s túžbou pomstiť sa); **2.** horlivo žiaľiť (nad smutným stavom hriešnikov, nebezpečenstvami, nad ohrozením iných skrze nich a nad našou nezodpovednosťou); **3.** horlivo sa o nich starať (modlitbou, obetovaním sv. omši, napomínaním skrze kázne a súkromné rozhovory, možno aj skrze rodičov, blízkych, atď., preukazovaním dobroprajnosti a povzbudzovaním skrze nejaké dobrodenia). **4.** srdečne ich prijať, predovšetkým v spovednici (nikdy ich neodvrhnime, ani ich tvrdo neokríknime, ale prejavujeme veľkú radosť z ich návratu, pomáhajme im trpezlivými, múdrymi otázkami, povzbudeniami, poučeniami, neukladajme príliš tvrdé a zahanbujúce skutky kajúcnosti, pozývajte k častej sv. spovedi, nakoľko to závisí od nás, usilovne ich chráňme od znovu upadnutia do hriechov).

Piatok po Tretej veľkonočnej nedeli

Uvažuj o smrti: **1.** Čo to znamená zomrieť? **a)** Opustiť pozemské majetky, bohatstvo, pocty, pohodlie, rozkoše, ďalej príbuzných, priateľov, farníkov (zamysli sa napr. nad bohatstvom, ktoré vlastníš – či si neupnul hriechne svoje srdce na pozemské dobrá, rozkoše, na ľudí, atď. – či to môžeš opustiť bez bolesti alebo bez výčitiek svedomia, atď.); **b)** odlúčiť sa od svojho tela (ako si ho používal alebo zneužíval?); **c)** skončí sa čas, v ktorom možno získavať milosti, používať prostriedky milosti, robiť pokánie a získavať nevyhnutné zásluhy; **d)** postaviť sa pred trón Božského sudcu a zodpovedať sa z celého života. **2.** Čo znamená šťastne zomrieť? Znamená to zomrieť **a)** očistený od hriechov (minulých, ktoré sú zmyté skrze pokánie, taktiež od prítomných); **b)** oslobodený od trestov za hriechy (skrze úprimnú ľútosť, zadosťučňujúce skutky, odpustky); **c)** slobodný od zlých náklonností a nárúživostí, atď.; **d)** po úplnom splnení povinností; **e)** po nahromadení zásluh (uvažuj, či by si zomrel takto dobre, keby si dnes mal zomrieť, čo ti z toho chýba, čo bolo vymenované a čo ti treba urobiť, aby si v každom okamihu mohol šťastlivo odísť).

Sobota po Tretej veľkonočnej nedeli

1. Ktorí kňazi sú v Kristovom ovčinci nádenníkmi?
a) Ktorí vošli do neho bez Božieho volania. Vošli čisto z časných a nečistých pohnútok, napr. nemali peniaze na iný stav, chceli splniť vôľu rodičov, mylne túžili po nečinnom a pohodlnom živote; **b)** ktorí nie z lásky k Bohu sa starajú o zverené duše; ale **c)** túžia po osobnom úžitku, pohodlí, sláve; **d)** správajú sa lenivo a záhaľčivo v starostlivosti o duše, zanedbávajú mnohé a vážne povinnosti svojho úradu, tie, čo vykonávajú, tak ich vykonávajú ako nádenníci, neporiadne a lenivo, z ohľadu na ľudí a strachu pred ľuďmi uprednostňujú bohatších, vznešenejších, krajších, atď., poslúžia im radi a líškavým spôsobom, mlčia pri ich nerestiach, chudobných a obyčajných tvrdo napomínajú, zanedbávajú a obmedzujú; **e)** nenapomínajú, nepasú, neobraňujú zverené duše, ale dovoľia zahynúť. **2.** Ktorí kňazi sú vlci alebo zbojníci? **a)** Tí, ktorí zabijajú ovce skrze falošnú náuku, alebo skrze zvrátené vysluhovanie sviatosti; **b)** ktorí pohoršujú ich skrze neporiadny život, skrze neresti, ktorým hovejú a zlý príklad; **c)** ktorí ich povzbudzujú a zvädzajú na hriech. (Spytuj sa seba samého, obávaj sa a ak niečo treba napraviť, tak to urob hneď.)

ŠTVRTÁ VELKONOČNÁ NEDEĽA

„Ešte chvíľku“! – a **1.** pre teba sa pomínie tento svet **a)** so svojimi bohatstvami, majetkami, pohodlím, zábavami, pochvalami. **b)** Ak vložíš do týchto vecí lásku, záujem, šťastie, čo ti to vtedy osoží? **c)** Netúž a nehľadaj pominateľné dobrá, ale vždy trvalé a večné. **2.** Skončí sa možnosť konať pokánie. **a)** Pokánie môžeš robiť len dovtedy, dokedy žiješ, keď ti Boh dáva hojné milosti a ty s nimi spolupracuješ. **b)** Ale ako dlho už žiješ? Či Boh tu bude dávať stále nové milosti, keď doteraz si ponúknuté zavrhol? Či budeš lepšie spolupracovať, keď si dovolil, aby náklonnosti a prekážky milosti stále vzrastali a zoslabovali sa sily odporovať? **c)** Teda neodkladaj pokánie. **3.** Čas, v ktorom môžeš konať, plniť povinnosti, zhromažďovať zásluhy, pracovať na spáse duší, sa pomínie. **a)** Tento čas je krátky, neistý, ale veľmi vzácny. **b)** Ak ho dobre využiješ, aké to zásluhy, aká to milosť, sláva a šťastie! Ak ho nevyžiješ, aké zlo, súd, trest! **c)** Čo teda budeš robiť? **4.** Pomínie sa práca, bolesti, úzkosti, ktoré ťa mučia. **a)** Keď ich porovnáme s večnosťou, sú veľmi krátke. **b)** Zaslúžia si nesmiernu slávu a radosť. **c)** Teda znášaj ich trpezlivo, rád a s dôverou.

Pondelok po Štvrtej veľkonočnej nedeli

1. Eucharistia je „záloha budúcej slávy“, **a)** ktorá posilňuje nádej na jej získanie (lebo nám predkladá pred oči Kristovu nesmiernu lásku a všetko, čo pre nás vytrpel a urobil, aby sme dosiahli túto blaženosť; ďalej obsahuje v sebe a predkladá nám pred oči všetky Kristove zásluhy, t. j. robí nás účastníkmi na jeho tele a krvi a pripomína nám jeho prísľuby); **b)** poskytuje prostriedky (na odpúšťanie ľahkých hriechov, ochranu pred ťažkými hriechmi, poskytuje nám silu a bohatstvo milosti); **c)** poskytuje predchuť (lebo nás oslobodzuje od mnohých ziel; aj keď Boha nemôžeme vidieť, ale predsa sa nám udeľuje istá slasť z čo najužšieho spojenia s ním; dáva nám účasť na najčistejších radoostiach a sladkom pokoji). **2.** Čo treba robiť, aby si mal zálohu slávy? **a)** Dôstojne ju máš prijať (v stave milosti, po usilovnej príprave, s vreým vďakočinením); **b)** spolupracovať s milosťami, ktoré si prijal v Eucharistii (ľútosť nad spáchaným hriechmi, útek pred ich príležitosťami, potláčať svoje zlé náklonnosti, horlivo pracovať na svojej a iných spáse); **c)** často si vzbudzovať túžbu po dosiahnutí blaženosti (zriekať sa pozemských ziel a túžob, uvažovať o svojej biede a o nebeskej sláve, ponížene ju vyprosovať od Krista).

Utorok po Štvrtnej veľkonočnej nedeli

Uvažuj **1.** o šťastí svätých v nebi: **a)** sú bez akýchkoľvek ťažkostí, ktoré doliehajú na nás, čiže choroby, bolesti, utrpenia, súženia, nebezpečenstvá, hriechy. **b)** Požívajú nesmiernu slávu a blaženosť; vidia Boha z tváre do tváre, ktorý je nekonečne blažený a krásny, menia sa na jeho obraz, sú s ním čo najužšie spojení, majú účasť na jeho vedomostiach, sile, blaženosti, nakoľko je to možné stvoreniu, tešia sa z pôvabného spoločenstva, prekypujú božskými radosťami („opojení privalom Božej rozkoše“ – inebriantur torrente voluptalis Dei). **c)** Táto sloboda od zlého a táto blaženosť, nie je ničím obmedzená, nie je narušená žiadnym protivenstvom alebo pretrhnutá nejakou skľúčenosťou, je vždy nová a bude trvať cez celú večnosť. **2.** Ako si ju zaslúžili svätí? **a)** Prácou, bolesťami, chorobami, atď., sa oslobodzovali od náruživosti, lebo ich z lásky k Bohu prijímali a trpezlivo znášali; **b)** slávu a šťastie skrze útek pred prázdnyimi poctami a svetskými rozkošami; **c)** videnie a vychutnávanie Boha skrze vieru, meditáciu, modlitbu, lásku; **d)** večné trvanie blaženosti skrze vytrvalosť.

Streda po Štvrtnej veľkonočnej nedeli

1. Napodobňovať a nasledovať Krista. Lebo je to **a)** úctyhodné, slávne (pre vznešenosť vodcu, vynikajúcu cestu, najužitočnejší cieľ); **b)** ľahké a príjemné (Kristus je vodca, žiada menej než svet, poskytuje najväčšiu pomoc, najpríjemnejší pokrm a útechu, spája nás s najvznešenejšími spoločníkmi); **c)** najužitočnejšie (akú priazeň získame u Boha, ochranu, odmenu!); **d)** nevyhnutné (kresťan má byť druhým Kristom, t. j. podobný Kristovi, nasledovník Krista; Ježiš je jediná cesta, po ktorej keď nebudeš kráčať, cieľ nedosiahaš; lebo kto nie je podobný Jednorodenému Božiemu Synovi, ten nie je predurčený – Rim 8, 29). **2.** Aby si ho mohol nasledovať, je potrebné, aby **a)** si bral ohľad na neho sústavne, pevne veril jeho náuke a sústavne sa prehlboval v jeho náuke a jej poznávaní, meditoval nad jeho príkladom, porovnával svoj život s jeho príkladom a usiloval sa polepšiť; **b)** odstraňoval prekážky, ktoré stoja na ceste nasledovania (hriechy, zlé návyky, hriechne náklonnosti); **c)** aby si použil nevyhnutné prostriedky, predovšetkým po dobrej príprave, zbožne a s horlivým úsilím ho nasledoval a vydal sa na dobrú cestu; **d)** uvedomovať si to každý deň a tak sa rýchle zveľaďovať.

Štvrtok po Štvртеj veľkonočnej nedeli

Často uvažuj o tom, ako kraľujú svätí v nebi. Tento pohľad ťa môže **1.** povzbudiť, zapáliť, lebo **a)** aj tebe sa predkladá sláva a blaženosť; **b)** a k jej získaniu prostriedky a pomoc (Kristova náuka, milosti, sviatosti, atď.); **c)** nemáš väčšie, ale oveľa menšie prekážky, než mali svätí (uváž, koľkých a akých zažili svätí pokušení, prenasledovaní, protivenstiev, atď.). **2.** potešiť, lebo **a)** prenasledovania urobili svätých silnejšími v službe Bohu a slávnejšími nasledovníkmi Ježiša; **b)** pokušenia zväčšili ich čnosti a odmenu; **c)** hriechy, ktorým snáď na istý čas podľahli, boli ako stupne, skrze ktoré tým, že sa uponížili, kajali, robili zadostučinenie, postúpili vyššie. **3.** zahanbiť, lebo **a)** ako utekali svätí pred hriechmi a ako ich odstraňovali pokáním – a ako ty odstraňuješ pokáním spáchané hriechy a chrániš sa budúcich? **b)** Čo robili svätí pre Boha a pre získanie neba, koľko vynaložili práce a prekonali prekážok – a ty? **c)** Čo vytrpeli svätí pre Boha a pre nebo a ako to robili pohotovo, trpezlivo, radi – a ty, čo a ako si trpel doteraz?

Piatok po Štvrtjej veľkonočnej nedeli

Sme pútnikmi. **1.** Lebo **a)** táto zem je miestom putovania, na ktorej sme ako vyhnanci z pravej vlasti, preto tu nemôžeme ostať; **b)** smerujeme „k trvalému bydlisku“, nebeskej vlasti; **c)** ideme po úzkej, ťažkej a nebezpečnej ceste. **2.** A preto ako múdri pútnici **a)** hľadajme a zvoľme si cestu nie priestrannú, pohodlnejšiu, príjemnejšiu, ale kratšiu a bezpečnejšiu; **b)** nezaťažujme sa nie nevyhnutnými batohmi, nákladmi, t. j. časnými dobrami, jedine že ich potrebujeme pre jedlo a pre pomoc chudobným. Nikdy nedychtime po nich, nezahŕňajme sa za nimi a neopnechávajme si ich; **c)** neovíjajme sa do takých vecí, ktoré nepotrebujeme na cestu za našimi povinnosťami, lebo skôr sú nám na prekážku a spomaľovanie; **d)** nezdržiavajme sa v zábavných a rozkošnických miestach (t. j. kde sa hýri pozemskými rozkošami, zábavami, oddychovaniami, zvlášť hriešnymi, nebezpečnými, ktoré ničia ducha zbožnosti alebo aspoň zabraňujú); **e)** nikdy nespúšťajme z očí cieľ cesty, ale často túto ťažkú cestu porovnávajme s tým, či sa stále viac a viac približujeme k nebu. V tomto duchu si spytujme a skúmajme svedomie. **f)** Odvážne prekonávajme ťažkosti, postupujme odhodlane, a to rýchlym krokom.

Sobota po Štvrtjej veľkonočnej nedeli

1. Ježiš premohol svet: **a)** jeho bludy skrze svoju nebeskú náuku; **b)** lásku k nemu a trojakú žiadostivosť (1 Jn 2, 16), totiž tela, oči a pýchu života, skrze lásku k Bohu a skrze svoje sebazapieranie, chudobu a poníženosť; **c)** jeho prenasledovanie skrze trpezlivosť a odovzdanie sa do Otcovej vôle; **d)** hriechy sveta premohol poslušnosťou, zadosťučinením a dobrovoľne prijatými trestami. **2.** Tak aj ty môžeš a máš premáhať svet Kristovou silou: **a)** vierou jeho náuke, častým čítaním, počúvaním, meditovaním ju stále lepšie poznávať, zamilovať si pravú, živú a neporušenú vieru, ktorú si budem často vzbudzovať; **b)** pohrdať svetskými nástrahami, utekať pred nimi a prekonávať ich skrze sebazaprenie, milovať chudobu, cvičiť sa v poníženosti a úprimne milovať Boha; **c)** môžeme a máme premáhať svet skrze trpezlivé znášanie prenasledovaní, skrze dôveru, vytrvalosť a silu, skrze odovzdanie sa do Božej vôle; **d)** zotierať spáchané hriechy skrze pokánie, ich tresty zotierať skrze zadosťučinenie, utekať pred príležitosťami k hriechu a využívať ochranu modlitby a sviatostí.

PIATA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

Duch Svätý usvedčuje aj teba **1.** „z hriechu“, t. j. **a)** z hriechov, ktorých si mnoho spáchal, ťažkých, neospravedlniteľných; **b)** z koreňov hriechov: „lebo ste neuverili“, t. j. viac menej si nemal živú vieru, nepočúval si Božie slovo, nečítal, nemeditoval, nevzťahoval si ho na seba, v čase pokušenia si nevzbudzoval vieru. **2.** „zo spravodlivosti“, ktorú si zanedbával. **a)** Lebo si zanedbal mnohé dobré skutky, iné si poškvrnil pre zlý úmysel a iné aspoň menej dobre vykonával; **b)** pretože si to zanedbával, treba ti teraz si pripomenúť a uvažovať nad tým: „lebo idem k Otcovi“, t. j. často dvíhať oči k Bohu, lebo si nemyslel na jeho prítomnosť, dobrotivosť, dobrodenia, spravodlivosť, atď., zanedbával si vzbudzovať úmysel z čistej a pravej lásky k Bohu, oddával si sa pozemským túžbam, zabudol si na nebeskú odmenu. **3.** „ukáže, čo je súd“ (Jn 16, 9), ktorého si sa nebál, aj keď **a)** ťa viera učí, že príde prísny a spravodlivý súd, ktorý ti ukáže celý tvoj život; **b)** „knieža tohto sveta je už odsúdené“ aj keď si poznal, ako prísne Boh potrestal padlých anjelov, ty si ich nasledoval; nezaslúžil si, aby ťa Boh nešetрил?

Pondelok po Piatej veľkonočnej nedeli

Cirkev je mystické Kristovo telo. Preto, ak sme živými údmi tejto Cirkvi: **1.** Kristus je naša hlava, **a)** ktorého ako vlastné údy sme s ním spojení; **b)** prijímame od neho životnú energiu, ktorý nás riadi a ochraňuje; **c)** ktorý dáva našim skutkom nadprirodzenú hodnotu a akoby dostávali nesmiernu hodnotu. **2.** Kristov Duch, t. j. Duch Svätý **a)** prebýva v nás ako duša v tele a v jeho údoch; **b)** oživuje nás nadprirodzeným životom; **c)** udeľuje nám nespočetné milosti, aby sme vykonávali skutky nadprirodzeného života. **3.** Sme zapojení do jedného tela so všetkými údmi, stávame sa účastnými dobier celého tela a každého údu, predovšetkým **a)** obety sv. omše, sviatostí, požehnaní Cirkvi; **b)** zásluh a príhovorov svätých, ktorí sa radujú v nebi; **c)** dobrých skutkov, utrpení, prosieb veriacich, ktorí putujú na zemi. Aké máme šťastie, ako máme ďakovať Bohu a ako máme pracovať, aby sme vždy boli a ostali skrze posväcujúcu milosť v plnej miere spojení s hlavou a ostatnými údmi, živými údmi Cirkvi!

Utorok po Piatej veľkonočnej nedeli

Kňaz, aby bol svätý, má: **1.** čo najúčinnnejšie pohnútky. Okrem Božej vôle, ktorá je čo najjasnejšie zjavená v Písme, ďalej u Otcov, v dekrétach Cirkvi, zvlášť uvažuj o tom: **a)** Kňaz je ontologicky svätý (skrze svoj stav, nezmazateľný znak, moc), a teda má byť svätý aj mravne; **b)** Tak je blízko Boha, tak sa rozpráva s ním dôverne, že musí byť priateľom Boha, podobný Márii a Jozefovi, ktorí sa tak dôverne tešili z vtelenia Božieho Syna; **c)** vykonáva funkciu prostredníka medzi Bohom a ľuďmi, zastupuje Boha a je jeho vyslancom, obetuje Bohu modlitby a prosby – teda musí byť podobný Bohu a sa mu páčiť, t. j. má byť svätý; **d)** vykonáva najsvätejšie úkony, ktoré sväto sa vykonávajú len od toho, kto je svätý. Môžu sa vykonávať nedbalo a mechanicky, alebo (čo nech sa nestane) svätokrádežne a tak bez očakávaného úžitku, bez úžitku, ktorý mal v úmysle Boh. **2.** užívať najvhodnejšie prostriedky: **a)** byť slobodným od mnohých svetských starostí a prekážok; **b)** vlastniť väčšie vedomosti o Božích veciach; **c)** každodenne uvažovať o najsvätejších veciach, obetovať najsvätejšiu obeť (kán. 904) a prijímať do seba prameň svätosti; **d)** takto sa darujú mnohé a najväčšie milosti.

Streda po Piatej veľkonočnej nedeli

1. Boh nám prejavuje pravé priateľstvo: **a)** miluje nás dobroprajnou láskou, ktorá je cudzia úsiliu o vlastný zisk; **b)** robí nás účastnými skrze posväcujúcu milosť na svojich dobrách, svojej prirodzenosti, nakoľko je to možné; **c)** odvracia od nás zlá a škodlivosti, úprimne a pravdivo sa zľutúva nad našimi slabosťami; **d)** vnuká nám taký spôsob myslenia, chcenia a konania, aby sme mu boli podobní; **e)** poskytuje nám nespočetne veľké dobrá; **f)** často a čo najpriateľskejšie sa ku nám správa. Aká je to pre nás pocta a radosť, že môžeme mať takého priateľa! **2.** Usilujme sa teda správať ako priatelia: **a)** prejavujme mu dobroprajnú lásku a viacej sa usilujme o jeho slávu a záľubu, než o našu pochvalu, zisk, pohodlnosť, teda blaženosť; **b)** čo najpozornejšie si udržiavajme a rozmnožujme posväcujúcu milosť; **c)** vzdďaľujme sa od všetkého, čo by mohlo urážať Boha; **d)** usilujme sa prispôbiť mu naše cítenie, chcenie a konanie; **e)** radi sa s ním rozprávajme, hľadajme útechu a pomoc viacej u Boha, než u ľudí. Aká to nevďačnosť a nerozumnosť, ak Bohu neprejavujeme priateľstvo, ale nezájem, odcudzenie a nepriateľstvo!

Štvrtok po Piatej veľkonočnej nedeli

Krstné meno ti pripomína **1.** čím si sa stal pri krste (očistený od každého hriechu, každého trestu, tak večného ako aj časného, oslobodený od služby zlým duchom, nové stvorenie, nadobudol si skrze posväcujúcu milosť nový život, skrze vliate čnosti si získal nadprirodzené schopnosti, stal si sa synom Boha, údom Kristovho tela, a teda účastný na Duchu, ktorý oživuje Kristovo telo, totiž chrám Ducha Svätého, účastný na toľkých milostiach a dobrých duchovných skutkoch, ktoré plynú zo spoločenstva svätých, do ktorého si poňatý). **2.** čo máš robiť ty (podľa príkladu sv. patróna máš niešť nový život, život nadprirodzený, držať sa pevne viery a zachovať si ju, plniť čo najvernejšie Božie prikázania, priľnúť čo najužšie k Cirkvi a ju poslúchať, zachovať v čistote chrám Ducha Svätého, t. j. chrániť telo a dušu od každej nečistoty, usilovať sa byť živým údom Cirkvi skrze zachovanie a rozmnožovanie posväcujúcej milosti, využívať ponúkané pomáhajúce milosti, atď.). **3.** čo môžeš a máš byť (tak ako tvoj sv. patrón): rodinný člen Boha a svätých, dedič nebeského kráľovstva, účastník Božej slávy a blaženosti.

Piatok po Piatej veľkonočnej nedeli

1. Uvažuj o nenáhlivosti a trpezlivosti Boha, **a)** ktorou znáša množstvo neprávostí, zločinov, rúhaní, svätokrádeží, atď.; **b)** cez dlhý čas a na celom svete sa to opakuje nespočetne mnohokrát; **c)** nemstí sa (aj keď tieto zločiny sú proti jeho najsvätejším právam, nenávidí ich nekonečne, lebo sú ako zvracaniny, ktorých potrestanie by ľahko mohol opakovať, ba aj nejako mal), ale obohacuje hriešnikov dobrodeniami, vyzýva, volá k pokániu a očakáva pokánie. **2.** Nepohrdaj touto nenáhlivosťou, **a)** lebo by si spáchal odsúdenia hodnú nevďačnosť, srdce Boha by si zarmútil, vyvolával jeho hnev (Rim 2, 4 nasl.), hrešil by si proti Duchu Svätému, zaslúžil by si si hrozný súd a prísny trest; **b)** využi túto nenáhlivosť vďačným srdcom, počúvaj a nasleduj hlas milosti, neodkladaj pokánie, prijímaj často a hodne sviatosť pokánia, konaj zadosťučinenie za minulé hriechy, chráň sa nových a nahraď dvojnásobnou horlivosťou to, čo si zanedbal; **c)** túto nenáhlivosť nasleduj aj ty, a to tak, že budeš trpezlivo znášať urážky a neprávosti, nebudeš sa hnevať, nebudeš sa sťažovať alebo ich odplácať, nikdy neupadneš túžbe po pomste, ale preukážeš protivníkom dobroprajnosť a dobrodenia, ak sa vyskytne príležitosť, hriešnikov budeš privolávať milo a trpezlivo, taktiež ich očakávať a aj s nim takto jednať.

Sobota po Piatej veľkonočnej nedeli

Smrť **1.** je najistejšou skutočnosťou. **a)** Učí nás o tom viera, dosvedčuje to rozum, predkladá nám to pred oči každodenná skúsenosť; pochybovať o tom je teda nemožné; dobre vieš, že ťa nemôže zachrániť pred smrťou žiaden liek, žiadne prostriedky, žiadna ľudská moc. **b)** Prečo si žil tak, alebo žiješ ešte tak, ako keby nebolo isté, že zomrieš, alebo skôr isté, že nezomrieš? (Staral si sa o telo – zanedbával si dušu, dychtil si po poctách, bohatstve a pozemských rozkošiach – nevšimal si si nebeské veci, staral si sa iba o tento život a sotva si pomyslel na budúci život, atď.) **2.** V istom zmysle je smrť aj najneistejšou skutočnosťou. **a)** Je úplne neisté, kde – kedy – pri akej činnosti – v akom duševnom stave – či zomrieš náhle alebo po dlhej chorobe, či budeš môcť prijať sviatosti zomierajúcich, atď. **b)** Prečo si tak žil, alebo snáď ešte tak žiješ, ako keby si bol istý, že zomrieš po dlhej dobe a čo najlepšie pripravený na smrť? (Spáchané hriechy si ľutoval menej dokonalou ľútosťou, možno ani nedostačujúcou, robil si predsavzatia len povrčne, spovedal si sa nedbalo a povrčne, tresty neodčinil, nevyhýbal si sa nebezpečenstvám k hriechu a príležitostiam, nevykonával si povinnosti, dobré skutky, ako modlitbu, meditáciu, almužnu, atď.). Nestaral si sa o svoj dom.

ŠIESTA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

Kristus prisľúbil, že ostane s nami. Ostane, totiž **1.** so svojou Cirkvou **a)** ako prorok, ktorý jej sprostredkúva svoju náuku a skrze Ducha Svätého jej pomáha pri existencii, vysvetľovaní, tradícii a šírení; **b)** ako kňaz sa neustále obetuje, predkladá Bohu chvály Cirkvi, vďakyvzdavania a prosby, prihovára sa za hriešne údy a vyprosuje milosť, prekáža a spomaľuje trestať natiahnuté Božie rameno, pre všetkých vyprosuje dobrodenia, mnohoraké a hojné milosti, spája sa s ňou skrze eucharistickú prítomnosť; **c)** ako kráľ vydáva svoj zákon, riadi Cirkev a ochraňuje ju. **2.** v duši ospravodliveného **a)** osvecuje skrze vieru a vnuknutia; **b)** posväcuje mnohorakými milosťami; **c)** riadi, ochraňuje a sprevádza do neba; **d)** živí svojím telom, spája sa s ňou a premieňa si ju na seba. **3.** Za túto prítomnosť máš Kristovi **a)** úprimne ďakovať; **b)** prejavovať mu silnú vieru, neporušenú dôveru, vreľú lásku a túžiť po tom, aby si sa s ním zhováral čo najčastejšie, čo najužšie spájal, priťahoval si jeho ducha a napájal sa ním; **c)** prejavoval mu synovskú úctu a poslušnosť; **d)** starostlivo nadobúdal jeho milosti.

Pondelok Prosebných dní

1. Procesie sú ustanovené na to: **a)** aby sme verejne vyznávali vieru a vzdávali Bohu patričnú poklonu; **b)** aby sme jednodhlasne a slávnostne vyprosovali od Boha odpustenie, milosť, pomoc, požehnanie; **c)** aby sme oslavovali a povyšovali víťazstvo Cirkvi; **d)** aby sme si uctili Kristove púte a pripomenuli si, že sme pútnici. **2.** Preto je potrebné, aby si sa staral o púte a ich viedol: **a)** aby sa nevynechávali, aby sa vykonávali čo najdôstojnejšie a na povzbudenie (čo do poriadku, obradov, spevu, atď.); **b)** vzbudzuj v sebe ducha viery, úcty k Božej velebnosti a oddanosti; zdržuj sa neúcty, zvedavosti, nepotrebných rečí; **c)** v duchu kajúcnosti pros o odpustenie tvojich hriechov a hriechov iných, vyprosuj Božie milosrdenstvo; **d)** pripomeň si mnohé a veľké biedy, tak tvoje, ako aj biedy Cirkvi a podriadených, ďalej nešťastia, prenasledovania a s dôverou vyprosuj Božiu pomoc; **e)** vrelo túž po víťazstve Cirkvi a tvojom šťastlivom odchode z tohto sveta; **f)** usiluj sa v rámci svojich síl poučovať veriacich o týchto cieľoch, a to horlivo a často, aby sa s úctou a zbožnosťou zúčastňovali na procesiách.

Utorok Prosebných dní

Zapáľ a zveľaďuj v sebe túžbu a úsilie modliť sa liturgiu hodín čo najzbožnejšie a najúctivejšie. Ber ohľad: **1.** na Boha: **a)** jeho nekonečnú velebnosť, krásu, dobrotu, atď., o ktorej hovoria všetky stvorenia, ohlasujú ju a chvália – či aj ty súhlasíš svojim srdcom a ústami s týmto koncertom? **b)** Toľko ľudí ho bezhranične uráža a sa mu rúha – či nemáš mu dať aspoň nejakú náhradu a pokúšať sa potešiť jeho srdce? **2.** na Cirkev **a)** oslávenú, víťaznú, ktorá prespevuje večnú božskú liturgiu – či aj ty „nasledovník vznešeného Siona“, sa nemáš pridružiť k nej teraz, aby si sa pridružil potom po smrti? **b)** očisťujúcu, ktorej skrze zbožné recitovanie môžeš poskytnúť veľkú pomoc, nakoľko mnohí kňazi pri recitovaní officia sa dopúšťajú takých chýb, že si privolávajú veľké tresty; **c)** putujúcu, v ktorej toľko svätých duší a dobrých kňazov každodenne oslavuje Boha (či nie si ty z počtu zanedbávajúcich?), ktorým v ich potrebách, ťažkostiach, tlakoch môžeš a máš pomáhať skrze zbožné vykonávanie officia. **3.** na seba samého. Koľko budeš mať **a)** v živote požehnaní, pokoja, radosti – alebo hriechov, výčitiek svedomia, zlorečenia; **b)** pri smrti pokoj alebo sklúčenosť; **c)** na druhom svete alebo odmena, alebo trest, podľa toho, či si dobre alebo zle vykonával liturgiu hodín (čo nech neexistuje), žeby si túto modlitbu zanedbával!

Streda Prosebných dní

Modliť sa budeš v Ježišovom mene, ak **1.** je Ježiš s tebou čo najužšie spojený skrze posväcujúcu milosť, potom v tebe prebýva jeho Duch a za teba a s tebou „sa modlí nevysloviteľnými vzdychmi“; **2.** ak budeš mať stále na mysli Ježišov príklad a usilovať sa ho nasledovať čo najdokonalejšie; **3.** ak sa budú zaoberať tvoje myšlienky Ježišom a nie cudzími záležitosťami (t. j. ak budeš strážiť svoje zmysly, pozorne sa sústreďíš, ak budeš odstraňovať roztržitosť, ak im nepodľahneš alebo nebudeš súhlasiť s nimi a usilovať sa modliť pozorne a nábožne); **4.** ak budeš prosiť to, čo zodpovedá úmyslom Pána Ježiša, t. j. oslave Boha a spásu tvojej duše a úplne sa odovzdáš do Božej vôle (predovšetkým čo sa týka časných dobier a ziel); **5.** ak budeš mať také presvedčenie, že to, o čo prosíš, nielen že si nezaslúžiš, ale že si nehodný vyslyšania, že si zasluhuješ trest a zavrhnutie, teda že sa nespoliehaš na svoje zásluhy, ale ponížene prosíš skrze zásluhy Krista a jeho rany; **6.** ak nepochybujes o prísluboch Pána Ježiša, o Božej moci, добрote, vernosti, ale čo najpevnejšie dôveruješ, že budeš vypočutý pre Božiu dobrotu a ustanovenie Božej prozreteľnosti; **7.** ak neupadneš v dôvere a modlitbe, aj keď nebudeš ihneď vypočutý, ale budeš pokračovať v modlitbe pevne a vytrvalo.

Slávnosť Nanebovstúpenia Pána

Rozjímaj o Kristovi, ktorý vystupuje do neba a uvažuj: **1.** Kto vystupuje? **a)** Náš brat, ktorý prijal našu prirodzenosť, ktorá je teraz spojená s Božím Synom a dostáva sa na Boží trón. **b)** Náš Vykupiteľ, ktorý si zaslúžil vystúpenie a povýšenie pre toľké trápenia, námahy, bolesti, poníženia. **c)** Náš Sudca, ktorý „ako sme ho videli do neba odchádzať, tak príde v oblakoch z neba s veľkou mocou súdiť živých a mŕtvych.“ **2.** Odkiaľ vystupuje? Z Olivovej hory, kde **a)** sa často modlil a zotrval v modlitbe s Bohom celú noc; **b)** kde sa čo najviac ponížil a prehlásil, že sa úplne odovzdáva Božej vôli; **c)** kde sa začalo jeho umučenie. **3.** Kam vystúpil? Na nebesia, na miesto **a)** pokoja od všetkých námah, bolesti, atď.; **b)** nevyspytateľnej slávy; **c)** neohraničenej blaženosti. **4.** Prečo vystúpil? **a)** aby získal slávu, ktorú zaslúžil skrze umučenie; **b)** aby nám pripravil miesto; **c)** aby bol naším zástancom u Otca; **d)** aby sme ho teraz nasledovali myslou a túžbou, hľadali to, „čo je hore a nie to, čo je na zemi“ a potom v skutočnosti požívali jeho slávu a blaženosť.

Piatok po Šiestej veľkonočnej nedeli

1. Ježiš nevystúpil do neba len sám, ale sprevádzali ho mnohé duše, ktoré vykúpil, oslobodil a otvoril im nebo. Uvažuj **a)** o sláve týchto duší, o radosi z oslobodenia, o blaženosti týchto duší, ktorú získal, o vďačnosti voči Kristovi, atď.; **b)** s akou radosťou sa díval Kristus na svoje dielo, keď ich doviedol do neba ako prvé ovocie a predstavil ho Otcovi, atď. **2.** Aj ty nevystúpiš do neba sám. Lebo **a)** alebo si žiadne duše nespasil – a tak si zatratil aj svoju dušu a budeš hodený do vonkajšej tmy ako lenivý sluha, lebo si bol bez lásky a horlivosti, veľmi si zanedbával svoje povinnosti, zakopal si svoje talenty do zeme, prijal si nadarmo tak veľkú moc a tak veľké milosti, toľké Kristove námahy a bolesti skrze tvoju lenivosť si urobil pre tebe zverené duše neúčinnými a odplatil si sa hrubou nevďačnosťou; **b)** alebo skrze spásu svojej duše si spasil aj iné duše – potom získaš veľa radosi, blahoželanie, oslavovania od Boha, Krista, Márie, anjelov strážcov a spasených duší, akú budeš mať z toho radosť a slávu, ako milo a rád budeš spomínať na námahy, prenasledovania a útrapy!

Sobota po Šiestej veľkonočnej nedeli

Tak ako Kristus, tak aj my, si máme zaslúžiť **1.** povýšenie skrze poníženie. Uvažuj **a)** ako veľmi je teraz povýšený Kristus, akú prežíva teraz vznešenosť, slávu, kráľovstvo; **b)** aké boli poníženia, skrze ktoré si to zaslúžil, keď sa stal človekom – cez celý život – v utrpení a smrti; **c)** tebe sú dané oveľa menšie poníženia a sľubuje sa ti podobná sláva. **2.** pokoj skrze namáhavé práce. Uvažuj **a)** koľko urobil namáhavej práce Pán Ježiš pre slávu Otca a spásu duší; **b)** teraz prežíva pokoj v najdokonalejšom a najblaženejšom stupni, nie je pretrhávaný ani námahami ani bolesťami, ani starosťami, ani pokušeniami; **c)** aj ty chceš mať pokoj – ale kde sú tvoje námahy za oslavu Boha a z toho, čo si urobil pre seba a pre tebe zverené duše? **3.** radosť skrze bolesti a sebazapieranie. Uvažuj, **a)** hromada nekonečných radostí, ktoré prekypujú v srdci Pána Ježiša, **b)** ale ktoré nadobudol skrze bolesti a najukrutnejšie utrpenie a smrť; **c)** aj tebe sa núkajú podobné radosti – preto neboj sa a neutekaj, ale ochotne prijmi skutky sebazaprenia, utrpenie, choroby, prenasledovania, opustenosti a vnútorné suchoty, čím nás navštevuje Boh.

SIEDMA VELKONOČNÁ NEDEĽA

Ježiš je povýšený od zeme (kedysi na kríži, teraz na nebi) a všetko priťahoval a priťahuje k sebe **1.** vyliatím krvi, ktorou zadosťučinil za naše hriechy, odstránil tresty za hriechy, prinavrátil Otcovi slávu a ho zmieril, roztrhal naše okovy, opäť získal milosť a priateľstvo s Bohom, otvoril nebo; **2.** príkladom, ktorým nás naučil zriekať sa pozemských vecí, pohrdať, umŕtvovať seba samých, zriekať sa svojej vôle, hľadať nebeské veci a kráčať po ceste, ktorá vedie do neba; **3.** láskou, ktorú nám vliatil skrze ktorú učinil, aby sme sa zriekli svetskej lásky, milovali len Boha, obetovali všetko pre neho, aby nás zapálil láskou ísť po ceste Kristových stôp za účelom získať videnie Boha a požívanie blaženosti, ktorá plynie z tohto videnia; **4.** prihováraním sa u Boha (ktoré sa deje aj pri eucharistickej obeti), ktorým nám vyprosuje a skrze Ducha Svätého (predovšetkým vo sviatostiach, no zo všetkých najviac v Eucharistii) poskytuje svetlo vo tmách, silu v bojoch, útechu v súženiach a dáva množstvo milostí, skrze ktoré sa s ním spájame, pripravujeme sa na dokonalé spojenie s ním v nebi a ideme za tým.

Pondelok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Nebeskú blaženosť máme **1.** vyprosovať modlitbami ako žobráci. Veď blaženosť je Boží dar, a to najväčší – dary sa však majú vyprosovať poníženými, úprimnými a vytrvalými modlitbami – teda máš sa usilovať o takéto modlitby, aby si si vyprosil spomínanú blaženosť. **2.** zaslúžiť prácou ako robotníci. Lebo blaženosť je odmena – odmena sa získava za prácu tomu, kto odmenu dáva – teda je potrebné, aby si bol v službách Boha (t. j. v stave milosti), aby si pracoval pre Boha, nie pre tvoje pohodlie alebo slávu (teda s dobrým a dokonalým úmyslom), a aby si práce, ktoré ti udelí Boh, vykonával rád, presne a horlivo. **3.** ako kupec vzácnej perly. Lebo blaženosť je vzácna perla (Mt 13, 46) – peniaze, za ktoré sa kupuje, sú časné dobrá, ktoré sa dajú za almužnu – preto netreba tieto dobrá zhromažďovať, ale rád a podľa svojich možností darovať chudobným. **4.** vybojovať násilím ako vojaci. Lebo „Božie kráľovstvo trpí násilie a len násilníci sa ho zmocnia“ – zmocniš sa ho násilím, ak urobíš sebe samému násilie, ak prekonáš svoju vôľu a zlé náklonnosti – teda sústavne sa máš sebazapierať, bojovať proti sebe samému a zlá trpezlivo znášať, atď.

Utorok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Sv. omša je prosebnou obetou. Uvažuj, **1.** že potrebujeme nespočetné Božie milosti a pomoci **a)** prirodzené. Bez Božej pomoci nemôžeme ani žiť, ani sa pohybovať, ani niečo konať; čiha na nás mnohé zlo a ohrozujú nás nebezpečenstvami. **b)** nadprirodzené. Bez Božej milosti sa nemôžeme oslobodiť ani od jediného hriechu, nemôžeme urobiť čo i len najmenší zásluhný skutok, nemôžeme premôcť ani len jedno pokušenie z tých, ktoré doliehajú na nás, nemôžeme dosiahnuť v žiadnom prípade nadprirodzený cieľ, ku ktorému spejeme. **2.** že sme úplne neschopní vyprosiť takúto pomoc, **a)** lebo sme biedne stvorenie, žiadneho významu, nič nevlastníme takého, čo by sme mohli obetovať Bohu, aby sme sa mu mohli páčiť a zaslúžiť si milosti a pomoci; **b)** pre naše nespočetné hriechy sme hodní jeho hnevu, odvrátenia, večného trestu; a ešte **c)** aj naša modlitba (sama v sebe) je biedna a nemá žiadnu hodnotu. **3.** všetko môžeme vyprosiť skrze Kristovu obetu, čiže pomoci pre telesný a duchovný život, **a)** keď Bohu obetujeme dar nekonečnej hodnoty; **b)** keď najmilší a najsvätejší Boží Syn robí za nás zmierenie, zástancu, prosebníka a prostredníka; **c)** keď on žiada pre nás, čo zaslúžil skrze svoje umučenie a má právo na požiadanie; **d)** keď on sám pomáha našej modlitbe a ju obetuje, modlí sa v nás, s nami a za nás.

Streda po Siedmej veľkonočnej nedeli

1. Kristus kráľ sa líši v mnohom od pozemských pohlavárov. **a)** Tito, aby sa ukázali takými, že si ich treba uctievať a báť sa, aby zakryli svoju prirodzenú slabosť a nízkosť, použili vonkajší lesk – Ježiš, aby v nás vzbudil dôveru, on svoju najvyššiu velebnosť, výsosť a moc zakryl poníženosťou a slabosťou. **b)** Pohlavárom posluhujú a slúžia podriadení – Ježiš posluhuje a slúži nám. **c)** Pohlavári žijú z peňazí podriadených – my žijeme, udržiavame sa a požívame pokrm z darov nášho Kráľa. **d)** Pohlavári nútia zachovávať zákony – Ježiš nikoho nenúti, ale chce, aby sa mu slúžilo z najslobodnejšej lásky. **2.** Nasleduj Krista tak, že budeš konať ako on v prospech svojich zverených: **a)** chráň sa vystatovania (v obleku, v bývaní, v nábytku, v spôsobe konania), každej túžby po rozkazovaní a panovaní; skôr skrze pravdivú poníženosť a úslužnosť voči podriadeným si získaš dôveru. **b)** Pokladaj sa a konaj tak, ako keby si bol ich sluha a nevyhýbaj práci. **c)** Nehľadaj svoje pohodlie, ale osov a spásu podriadených. **d)** Nevzbudzuj strach, násilie a hnev, ale buď dobroprajný, úprimný, preukazuj lásku skutkami a buď trpezlivý.

Štvrtok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Svätokrádežná sv. omša je obrovskou potupou pre **1.** viaceré účinky tohto hriechu. Za každou takto slúženou sv. omšou spácha štvorakú svätokrádež: slúži sv. omšu v stave smrteľného hriechu, prijíma Oltárnu sviatosť, rozdáva sv. prijímanie, podáva ho nevhodnému, t.j. sebe samému. **2.** pre obrovskú veľkosť tohto hriechu. Lebo nie len pohŕda a zosvetarčuje ako pri iných svätokrádežiach veci, ktoré sú určené a posvätené pre Boha a pre jeho službu, ale samého Božieho Syna, jeho osobu, telo, krv, dušu, božstvo. Útočí na samého Boha, zneuctuje ho, robí si z neho posmech a dáva ho akoby satanovi. **3.** pre okolnosti. Uvažuj: **a)** Kto to urobil? Kňaz zasvätený Božej službe, obdarený najvyššou hodnosťou, strážca najsvätejšej sviatosti, obohatený najväčšími dobrodeniami, je po službe a prísahe a po toľko opakovaných prisľuboch. **b)** Kde? V Božom dome, kde zložil aj kňazské sľuby, za prítomnosti svätých anjelov a zvereného Božieho ľudu. **c)** Oblečený do kňazského rúcha, reprezentuje Krista. **d)** Simuluje gestami, obradmi a slovami najväčšiu lásku. **4.** pre následky, ktoré sú najhroznejšie, tak v tomto ako aj v budúcom živote (upadnutie do hlbín hriechov, výčitky svedomia, zatvrdlivosť a zaslepenie, nebezpečenstvo náhlejšej smrti – zahanbenie pri súde – oveľa väčšie bolesti v pekle).

Piatok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Čo si povinný robiť za povolanie ku kňazstvu? **1.** Čo najúprimnejšie ďakovať, pretože toto volanie je milosť **a)** čo do svojej prirodzenosti je to milosť najvznešenejšia, lebo udeľuje najvyššie hodnoty (vyslanec Otca, zástupca Krista, spolupracovník Ducha Svätého), veľkú moc, čo najužšie spojenie s Bohom, množstvo dobrodení a mnohorakých milostí; **b)** čo do vznešenosti cieľa, pretože skrze túto milosť sa zveruje kňazovi oslava Boha, Kristovo dielo, spása duší; **c)** čo do najhodnotnejšej odmeny – akú môžeš získať úctu u veriacich, dôveru, lásku, šťastie, aké mnohé a veľké zásluhy a akú potom blaženosť! **2.** Mať hlbokú poníženosť. Lebo **a)** lebo svoje povolanie si čo najmenej zaslúžil; **b)** bol si pre toto povolanie nehodný, lebo si spáchal mnohé a veľké hriechy; **c)** v kňazstve ťa urobilo nehodnejším zanedbávanie mnohých povinností, ich ľahostajné vykonávanie, zanedbanie mnohých dobier a spáchanie mnohého zla. **3.** Máš verne spolupracovať, byť horlivým a nebáť sa námah. Lebo od toho závisí **a)** účinok povolania a prijatých milostí, oslava Boha, spása alebo zavrhnutie duší, **b)** už tu, alebo v budúcom živote, šťastie a sláva alebo bieda a ztratenie.

Sobota po Siedmej veľkonočnej nedeli

Podľa príkladu apoštolov sa priprav na prijatie Ducha Svätého **1.** samotou, čiže chráň sa zbytočných stretávaní sa, rečí, zábav, pôžitkov, alebo ich aspoň obmedz, zbav sa prázdnych myšlienok a pozemských túžob, pozorne chráň zmysly a sústreď sa. **2.** poniženosťou, to znamená, že budeš myslieť na to, že si dostal tak veľkú úlohu ako dostali apoštoli – sám od seba si toho nehodný a tak isto neschopný to vykonávať. Iba Boh ťa môže uschopniť splniť túto úlohu. Sám od seba to môžeš iba pokaziť (zabrániť alebo umenšiť silu a účinnosť milosti, lebo máš mnohé nedokonalosti a prevrátené myšlienky, si hodný zatratenia. **3.** dôverou a túžbou, lebo Duch Svätý je prisľúbený aj tebe, ktorý môže a chce štedro obdarovať tvoju chudobu, osvietiť tvoju temnotu, posilniť slabosť. **4.** vytrvalou modlitbou. Práve skrze ňu pozývaš Ducha Svätého, ba priam prilákaš, pripravuješ tvoje srdce na jeho prijatie, zohrievaš ho a ozdobuješ. **5.** Vzývaním P. P. Márie, pretože ona je nebeský poklad, nevesta Ducha Svätého, Kráľovná apoštolov, matka, prostrednica a naša patrónka.

TURÍCE

Pozoruj zmenu, aká nastala v apoštoloch, keď na nich zostúpil Duch Svätý. **1.** Pred príchodom Ducha Svätého sa apoštoli podobali deťom: **a)** nerozumní – nechápali najjasnejšie slová Pána Ježiša, nerozumeli proroctvám Písma o Mesiášovi, ani nevnímali Ježišovo dielo a cieľ; **b)** prázdni – preniknutí detskými, pozemskými myšlienkami a túžbami – pretekali sa, kto z nich je väčší, túžili sedieť na zlatých trónoch, atď.; **c)** bojazliví a malomyseľní – báli sa počas búrky, že zahynú, opustili Ježiša, schádzali sa za zatvorenými dverami zo strachu pred židmi. **2.** Po príchode Ducha Svätého sa podobali mužom a hrdinom viery. **a)** Osvietení nebeským svetlom jasne pochopili Písmo, slová a náuku Pána Ježiša; ohlasovali veľké Božie skutky; vzdelávali a privádzali k viere a spáse nespočetné množstvo. **b)** Pohrdali pozemským bohatstvom, rozkošami, poctami, „tešili sa, že mohli trpieť pre Ježišovo meno.“ **c)** Nebáli sa ani rozkazov, ani vyhrážok, ani rán, nebojácne a odhodlane stáli a rozprávali pred veľradou a poprednými mužmi; prijali úlohu podmaniť celý svet, bojovať proti nemu a ho prerobiť. **3.** Či nie aj ty **a)** doteraz si sa podobal apoštolom pred príchodom Ducha Svätého? **b)** Budeš im podobný akí sa stali po príchode Ducha Svätého? **c)** Ktoré ti treba odstrániť prekážky na získanie tohto cieľa a ktoré použiješ prostriedky?

Pondelok po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

Prečo sa zjavil Duch Svätý v podobe ohňa? **1.** Ako oheň očisťuje (napr. zlato od povlakov), tak Duch Svätý očisťuje naše duše skrze svoju milosť, skrze bázeň a lásku k Bohu, znenávidenie hriechu skrze vzbudenie v nás dokonalej ľútosti; premáhanie hriechov skrze sviatosti, ktoré vlievajú posväcujúcu milosť a ďalšie milosti, ktorými zoslabujeme telesnú žiadostivosť, zlé náklonnosti, premáhame pokušenia a odstraňujeme zlé návyky. **2.** Ako oheň osvecuje, tak Duch Svätý nám dáva svetlo viery a pomáha nám, aby sme pochopili pravdu viery, mysleli na ne v príhodnom čase, aby sa dívali vo svetle viery na seba, na svedomie, na hriechy a na naše nebezpečenstvá. Aby sme zbadali, kde nám treba od niečoho utekať, aby sme vedeli posúdiť, či to, čo nám niekto ponúka, je pravda alebo blud. **3.** Ako oheň zohrieva, tak Duch Svätý v nás zapaľuje lásku k Bohu, vzbudzuje túžby po nebeských veciach a podnecuje ohnivú horlivosť. **4.** Tak ako oheň akousi neprekonateľnou silou všetko protivné ničí, tak Duch Svätý dáva našej duši pevnosť a silu, aby sme prekonalí všetky prekážky našej spásy a našej činnosti. Či si už skúsil týchto štvoro účinkov Duchu Svätého a budeš ich skusovať, či budeš spolupracovať s ním a nasledovať ho vo svojich pastoračných funkciách s jeho pomocou?

Utorok po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

Vďačnosť kňaza voči Duchu Svätému je **1.** spravodlivá. Aj ako kňaz si povinný ďakovať za milosti **a)** spolu s laikmi: svetlo viery, posväcujúca milosť, obnova po páde, nespočetné milosti osvietenia, milosť povzbudenia, posilnenia útechy, **b)** osobitne ako kňaz: povolanie ku klerickému stavu, kňazský nezmazateľný znak, nevýslovná hodnosť a moc, toľké milosti, ktorými dostávaš pomoc vykonávať kňazské úkony, zhromažďovať zásluhy a získavať duše. **2.** plodná, užitočná, nevyhnutná. Lebo **a)** skrze túto vďačnosť potešuješ Ducha Svätého a akoby si ho udržiaval vo svojom srdci, vyzývaš ho, aby ti dal ďalšie dobrodenia, zabezpečuješ si pomoc, zasluhuješ útechu; **b)** naproti tomu skrze nevďačnosť ho zarmucuješ, pripravuješ mu akoby odchod od teba, zatarasuješ cestu pre prísun milostí a štedrých dobrodení, oberáš sa o mnohé útechy a radosti, ľahko upadneš do lenivosti a hriechov. **3.** ľahká, pretože máš množstvo príležitostí, podnetov, milostí, aby si uznal dobrodenia Ducha Svätého, všímal si jeho vnuknutia, spolupracoval s jeho činnosťou, napomínal iných a povzbudzoval k vďačnosti a oddanosti voči Duchu Svätému.

Streda po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

Kňaz vzyva Ducha Svätého predovšetkým **1.** pred spytovaním svedomia a svedou, aby dobre spoznal hriechy (a ich korene), úprimne oľutoval, vyznal sa z nich pravdivo a jasne a získal ich odpustenie. **2.** v pochybnostiach, ťažkostiach, sklúčenostiach, smútku, aby Duch Svätý skrze nebeské svetlo rozohnal tmy a pochybnosti, ukázal správnu cestu, poskytol skrze pevnú nádej svätú radosť a útechu, dodal odvahy skrze posilňujúcu milosť. **3.** pred kázňou (a katechézou), aby sám poznal jasne pravdy viery, vedel ich vysvetliť s dobrým úmyslom a správnym spôsobom, aby dobre disponoval srdcia poslucháčov k uvereniu a pochopeniu náuky, a tiež aby pristúpili k plneniu napomenutí. **4.** pred lektúrou, štúdiom, meditáciou, aby dobre pochopil Božie slovo a posvätnú vedu, vzťahoval ju na seba, srdcom sa nadchol a zapálil, aby dokázal uskutočniť to, čo sa naučil. **5.** pred vysluhovaním sviatostí, aby vysluhoval sväto (v stave milostí), hodne (v súlade s Božími a cirkevnými predpismi, so správnym úmyslom a veľkou zbožnosťou), plodne (t. j. nevyslúžil žiadnemu nehodnému, ale aby čerpali z prijatia sviatostí mnohé milosti).

Štvrtok po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

Okrem hriechov, ktoré spoločne nazývame „hriechy proti Duchu Svätému“, podľa Svätého písma sa môžeme proti Duchu Svätému prehrešiť vtedy, keď: **1.** Ducha Svätého zarmucujeme (Ef 4, 30). Tak, ako zarmucujeme priateľa, keď si ho nevšímame, nepozdravujeme, znevažujeme jeho upozornenia, tak zarmucujeme Ducha Svätého, keď si ho neuctievame, nevzývame, neďakujeme, keď zanedbávame naše pobožnosti a nechceme brať ohľad na jeho vnuknutia. **2.** Duchu Svätému odporujeme (Sk 7, 51), keď sa protivíme pravde viery, hlasu svedomia, napomenutiam predstavených, Božím vnuknutiam, ktoré nás vyzývajú k vyšším veciam. **3.** Ducha Svätého uhášame (1 Sol 5, 19), keď páchame akýkoľvek smrteľný hriech, predovšetkým skrze hriechy tela, ktorými vyháname Ducha čistoty; skrze hriechy nenávisť, závisť, nepriateľstvá, skrze ktoré utekáme od Ducha lásky; skrze hriechy klamstva a pokrytectva, skrze ktoré sa vzdľuujeme od Ducha pravdy. **4.** potupujeme Ducha milostí (Hebr 10, 29), čo sa deje skrze svätokrádeže, nakoľko to, čo má slúžiť na väčšiu česť a slávu Boha a nám má sprostredkovať milosť, my to zneužívame na čo najväčšiu potupu Boha, zbavenie sa milostí a nadobudnutia zlorečenia.

Piatok po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

38. Ako na sviatok Obrátenia sv. Pavla 25. januára, str.

Sobota po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

Uvažuj: **1.** čo vytrpeli svätí mučeníci (olúpenie majetkov, poškodenie majetkov, odlúčenie od príbuzných a priateľov, poškodenie cti, neznesiteľné neprávosti a osočovanie, takže prídeme na myšlienku, že človek to nemohol vymyslieť, ale sám diabol. Často tieto utrpenia trvali dlhší čas a nakoniec nasledovala najkrutejšia smrť) – naproti tomu, ako je málo toho, čo si doteraz pretrpel a teraz máš znášať. **2.** ako toto mučeníci pretrpeli (slobodne, ochotne a bez ponosovania sa, trpezlivo bez reptania alebo výčitiek, radostne a dôverne, bez smútku alebo malomyseľnosti, mysleli na Krista – vodcu a popredného bojovníka. Ty od oveľa menších utrpení, ktoré tak sotva možno aj nazvať, sa usiluješ odkloniť a utiecť pred nimi, znášaš ich netrzeplivo, upadáš na ducha, atď. **3.** odkiaľ čerpali silu, že prekonalí toto všetko (vo vrelej a vytrvalej modlitbe, v uvažovaní o Kristovej láske a utrpení, v zbožnom prijímaní sviatostí, predovšetkým Eucharistie, v neustálom uvažovaní o nebeskej blaženosti, ale aj o večnom zatratení) – a ty ako si užíval tieto prostriedky doteraz a ako ich chceš užívať do budúca?

SLÁVNOSŤ NAJSVÄTEJŠEJ TROJICE

Kňaz od Najsvätejšej trojice má: **1.** od Otca **a)** titul, úlohu, povinnosť otca; **b)** najvyššiu moc (nad Kristovým reálnym a mystickým telom, t. j. nad Eucharistiou, nad údmi Krista, nad dušami); **c)** akoby autoritu nad Božím Synom (ktorý počúva jeho hlas a zveruje seba do jeho rúk, svoje dielo a zásluhy). **2.** od Syna, že je **a)** prorokom (Božie tajomstvá ohlasuje a vysvetľuje, ohlasovateľom Božej vôle, budúcich vecí – napr. Boží súd, večná blaženosť alebo večné zatratenie); **b)** kňaz (prostredník medzi Bohom a ľuďmi, prináša najsvätejšiu a najúčinnnejšiu obeť, žehná, zmieruje hriešnikov s Bohom, prihovára sa za duše a vyprosuje za ne); **c)** kráľ (panuje v kráľovstve jeho srdca, riadi zverené duše, rozkazuje zlým duchom). **3.** od Ducha Svätého, že je **a)** svätý (očistený od hriechov skrze posväcujúcu milosť, napodobňuje a je účastný na Božej svätosti, predstavuje Boží obraz); **b)** posvätený (skrze ordináciu, totiž oddelený od sveta, zasvätený Bohu, poznačený nezmazateľným znakom a odovzdaný do jeho služieb); **c)** služobník posväcovania (orgán Ducha Svätého, rozdávatel' Božích tajomstiev, vyprosovateľ milosti a jej prívodom).

Pondelok po Desiatej nedeli v Období „cez rok“

Uvažuj nad smädným Ježišom pri Jakubovej studni a predstav si kňaza, ktorý je mnohoroako smädný. Má byť smädný (t. j. veľmi túžiť) po **1.** mnohých Božích milostiach. **a)** Lebo tieto sú mu najnevyhnutnejšie, užitočné a najmilšie. **b)** Preto rád a nábožne užíva prostriedky, ktoré sú ustanovené na získanie milostí (sviatosti, obeta sv. omše, modlitba, dobré skutky). **2.** po osobnej dokonalosti. **a)** Aj Boh túži po nej pre kňaza, lebo od nej závisí pokoj, činnosť, blaženosť kňaza. **b)** Preto hriechy, zlé náklonnosti, nedokonalosti nech nenávidí sústavne a bojuje proti nim; nech horlivo užíva prostriedky dokonalosti (skutky zbožnosti, sebazaprenie, cvičenie sa v čnostiach). **3.** po práci (a utrpení) na Božiu slávu. **a)** Týmto Boha oslavuje a potešuje, nasleduje Krista, získava veľké zásluhy a veľkú odmenu. **b)** Preto neodkláňaj sa od takýchto miest, zamestnaní, príležitosti k práci, nehovej pohodlnosti, verne a rýchle prijmi a vykonávaj všetko, čo slúži na Božiu slávu. **4.** po spáse duší. **a)** Lebo Kristus mimoriadne túžil po nej, pracoval a trpel len pre tento cieľ, kňaz je ordinovaný na tento cieľ a je mu sľúbený za to vzácny veniec. **b)** Preto nech živí apoštolskú horlivosť a ňou horí, nech sa často modlí za zverené duše, nech čo najdokonalejšie vykonáva úlohu predovšetkým kazateľa, katechéta, spovedníka.

Utorok po Desiatej nedeli v Období „cez rok“

Pri stretávaní so ženami nech kňaz dáva **1.** veľký pozor. **a)** Jednohlasne to vyžaduje Cirkev, Otcovia, všetci učitelia duchovného života; povzbudzuje k tomu príklad svätých kňazov; **b)** potvrdzuje to najsmutnejšia skúsenosť nepozorných kňazov; **c)** dokazuje to prirodzenosť vecí, nakoľko naša prirodzenosť je náklonná k zmyselnosti a zlej žiadostivosti, ktorú možno prekonať len sústavnou bdelosťou, ostražitosťou, sebazaprením a útekem pred nebezpečenstvami, - lebo keď sa to (ako kňaz, ktorý sa neopatrne schádza so ženami) zanedbá, potom kňazská čistota, dobré meno, pastoračná činnosť, večná spása, sa veľmi zatrasú, ba až možno zrútiť. **2.** Preto nech sa s nimi rozpráva **a)** zriedka, a to len vtedy, keď to vyžaduje nejaká nutnosť; **b)** krátko, v žiadnom prípade dlhé rozhovory alebo pletky; **c)** nie v tajnosti alebo v odľahlých miestach, teda nikdy, jedine donútený nevyhnutnosťou je sám so samou, aj svoje domáce nech sa nezdržiavajú v jeho izbe, nech sa chráni pred návštevami iných žien a pred nepotrebnými rozhovormi; **d)** skromne, čiže chrániť oči, vyhýbať nežnostiam a vtipom; **e)** opatrne, v prospech čistoty a dobrého mena; **f)** nech nedáva ženám dary a darčeky a ani ich od nich neprijíma.

Streda po Desiatej nedeli v Období „cez rok“

Čo sa týka čítania kníh, **1.** vzdáľuj sa a utekaj pred čítaním takých kníh a časopisov, ktoré sú viere nepriateľské, ktoré vyznávajú falošnú a pyšnú vedu a tiež aj takých kníh a časopisov, ktoré podnecujú hriešnu žiadostivosť (ináč porušujeme mravný zákon, ohrozujeme vieru a čistotu, alebo ich spochybňujeme, naplňame sa svetáckym duchom a jeho zásadami, strácame cirkevného ducha, robíme pohoršenie, potešujeme a pomáhame nepriateľom Cirkvi). **2.** knihy a verejné časopisy (aj keď katolícke) keď píšú o politike, alebo, ako hovoria, pojednávajú o beletristických témach, čítaj opatrne a skromne (ináč strácaš čas, príliš sa rozptyľuješ, strácaš ducha sústredenosti, alebo ho kazíš, ponáraš sa do svetských vecí – zabraňuješ predovšetkým pozornému a zbožnému recitovaniu liturgie hodín). **3.** venuj sa čítaniu duchovných kníh, stanov si istý čas, aby si sa im venoval (lebo z nich sa naučíš lepšie poznať seba samého a svoje povinnosti, posilníš sa vo viere a v cirkevnom duchu, načerpáš ducha zbožnosti, nájdeš vhodný materiál pre kázne a katechézy, mnoho sa naučíš ohľadom starostlivosti o duše a ich vedenia a na základe takéhoto čítania sa staneš horlivejší a múdrejší).

Slávnosť Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi

Kristus nám v najsvätejšej sviatosti zanechal **1.** najcennejšiu pamiatku (nie namaľovaný obraz, ako zvyknú dávať ľudia, ale seba samého, dar tak vznešený, že sám Boh, hoci vševediaci, nevedel, hoci všemohúci, nemohol dať niečo vzácnejšieho). Či máš v úcte túto pamiatku a či myslíš často na Vykupiteľa v duchu lásky a vďačnosti? **2.** klenotnicu nebeských pokladov (všetky svoje zásluhy, každý druh požehnaní, najštedrejšie milosti pre seba a pre iných). Či si čerpal dychtivo a usilovne z týchto pokladov a či si to dobre využíval) **3.** zrkadlo, čiže vzor všetkých čností (jednak tie, ktoré uskutočňoval počas svojho smrteľného života a ktoré doteraz prejavuje v najsvätejšej sviatosti – nad ktorými treba uvažovať aj v jednotlivostiach, ako o poníženosti, láske, poslušnosti, horlivosti). Či uvažuješ a nasleduješ tento príklad s láskou? **4.** dom pokoja (do ktorého môžeš uteknúť v každom súžení, pokušení, trápení, kde si môžeš byť istý pred nepriateľmi a pred bleskom Božieho hnevu, ktorý si si toľkokrát zaslúžil). Či často prichádzaš do tohto domu, či rád sa tam zdržiavaš a či vyhľadávaš tam osvieženie a útechu?

Piatok po Desiatej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je **1.** sviatosť viery, **a)** pretože v nej sa skrývajú mnohé pravdy viery (dogmy), tak tiež v nej sú sčasti najsvätejšie tajomstvá a sčasti predpokladajú najväčšie tajomstvá, ale aj Eucharistia ich preniká novým svetlom; **b)** pretože je pre rozum najťažšia, zdá sa, že protirečí zmyslom, skúsenosti, zákonom prírody, je nepriateľom pýchy a preto vyžaduje úplné podriadenie rozumu a čo najpevnejšiu vieru; **c)** lebo pre vieru je najlepšou pomôckou. **2.** sviatosť nádeje, lebo nádej posilňuje tým, že **a)** odhaľuje ako nás miluje Boh a túži po našej spáse; **b)** kladie nám akoby pred oči, čo Ježiš pre nás a pre naše vykúpenie urobil a vytrpel, ďalej aké sú v jeho očiach milé a vzácne naše duše a dáva nám v eucharistii do zálohy svoju pomoc; **c)** poskytuje nám najväčšie milosti, je zálohou večnej sláv **3.** sviatosť lásky, **a)** pretože vyžaruje z tejto sviatosti voči nám nekonečná láska Boha (uvažuj, ako vykonal mnoho pre nás, čo všetkého potupného pretrpel za nás biednych hriešnikov, bez žiadneho zisku, len z čistej nepochopiteľnej lásky); **b)** pretože nás čo najúčinnejšie vyzýva k láske Bohu a nám v tom pomáha; **c)** pretože je vzorom pre bratskú lásku medzi nami a zároveň jej potvrdením.

Sobota po Desiatej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je „pamiatka obdivuhodných Božích skutkov“ (Z 111, 4). Lebo v nej **1.** sa lesknú a akoby pred oči sa nám predkladajú obdivuhodné Božie dokonalosti, predovšetkým múdrosť (ktorou najľahšími a najúčinnějšími prostriedkami získame vznešený cieľ), moc (ktorou odoberá zákonom prírody ich silu a jediným úkonom vykonáva celý rad zázrakov), lásku (ktorou sa nám dáva pre naše najväčšie dobro a nežné spoločenstvo). **2.** obdivuhodné Božie skutky, ktoré sa volajú „ad extra“ (vonkajšie) (stvoreníe, vteleníe, ospravedliveníe, osláveníe), ktoré sa nachádzajú v tejto sviatosti ako mozog v hlave: stvoreníe, pretože je vrcholom stvorenia živočíšneho a duchovného, totiž telo, krv a Kristova duša pod spôsobom chleba a vína, najvznešenejšími rastlinnými stvoreniami, vteleníe, ktoré skrze eucharistiu v nás a pre nás sa uchováva, a akoby rozmnožovalo, keďže sa sprítomňuje na nespočetných oltároch; ospravedliveníe, pretože to je Ježišovo srdce, základ každého ospravedlnenia a prameňom milostí ospravedlnených; a osláveníe, pretože kráľ slávy je v oslávenom stave, obkolesený oslávenými obyvateľmi neba. **3.** Predovšetkým tie obdivuhodné skutky, ktoré sa udiali v smrteľnom živote Krista a v diele vykúpenia (ako počatíe, narodeníe, návšteva, uzdraveníe chorých, večera, smrť, atď.), tu sa akoby udržiavali, sprítomňovali a pripamätúvali.

JEDENÁSTA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Eucharistia je naozaj veľká večera. Uvažuj: **1.** o Pánovi nekonečnej vznešenosti, ktorý pripravil túto večeru a pozval ťa na ňu, ukázal na nej bohatstvo svojej múdrosti, sily, dobroty, štedrosti. S akou úctou, poníženosťou, vďačnosťou, pohotovosťou a dychtivosťou máš túžiť po tejto večeri a ponáhľať sa na ňu! **2.** o pokrmoch, ktoré sa predkladajú, ich vznešenosť (v sebe prijímaš Kristovo telo, krv, dušu, božstvo, zásluhy; porovnaj ich s ostatnými pokrmami, aj s Mannou), jej spásanosnosť (odpúšťa ľahké hriechy, chráni pred ťažkými, zoslabuje žiadostivosť, zapaľuje lásku, zveľaďuje čnosti, poskytuje osvecujúce a posilňujúce pomoci), jej sladkosť (keďže nás čo najužšie spája s Ježišom, otvára nám akoby svoje srdce, sprostredkúva svoj život, vlieva pokoj, udeľuje zálohu večného spoločenstva). Aké môžeš odtiaľ čerpať uzdravenie, úžitok, sladkosť. **3.** Nakoniec uvažuj o spoluhodovníkoch, ktorí posluhujú pri večeri: anjeli, ktorí vítajú, klaňajú sa, posluhujú; množstvo svätých duší, kňazov a laikov od ustanovenia eucharistie až po dnešný deň. A ty chceš patriť medzi najnečistejších, najlenivejších a najnevďačnejších?

Pondelok po Jedenástej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je pamiatkou na skrytý život Pána Ježiša. Porovnávaj: **1.** Ježiša k anjelovi, ktorý zvestuje Panne Márii, ktorá súhlasí s príchodom do panenského života a si z nej berie formu človeka – a jeho príchodom na oltár na základe konsekračných slov, a berie si, ak je to dovolené povedať, sviatostné spôsoby. **2.** Ježiša, ktorý existuje cez deväť mesiacov v živote Panny Márie, akoby v zajatí, bez užívania zmyslov, ale plný vedomosti a milosti – a prítomného v bohostánku, ako zajatca lásky, obraný (presne povedané na základe sviatostnej prítomnosti) o užívanie zmyslov, ale v sebe má všetky poklady múdrosti a milosti. **3.** Ježiša, ktorý (v živote P. M.) navštevuje Jána, s návštevou v najsv. Sviatosti chorých a biednych, opustených, zavrňovaných a hriešnikov. **4.** Ježiša, ktorý sa narodil v betleheme, ktorého svoji neprijali, ktorého uctili anjeli, klaňali sa pastieri a Mudrci, ale Herodes prenasledoval – s Ježišom prítomným v najsvätejšej sviatosti v „dome chleba“: ktorého mnohí nepoznajú a zavrňujú, prenasledujú ho svätokrádežami a len málo je tých jednoduchých a chudobných v duchu, ktorí sa mu klaňajú. **5.** Ježiša, ktorý vedie život v Nazarete najjednoduchší a skrytý, plný najkrajších čností – so životom v najsv. Sviatosti, kde vedie život ešte skrytejší a často upustenejší, kde preukazuje najsvätejšie čnosti: poníženosť, poslušnosť, pokánie a lásku.

Utorok po Jedenástej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je pamiatkou verejného Ježišovho života. Uvažuj, **1.** aké úlohy splnil Pán Ježiš **a)** za tri roky: osvecoval duše svetlom nebeskej pravdy skrze ohlasovanie Božieho slova, uzdravoval chorých, hriešnikov vyzýval k pokániu a udeľoval im milosť odpustenia hriechov; **b)** to isté neprestal konať v najsv. Sviatosti: osvecuje duše skrze vnuknutia, lieči skrze milosť, kriesi mŕtve následkom hriechu, všetkým dáva dobrodenia. Obdivuj, ďakuj, túž, pros. **2.** v akých sa cvičil čnostiach za tri roky a ich preukazoval: **a)** vrelá horlivosť, neprestajný záujem o modlitbu, trpezlivosť a podivuhodná skromnosť, milosrdenstvo a nevýslovná láska, atď.; **b)** to isté vykonáva v najsv. Sviatosti, keď mimoriadne túži po spáse duší, deň a noc sa modlí, ukrýva svoju vznešenosť, nepravosti znáša čo najtrpezlivejšie, všetkým chce pomáhať a potešovať. Obdivuj, nasleduj. **3.** s kýmkoľvek **a)** veľmi rád rozprával: s deťmi, chudobnými, kajúcnikmi. **b)** Či aj dnes neprichádzajú takito ako prví k eucharistickému Ježišovi a on ich prijíma s najväčšou láskou? Urob, aby si bol maličkým, chudobným v duchu, skutočne kajúcim. **4.** niektorí ho: **a)** zavrhli a prenasledovali: pyšní zákonníci, pokrytci a lakomí farizeji, poživační saduceji. Či nie sú aj dnes takí, ktorí sa im podobajú? **b)** ktorí Krista v najsv. Sviatosti nepoznajú, zavrhnú, rúhajú sa a prenasledujú? Skúmaj sa, ľutuj a chráň sa.

Streda po Jedenástej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je pamiatkou Pánovho umučenia. Lebo **1.** umučenie a smrť, Kristova krvavá obeta, sa sprítomňuje v eucharistickej obeti nekrvavým spôsobom, akoby sa opakovala (ten istý, kto trpel, kto zomrel, vtedy prebodnuté jeho telo, z ktorého vytekla krv, obetuje sa nebeskému Otcovi s tou istou láskou, poníženosťou, poslušnosťou, mysticky skrze prepodstatnenie i chleba i vína, akoby teraz zomrel). **2.** V najsv. Sviatosti doliehajú na neho tie isté neprávosti, aké trpel vtedy (zapretie, zrada bozkom, zajatie, pohrdanie, rúhanie, výsmech, ukrižovanie). **3.** Preto skrze eucharistiu sa nám stále pripomína Pánovo umučenie (Kristus prítomný v symboloch krvavej smrti, výslovne prikázal pripomínať si jeho smrť; jednotlivé obrady sv. omše akoby predstavovali jednotlivé jeho utrpenia). **4.** V najsv. Sviatosti vykonáva tie isté čnosti, ktoré vykonával vtedy pri umučení: poslúcha Otca a hriešnych ľudí, celkom sa im oddáva, znáša neprávosti čo najtrpezlivejšie, odpúšťa nepriateľom, modlí sa za nepriateľov. **5.** V najsv. Sviatosti sa obetuje tak ako vtedy, tak ako vtedy sa ho požíva za nebeský pokrm a udeľuje sa nám ovocie jeho utrpenia.

Štvrtok po Jedenástej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je pamiatkou jeho osláveného života (ktorý Ježiš istým spôsobom vopred prežil pri premenení na vrchu Tábor, ako aj na zemi v dňoch medzi zmŕtvychvstaním a nanebovstúpením). Lebo, **1.** ako po zmŕtvychvstaní mal oslávené telo, obdarené nemožnosťou trpieť, jasnosťou, jemnosťou a čulosťou; tak aj v najsv. Sviatosti je jeho telo oslávené, **a)** ktoré nepodlieha utrpeniu a zmene (lebo sa menia len sviatostné spôsoby, nie Kristovo telo); **b)** preniknuté nebeskou slávou, ktorému sa klaňajú anjeli; **c)** nezaoberá miesto, aj v najmenších častiach hostie je celý prítomný; **d)** nie je hatené ani časom ani priestorom, celý je prítomný spolu na iných nespočetných miestach. Ver, obdivuj, klaňaj sa. **2.** Ako sa vtedy zjavil svojim, požehnal ich a naplnil radosťou, tak duchovne sa ukazuje a udeľuje najsladšiu radosť tým, ktorí **a)** s Máriou ho nežne milujú a žijú nevinne; **b)** s Magdalénou robia pokánie a usilovne ho nasledujú; **c)** zhromažďujú sa s učeníkmi za zatvorenými dverami, t. j. žijú sústredene a milujú vnútorné povinnosti zbožnosti; **d)** ktorí idú s učeníkmi do Emauz, odhodlane kráčajú a uvažujú o jeho utrpení, prijímajú ho v chudobných; **e)** s apoštolmi idú na vrch Tábor, t. j. usilovne sa starajú dostať sa na vrchol dokonalosti. Skúmaj sa, ľutuj, zaumieň si.

Slávnosť Najsvätejšieho Ježišovho srdca

Ježišovo srdce v Najsvätejšej sviatosti je **1.** najúctyhodnejším predmetom našej lásky a radosti, takpovediac je oceánom každej krásy a dobroty, najteplejšia vyhňa lásky voči nám, poklad všetkých dobier, ktoré nás môžu oblažovať tu i vo večnosti. Preto poďme k Božiemu srdcu s vrelou láskou, trvalou vďačnosťou a v ňom (po vylúčení hriešnych, nebezpečných a prázdnych slastiach, ktoré núka svet) hľadáme radosť a útechu. **2.** zrkadlo a príklad všetkých čností, predovšetkým čistoty, lásky, skromnosti, poníženosti, horlivosti (o ktorých uvažuj po jednom, ako veľmi viditeľne Ježišovo srdce tieto čnosti pestovalo vo svojom smrteľnom živote a ako sa odzrkadľujú teraz v jeho sviatostnom živote). O nich často uvažujme, obdivujme a prijímajme, porovnávajme naše srdce s Jeho srdcom a usilujme sa pripodobniť mu nasledovaním. **3.** prameň všetkých milostí, ktoré osvetľujú v tmách, pochybnostiach, trápeniach, očisťujú od hriechov a zlých náklonností, posilňujú proti pokušeniam, posilňujú v bojoch a pri prácach, spájajúc sa s týmto Božským srdcom a Jeho úmyslami. Preto vyhľadávajme tento prameň a čerpajme z neho.

Sobota po Jedenástej nedeli v Období „cez rok“

Prečo mnohí kňazi čerpajú tak malý úžitok zo slávenia s. omše a zo sv. prijímania? **1.** Pristupujú: **a)** bez živej viery (neusilujú sa presnejšie a plnšie poznať to, čo učí viera o Najsvätejšej sviatosti, nemeditujú častejšie o tomto najvznešenejšom a najsladšom tajomstve, nevzbudzujú akt viery). **b)** bez pevnej nádeje (netúžia zvlášť po Kristovi a jeho milosti, srdce majú preplnené nedovolenými a svetskými žiadosťami, oddávajú sa zvráteným myšlienkam, neuvažujú o Kristovej moci, добрote, prísluboch, upadávajú do malomyseľnosti); **c)** bez lásky (vedú neporiadny život, ponorení do stvorených vecí, neboja sa hriechov, nerobia častý rozhovor s Bohom skrze modlitbu, neodávajú sa Bohu celým srdcom a nie sú pohotoví k obetiam). **2.** Pristupujú a celebrujú **a)** bez úcty (nezachovávajú rubriky, vynechávajú úkony, vyslovujú slová skrátene alebo sa veľmi ponáhľajú); **b)** bez pozornosti (nestrážia zmysly, nemyslia na úkony a slová, ponorení do roztržitosti); **c)** bez zbožnosti (roztržité myšlienky, stratený cit, vlašná vôľa). **3.** Odchádzajú **a)** bez vykonania vďačiny, alebo ho vykonávajú zle a čo najkratšie (kán 909); **b)** hneď sa oddávajú táraniam, smiechu, svetským záležitostiam; **c)** nemyslia cez deň na Božieho hosťa.

DVANÁSTA NEDEĽ V OBDOBÍ „CEZ ROK“

1. Pokánie spôsobuje radosť anjelom **a)** kvôli Bohu, ktorého múdrosť, sila, milosrdenstvo svieti novým svetlom, ktorého vôľa (spása duši) sa splní, ktorého sláva sa viac rozšíri; **b)** kvôli samým anjelom, lebo sa dočkali nových bratov a priateľov, lebo dosahujú duše spásu, ktoré boli zverené anjelom strážcom; **c)** kvôli kajúcnikom, ktorých milujú anjeli, lebo sa vymaňujú z tak veľkého zla a nadobúdajú pevnú nádej na získanie alebo účasť na veľkých dobrodeniach. **2.** Preto **a)** usiluj sa zo svojej strany zabezpečiť túto radosť svätým anjelom, t. j. rýchlo pristúp k pokániu, ak si zhrešil, vzývaj svätých anjelov, predovšetkým svojho anjela strážcu; **b)** nakoľko môžeš, usiluj sa a pracuj, aby sa obrátili hriešnici (kázaním, modlitbou, obetovaním sv. omši, skutkami milosrdenstva a konaním za nich skutkov kajúcnosti, povzbudzovaním, tak samých hriešnikov, ako aj ich rodičov a iných, ktorí môžu prispieť k ich obráteniu). Taktiež pros ich anjelov strážcov; **c)** teš sa z kajúcich hriešnikov, s veľkou dobrotou a nežnosťou pristupuj k nim, ich ťažkosti a činnosť v ich spovediach rád prijmi a vyprosuj pomoc u anjelov.

Pondelok po Dvanástej nedeli v Období „cez rok“

(Márnotratný syn I.) Uvažuj nad márnotravným synom pred odchodom od Otca, keď sa zdržiaval v otcovom dome. **1.** Akým oplýval šťastím! **a)** Každý deň sa zhováral s tak dobrým, štedrým a milým otcom. **b)** Dostal najlepšiu výchovu a výučbu. **c)** Pre takéhoto otca, mali ho mnohí vo veľkej úcte. **d)** Oplýval veľkým bohatstvom a radosťami. **2.** Uvažuj nad sebou, že aj ty, keď si sa pripravoval na kňazstvo a v čase po prijatí kňazskej hodnosti, zdržiaval si sa v otcovom dome, v milosti nebeského Otca. **a)** Nekonečne dobrý Boh, slávny, svätý, mocný, ktorému slúžiť je najvyššia pocta, sprevádzal ťa takou láskou, že ťa prijal do svojho domu za priateľa a syna. **b)** Tak štedré volanie, tak dobrá výchova, toľko prozreteľnostného riadenia, toľko milosti, toľko trpezlivosti a pozornosti, to všetko ťa pripravovalo na kňazstvo. **c)** Povýšil ťa k takej hodnosti, že ťa ustanovil na roveň vládarov svojho ľudu, stal si sa pokladnicou, zástupcom a jeho dedičom. **d)** Oplýval si bohatstvom a radosťami: každý deň si sa rozprával s nebeským Otcom v modlitbe a meditácii; v jeho jedálni si bol hodovníkom; pracoval si pre neho a pod jeho očami; prijal si mnohé milosti a útechy, atď. Si taký aj teraz? „Kto dá to, aby bol som jak v mesiacoch dávnych a ako v dňoch tých, keď ma sám Boh chránil? (Jób 29,2)

Utorok po Dvanástej nedeli v Období „cez rok“

(Márnotratný syn II.) Uvažuj o márnotratnom synovi, ktorý opustil otca a zdržiaval sa v ďalekej krajine.

1. Príčiny odchodu a) márnotratného syna. Stal sa voči otcovi veľmi studený, zriedkavejšie sa s ním rozprával, navštevoval cudzích ľudí alebo takých, ktorí boli nepriateľmi otca, zlenivel v práci pre otca, upadol do nechuti, ovládala ho pýcha, chcel byť svojprávny, túžil po zakázaných rozkošiach. **b)** Nie aj ty si snáď opustil Otca z podobných príčin? Pomaly si zvlažnel, zanedbával si nábožné úkony, meditáciu, stretával si sa so zlými alebo vlašnými kňazmi, so svetáckymi ľuďmi, so ženami, s nepriateľmi Cirkvi, vykonával lenivejšie pastoračné práce, až prestal úplne; dôveroval si sám sebe, pohrdal si napomenutiami predstavených Cirkví a spolubratov; túžil si po tom, čo znevažuje kňazský stav. **2. Samotný odchod.**

a) Márnotratný syn opúšťa otca, pohrda ním, naplňa ho bolesťou a odchádza do ďalekej krajiny, spôsobuje otcovi potupu hýrivým životom, premárni majetok, potom trpí hladom a ide pásť svine. **b)** Aj ty si opustil najlepšieho otca, zarmútil si ho, odišiel si ďaleko od jeho rodinného vzťahu a priateľstva, napáchal si veľa potupných hriechov, majetok (prirodzené dobrá a milosti, ktoré získal Kristus svojou krvou) si premrhal, stal si sa chudobný a biedny, dostal si sa do mrskej služby. „Ako si padla z neba, žiarivá zornička?“ (Iz 14,12)

Streda po Dvanástej nedeli v Období „cez rok“

(Márnotratný syn III.) Uvažuj o márnotratnom synovi, ktorý sa vracia k otcovi. **1.** Čo robil **a)** márnotratný syn? Uvedomil si svoju biedu a svoju zlobu a vtedajšiu dobrotu otca; pohnutý úprimnou bolesťou dospel k nádeji a úmyslu vrátiť sa k otcovi; vykonal to ihneď a ponížene vyznal svoj hriech; bol pripravený vykonať akékoľvek pokánie. **b)** uvažuj aj ty: o tom, čo si urobil hriechom, stratil, zaslúžil; vzbud' si silnú dôveru v Otcovo milosrdenstvo; vzbud' si úprimnú, dokonalú ľútosť a silné predsavzatie; vyspovedaj sa ponížene a úprimne; buď čo najpohotovejší k akémukoľvek pokániu, aby si dal apoštolskými prácami náhradu za svoje hriechy. **2.** Ako **a)** prijal otec syna, ktorý sa vrátil? Otec ho zbadal zďaleka, šiel mu v ústrety, všetko odpustil, nerobil žiadne výčitky, nehanil ho, ale ho prijal a pobozkal, dal mu nové rúcho, podal prsteň a pripravil hostinu. **b)** Aj ty toto prijmeš od svojho Otca a Spasiteľa. Ako dlho a s akou túžbou ťa očakával, išiel ti v ústrety skrze oslovenia a milosti; všetko ti odpustí a pozdraví ťa bozkom pokoja a prijme za priateľa, vráti ti milosť čnosti, zásluhy; nakoniec ťa zasnúbi so zverenými dušami, pripustí ťa k eucharistickej hostine a dá ti právo na nebeskú hostinu.

Slávnosť sv. Petra a Pavla

Kniežatá svätých apoštolov dali Kristovi trojaké svedectvo (1 Jn 5,8): **a)** Duchom – skrze vieru, ktorej sa pevne držali, neohrozene vyznávali a najrozhodnejšie šírili; **b)** vodou – skrze slzy pokánia, ktorými oplakávali svoje hriechy a hriechy iných a skrze pot, ktorým polievali Pánovu vinicu; **c)** krvou – skrze mučenie, ktoré podstúpili slobodne, radostne a odhodlane. **2.** Podobne aj od teba očakáva Pán vydať svedectvo: **a)** duchom – keď vierou podriadiš svoj rozum Božej autorite, pravdami viery tak vyučíš svojho ducha, že nimi prenikneš, že ťa všade budú osvecovať, pohýnať, viesť a usmerňovať, že ich budeš ohlasovať iným a podľa svojich síl sa usilovať šíriť pravdy viery; **b)** vodou – ak budeš nasledovať pokánie apoštolov, ľutovať svoje hriechy a hriechy iných, usilovať sa ich zbaviť a nebudeš sa odťahovať od takých apoštolských prác, ktoré budú vyžadovať námahu; **c)** krvou – že nebudeš príliš šetriť svoje zdravie a telo, pokiaľ budú stačiť sily, nezanedbáš svoje povinnosti a námahy, pohotovo budeš pripravený až do krvi odporovať hriechom, pokušeniam, nepriateľom Boha a Cirkvi.

Piatok po Dvanástej nedeli v Období „cez rok“

Sebazaprenie je pre kňaza nevyhnutné pre vlastné posväcovanie. Bez neho **1.** hriechov sa **a)** nezbaví; sotva ich vyzná s pravou bolesťou a pevným predsavzatím; nebude užívať prostriedky na ich odstránenie a vyhýbaniu sa ich. **b)** Nezadostučiní za ne; zadosťučiniť sa dá iba skrze skutky kajúcnosti a tie všetky vyžadujú, aby si urobil násilie sebe samému, svojim nerestiam a náklonnostiam. **c)** Upadne do nových hriechov, lebo keď sa neodstihnú zlé náklonnosti skrze sebazaprenie, stávajú sa silnejšími zo dňa na deň a povstanú nové hriechy. **2.** Milosti nebudú pomáhať. Lebo **a)** neprijme mnohé milosti, ktoré zvykne dávať Boh ako odmenu za naše sebazaprenie, za zriekanie sa vlastnej vôle; **b)** ak sa mu ponúkne viacej milostí, neužíva, pretože milosť je dávaná k tomu, aby sme premohli prirodzenosť, a teda bez boja a práce nám to neosoží. **3.** Prostriedky posväcovania (meditácia, spytovanie svedomia, častá sv. spoveď, zbožné slúženie sv. omše s obvyklou prípravou a vďačnosťami, atď.) nebude užívať, alebo len menej správne a dobre, a to všetko vyžaduje námahu a premáhanie vlastnej vôle a lenivosti. **4.** Nenadobudne dôležité čnosti, lebo tie sa nadobúdajú skrze usilovné využívanie milosti, premáhanie opačných náklonností a časté opakovanie skutkov. „Toľko pokročíš, koľko urobíš sám sebe násilia.“ **5.** Nebude mať ducha modlitby a vnútorného života. Vnútorne sa nemôžeme sústrediť a pozdvihnúť sa hore, pokiaľ neodtrhneme od zeme myšlienky a túžby.

Sobota po Dvanástej nedeli v Období „cez rok“

Dobrý úmysel pre nás kňazov **1.** Ak je, prináša veľké výhody: **a)** prináša naše skutky Bohu, lebo pochádzajú z lásky k Bohu a sa mu veľmi páčia; **b)** preto im dáva veľkú hodnotu; **c)** udeľuje nám lásku Boha, veľké milosti a bohatú odmenu; **d)** veľmi nám pomáha k tomu, aby boli ľahšie naše práce, ťažkosti, utrpenia a znášali ich radi, radostnejšie a plodnejšie. **2** Ak chýba, nasledujú smutné následky: **a)** strácame všetky výhody, ktoré sú tu vymenované – aká strata pre večnosť! **b)** sme leniví a upadáme pomaly do veľkého nebezpečenstva; **c)** rastie sebaláska, hovieme náklonnostiam, a tak ľahko páchame mnohé hriechy a pomaly upadáme do ťažších. **3.** Aby bol dobrý úmysel, používajme vhodné prostriedky: **a)** každodenne pri ranných modlitbách pozorne vzbudíme najlepší úmysel; **b)** zopakujme si ho, najmä pred väčšími podujatiami, pred ťažšími prácami a utrpeniami, pri pokušeníach, v ktorých sa v nás vynára a živí sebaláska a prázdna sláva; **c)** pri večerných modlitbách sa pýtajme, koľkokrát a s akou horlivosťou sme si vzbudili úmysel, s akým úmyslom sme konali jednotlivé úkony, znášali námahy a utrpenia, prežívali odpočinok a vykonávali rozhovory.

TRINÁSTA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

K chyteniu množstva rýb sa vyžaduje: **1.** Aby v priebehu dňa tohto života (možno v najkratšom čase) sme pracovali, lebo potom, keď príde noc smrti, nebudeme môcť nič zaslúžiť pre svoju dušu a pre duše, ktoré sú mi zverené. **2.** Aby sme boli na Petrovej loďke, t. j. čo najvernejšie priľnuli ku Katolíckej cirkvi, viac a viac vstrebávali jej ducha, vždy čo najpozornejšie mali pred očami jej príkazy a napomenutia a plnili ich. **3.** Aby sme mali na loďke Pána Ježiša, t. j. aby sme boli v stave milosti a v nej zotrvali a aby sme častými a vrúcnyimi modlitbami vyprosovali Kristovu pomoc. **4.** Aby sme spustili siete na pokyn Pána, t. j. nie na základe našej vlastnej vôle, pre našu slávu alebo osov, ale na základe poslušnosti a dobrého úmyslu vykonávali svoje funkcie. **5.** Aby sme pracovali horlivo a vytrvalo, t. j. nevyhýbali sa prácam, nevykonávali ich vlašne a zle, nepodľahli lenivosti, nezanedbali príležitosti k povzneseniu duší. **6.** Aby sme chytali ryby s ostatnými učeníkmi, t. j. aby sme nerozbíjali svornosť a bratskú lásku, nikdy neprepadli žiarlivosti a závisti, ale pracovali jednomyseľne a jedným ramenom s ostatnými kňazmi.

Pondelok po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

1. „Otče náš“ je najvznešenejšia modlitba z dôvodu **a)** hodnoty, lebo ju zostavil Spasiteľ, predložil ju a odporúčal; **b)** istoty a účinnosti, lebo sme si istí, že sa modlíme správne, prosíme správne, že budeme vyslyšaní skôr, lebo prosíme Otca najvlastnejšími slovami (ipsissimis) jeho milovaného Syna; **c)** potreby, lebo obsahuje všetko, čo nevyhnutne potrebujeme a máme o to prosiť; **d)** stručnosti, nakoľko, ako hovorí sv. Bernard „dá sa naučiť rýchlejšie, zapamätať lepšie, recitovať častejšie“ (citius potest sciri, melius retineri, frequentius dici); **e)** vhodnosti, lebo je vhodná k tomu, aby naša modlitba mala tie vlastnosti, ktoré sú potrebné k dobrej modlitbe, t. j. poníženosť, dôveru, nábožnosť. 2. Preto **a)** nikdy nerecituje túto modlitbu bez úcty (lebo by sme znevažovali Pánove slová, ktoré sú akoby jeho relikvie, znevažovali samého Boha a pripravili by sme sa o milosti); **b)** vykonávajme túto modlitbu s úctou, poníženosťou a nábožnosťou; **c)** usilujme sa meditáciou stále viac a viac vnikať do jej obsahu; **d)** aby ľud, ktorý je nám zverený, ju lepšie poznal, častejšie a nábožnejšie recitoval, čerpal veľký úžitok, usilujme sa podľa svojich síl (ju vysvetľovať, k nej povzbudzovať, aby ju deti a ľud v kostole správne recitovali).

Utorok po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

Uvažuj o tom, ako zvykne Boh trestať kňazov, ktorí celebrujú svätokrádežne **1.** V živote: **a)** sú pozbavení všetkých milostí a dobier, ktoré sa udeľujú v najsvätejšej obeti a sv. prijímaní. **b)** Nebeský liek sa obráti pre nich na skazonosný jed. **c)** Sú olúpení o vnútorný pokoj a radosť, prežívajú (aspoň raz na začiatku) tvrdé výčitky svedomia a často sú trestaní aj časnými zlami. **d)** Oni sami a ich činnosť sú zbavení Božieho požehnania a namiesto neho si privolávajú zlorečenie. **e)** Vrhajú sa do hriechov a nebezpečenstiev, predovšetkým do pochybností vo viere. **f)** Ak ich hriechy (čo sa často stáva) sa stanú známymi, strácajú úctu a dobrú povesť, upadajú do cirkevných trestov a niekedy aj vo svetskom fóre. **g)** Pomaly sa blížia k zaslepenosti zátvrdlivosti. **2.** V smrti: **a)** nezriedka takíto kňazi odchádzajú z tohto sveta nepripravení, sviatosti, ktoré znesväcovali, nechcú prijať a zomierajú v hriechoch. **b)** iní trpia obrovskými sklúčenosťami. **c)** Iní zomierajú ako studení, alebo **d)** oddajú sa zúfalstvu. **3.** Po smrti: **a)** pri súde aká hrôza, keď ich bude súdiť ten, ktorým toľkokrát pohrdli, urazili a sa mu rúhali; aké zahanbenie, aký rozsudok! **b)** V pekle aké bolesti – cez celú večnosť!

Streda po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

1. Uvažuj o nevyhnutnosti Božej milosti. **a)** Bez nej **a₁)** čo sa týka teba, nemôžeš (ako treba) vyhnúť sa nešťastiam, premôcť pokušenia, chrániť sa hriechov – ani vykonať žiadne nadprirodzené dobro, zachovávať prikázania, nadobúdať zásluhy, jednoducho nemôžeš vzbudiť ani myšlienku na spásu. **a₂)** Čo sa týka tvojej činnosti, tak nebudeš môcť vykonávať správne, hodne a užitočne ani svoje funkcie. Nebudeš môcť povzbudiť ani duše, alebo odtrhnúť od hriechu a priviesť ku Kristovi, lebo od nich má kľúče len Boh a vlastní ich vo svojej milosti. **b)** Tak teda naozaj **b₁)** máš sa chrániť každý deň nebezpečenstiev, pokušení, hriechov, zachovávať prikázania a konať dobré skutky. **b₂)** Každý deň, aby si zadostučinil svojim úlohám, máš strážiť tebe zverené duše, učiť ich, napomínať, vysluhovať im sviatosti, atď. **2.** Preto **a)** keď potrebuješ každý deň toľko a takéto milosti, veľmi túž po nich, pros horlivo a neprestajne, usilovne a hodne používaj prostriedky milosti. **b)** Keďže bez milosti nič nezmôžeš, poníž sa, neprípisuj sebe samému žiadne dobrá, ani sa neoslavuj pre pastoračné úspechy; vzdávaj Bohu slávu a ďakuj bez prestania, sebe pripisuj hriechy, nedostatky v posvätných úkonoch a slabý alebo zlý pastoračný pokrok.

Štvrtok po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

1. Svetské radosti a zábavy **a)** sú prázdne, lebo neposkytujú ani pravé šťastie (nemôžu nasýtiť naše srdce, ktoré je stvorené pre vyššie veci), ani dokonalé (pretože je spojené s mnohými horkosťami a bolesťami), ani tvrdé (keďže sú krátkodobé, skoro spôsobujú nechúť, smrť ich úplne odoberie); často sú škodlivé a zákerné, lebo naše srdce odtiahnu od Boha, jeho lásky a jeho služby, uhašajú ducha zbožnosti, sústredenosti a vnútorný život; vzbudzujú a zveľaďujú zlé náklonnosti, často nie sú bez hriechu tieto radosti a zábavy, ťahajú do ďalších a väčších hriechov, alebo budú potrestané až mukami v očistci alebo v pekle. **2.** Preto **a)** keď sme zistili, že nedovolené radosti nám poskytujú príležitosť k hriechu, vážne sa ich chráňme, podobne aj od tých, ktoré sú spojené s inými nebezpečenstvami; **b)** už len pri dovolených radoostiach nikdy nezabúdajme na ohrozenie zdržanlivosti, bdelosti, sebazaprenia a vďačnosti voči Bohu; **c)** túžme po pravých a takých radoostiach, ktoré spočívajú v pokoji dobrého svedomia, v modlitbe, v rozhovore so sviatosťným Ježišom, v práci za spásu duší, v práci s Ježišom a pre Ježiša, atď. **d)** trvalo pestujme túžbu po nebeskej blaženosti.

Piatok po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

Osem blahoslavenstiev. Prebehnime po každom a každé v krátkosti vysvetlíme. **1.** Uvažuj nad tým, čo Kristus **a)** chváli, odporúča, blahoslaví (chudobu, pokoru a skromnosť, plač kajúcnosti a sebazapierania, štedré udeľovanie dobrodení, čistotu, pokorné zrieknutie sa svojho práva, trpezlivé znášanie neprávosti) a svet tým pohŕda, pokladá za hlúposť, vysmieva sa z toho a zavrhuje; **b)** tie veci, ktoré uctieva svet, túži po nich, zveľbuje ako bohatstvo, svetácke radosti, pocty, atď., Kristus a jeho nasledovníci to pokladajú za indiferentné alebo nebezpečné, a preto to užívajú s veľkou ostražitosťou a čo najzriedkavejšie, alebo to pokladajú za hriešne a škodlivé, preto utiekajú pred tým. **2.** Porovnaj radosti, bohatstvo, pocty, odmeny, ktoré sľubuje svet, ale najčastejšie ich alebo nedá, alebo až po veľkých námahách, ktoré sú spojené s mnohými a neprijemnými bolesťami, súženiami, atď., no rýchle sa pominú, kým sláva, radosť, pokoj, blaženosť, ktorú sľubuje Kristus, to naozaj udelí a „bude to trvať naveky“. **3.** Pozorne skúmaj, aký druh myslenia, cítenia, túžby budeš nasledovať; buď ťa bude riadiť duch sveta alebo duch Krista a podľa toho dostaneš odmenu a údel.

Sobota po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

1. Pán prirovnáva apoštolov soli, čím hovorí o trojakej povinnosti, čiže úlohe: **a)** Soľ dáva chuť – tak aj kňaz má privádzať seba samého a zverené duše k svätému a Bohu milému životu, skrze nebeskú náuku a skrze prostriedky milosti. **b)** Soľ chráni pred skazou – tak aj kňaz má chrániť seba a svojich od hriechov. **c)** Soľ vysušuje od vlhkosti (napr. mäsité pokrmy, seno) – tak aj kňaz má vysušovať vlhkosť rozkoše v sebe a vo svojich, umrtvovať žiadostivosť. **2.** Trojaké nebezpečenstvo („ak soľ vyvetrá alebo stratí chuť – **a)** ak kňaz stráca chuť k zbožnosti a ku kňazskej horlivosti; **b)** soľ sa stáva vlhkou – kňaz sa rozplýva svetáckymi rozkošami a starosťami; **c)** soľ sa úplne pokazí – tak aj kňaz môže odpadnúť od viery alebo od kňazského povolania. **3.** Trojaký trest. **a)** „Už nie je na nič“ – zlý kňaz neprináša žiadne ovocie ani pre seba, ani pre iných. **b)** „Len ju vyhodiť von“ – vylúči sa z nebeského kráľovstva a kňazskej odmeny (corona), vhodí sa do vonkajšej tmy. **c)** „Aby ju ľudia pošliapali“ – tu sa zneváži, nadobudne zlú povest', tam oveľa väčšiu bude trpieť hanbu a trest než laici.

ŠTRNÁSTA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Kňaz posadnutý hnevom **1.** Uráža Boha (prestupuje Boží príkaz, veľmi protirečí Kristovmu príkladu, v sebe zohavuje Boží obraz; s tými, čo sú Božie deti, Kristove ovce, dedičia nebeského kráľovstva, zaobchádza tvrdo a nespravodlivo). **2.** Škodí sám sebe (viacej alebo menej si škodí na zdraví, dušu zaťahuje hriechom, ľahko upadá do mnohých ďalších hriechov, napr. vzdorovité, potupné, hanobiace slová, slová, ktoré zosmiešňujú a zneuctujú Božie meno, atď., stráca pokoj svedomia, robí si mnohé neprijemnosti, vystavuje sa mnohým trestom). **3.** Ľahko pohoršuje podriadených (zarmucuje, zlým príkladom utvrďuje ich v hriechoch, provokuje k protichodnému hnevu a z neho plynúcim hriechom). **4.** Takýmto spôsobom prekáža svojej činnosti (podriadených sa neodváža napomínať (o hneve, jeho zlobe a smutných následkoch), alebo to robí bez účinku a vystupuje ako pokrytec; uzatvára si cestu k srdciam podriadených, stráca ich úctu a dôveru; možno je to aj príčina, že sa boja alebo obávajú vyznať svoje hriechy, alebo sa vyznávajú svätokrádežne; vytvára proti sebe útoky a rozbroje). **5.** Je nehodný, lebo obetuje obetu zmierenia a zastupuje osobu najslávnejšieho Krista.